

Frida

Söderströms | Roman

och Frida

Emma Juslin

Frida

och Frida

Emma Juslin

Frida och Frida

Roman

Söderströms

Till
Pappa och Teija
Mitch, Janna, Nina K, Martin
Maria med familj
Rufus

Utgiven med understöd av statsmedel fördelade av Delegationen
för den svenska litteraturens främjande.

www.soderstrom.fi

© Emma Juslin 2007

ISBN 978-951-2442-2

Omslag: Helena Kajander

Omslagsmålning: Beni Juslin

Tryck: tt-urex

Borgå 2007

La Llorona

Todos me dicen el negro, Llorona
Negro pero cariñoso.

Todos me dicen el negro, Llorona.
Negro pero cariñoso.

Yo soy como el chile verde, Llorona
Picante pero sabroso.

Yo soy como el chile verde, Llorona
Picante pero sabroso.

Ay de mí, Llorona Llorona,
Llorona, llévame al río
Tápame con tu rebozo, Llorona
Porque me muero de frío

Si porque te quiero quieres, Llorona
Quieres que te quieras más
Si ya te he dado la vida, Llorona
¿Que mas quieres?
¿Quieres más?

(De kallar mig den svarta gråterskan, svart, men full av ömhet. Jag är som den gröna chilin, gråterska. Stark, men full smak. Åh, gråterska, gråterska, gråterska, bär mig till floden. Täck mig med din sja, gråterska, annars dör jag av kyla. För att jag älskar dig älskar du mig, gråterska. Du vill att jag skall älska dig mer. Jag gav dig ju livet, gråterska. Vad önskar du mer? Du vill ha mer?)

Vår familj påminner lite om familjen von Trapp från *The Sound of Music*. Ja, bortsett från att vi inte sjunger när något skiter sig. Vi bara skriker eller tiger. Dessutom finns här inga alper heller. Om man vill höja sig över pannkaksplatt åkernivå är man tvungen att klättra upp i ett träd. Det är svårt att sjunga när man klättrar upp i ett träd. Irina skulle kanske klara av det, för hon är inte som vi andra. För mig går det inte. Tro mig, jag har försökt. Jag ylar som ett brandalarm; *the hills are alive with the sound of music* (sedan brukar jag glömma fortsättningen på texten) och stöder min ena fot mot granens ojämna bark. Efter det tar jag tag i den nedersta grenen och försöker häva mig upp medan jag nynnar *these are a few of my favourite things*. När jag lyfter den andra foten från marken brukar jag tappa greppet om grenen mitt i ett *whiskers on kittens* och falla ner i det morgonvåta sträva gräset. Sedan sitter jag där en stund och tänker piss också och känner mig dum.

Idag orkar jag inte känna mig dum. Trots att granen vid sandvägen sträcker sina spretiga gröna fingrar mot mig och vill dansa, ha lite hålligång, några kramar kanske, så går jag bara förbi. Granen ser ledsen ut och skakar lite generat på sig i vinden. Ingen tycker om att bli avvisad. Dansa med varandra, vill jag säga åt träden. Ni står ju där dagarna i ända och glör ut över samma fält och tyngs ner av samma snö och regn och bits av samma retfulla blixtar, ni har all tid i världen att umgås. Jag lovar att inte titta.

Jag vänder bort huvudet, men när jag vänder mig om igen

står träden kvar orörliga. Allt i den här byn som levt över sextio år är lika envist. Allt skall vara som det alltid har varit. Om träden började dansa som pappa och mamma när de var unga och fulla, löst hopsnörda som Tobbes skosnören, skulle mommo säga O! min herre Gud och slå handen för bröstet. Kristus!

Mommo åkallar alltid Gud eller Jesus när något är avigt. Familjen von Trapp sjöng och klättrade över alper. Alla måste komma på sitt eget sätt att vända aviga skjortor räta. Mamma blir fullständigt rabiatt och gläfsar som Hunden om skjortorna är aviga. Därför får hon sköta byket, ungarna och djuren (ungar och djur är ungefär samma sak, brukar hon säga) medan pappa sköter åkrarna och sätter igång bråken.

Min funktion är att hålla mig ur vägen, hela tiden. Samt hämta posten, alltid på morgonen klockan tio eller där omkring. Jag tror att det beror på att jag befinner mig just så där lämpligt i mitten. På bägge sidor om mig finns tre syskon och jag kvävs ihjäl där emellan.

Äldst är Kalle som är tjugotre. Han har en flickvän som heter Sandra. Hon bara skrattar och skrattar. Kalle skall ta över gården sedan, när pappa och mamma blivit gaggiga. Att vara äldst i vår familj är lite som att vara barn till kungen av Sverige. Man är dömd att ta över vare sig man vill det eller inte. Men man får givetvis inte klippa av snören och bo i slott. Det enda man får göra är slita och dricka öl. Om jag vore Sandra skulle jag inte skratta.

Nästäldst är Viktor, som är tjuguet. Han är ganska smart och studerar i Helsingfors. Ibland när han kommer på besök försöker han förklara vad det är han studerar. Ännu har ingen av oss förstått det. Något om ämnen som reagerar med varandra utan att explodera och så blir det något nytt av det, som alla kan ha användning för. Mamma tycker att vi redan har alla

ämnen vi behöver, så hon har aldrig ens så lite som ansträngt sig för att fatta vad Viktor håller på med.

Sedan kommer Irina. Hon är tjugo. När hon fyllde arton satte hon en bredbrättad hatt på huvudet och snäste: so long farewell auf Wiedersehen adieu adieu adieu to jöö and jöö and jöö. Efter det tog hon ett stadigt tag om sin kattbitna kappsäck och flyttade till Helsingfors hon med. Där trivdes hon inte, så efter ett tag for hon till Paris. Där började hon smeta ut färger på papper vid en ganska okänd skola, som har något slags utbytesprogram med Irinas universitetsskola i Helsingfors.

Irina skriver ofta till mig. Det är kanske därför jag är så bra på att gå efter posten. Jag förstår inte mycket av hennes brev. Hon brukar fråga om jag känner mig inskränkt. Jag brukar svara lite grann. Vi har inga ordböcker hemma och jag vågar inte fråga mamma vad det betyder. Eftersom alla är lite grann av allting kan man alltid säga att man är någonting lite grann. Jag tror att inskränkt betyder inlåst, men det är nog bäst att ni som vill veta säkert slår upp det.

Efter Irina föddes jag i ett ramaskri. Det var en svår förlossning har mamma berättat. Jag ville komma ut i världen för tidigt och de hade ett sådant sjå att hindra mig, att mamma blev utmattad och spyfärdig. Men jag har alltid varit envis. Flyter man som en astronaut omkring i mammas tyngdlösa mage, äter genom en slang och hör hur livet väsnas där utanför – ja – då vill man gärna vara med. Så för tretton år sedan ploppade jag ut (jag fyllde tretton i maj, ser ni). Både jag och mamma skrek. Det har vi inte slutat med än.

Pappa skriker inte. Han dricker kaffe. Det skall vara svart. Irina brukar surt påpeka att kaffet inte är svart, för då borde det bli grått när man häller i mjölken. Irina är den enda av oss som orkar tänka på sådant och nu när hon har varit borta har

det inte blivit så mycket tänkt i den här familjen.

Jag har tre yngre syskon efter mig att bestämma över. De är inte så lätta att styra, som bilar utan rattar och bromsar. De får springa omkring fritt som katterna, bara de kommer hem till maten. Alltså syskonen, inte katterna.

Tobbe är åtta och han är bara intresserad av teven, fantomer och spindelmän. Emma är sex och trotsig som bara den. Om man vill att hon skall göra något måste man säga att hon inte, absolut inte, får göra det. Då blir det gjort snabbt och skrikfritt.

Sist av alla kommer lilla Ville. Han är fyra år gammal och bär omkring på ett syndrom som inte syns utanpå, men som gör honom tyst och inåtvänd. Han är bara intresserad av katterna. Han är till och med irriterad på Hunden, bara därför att katterna är det. Ibland känns det som om han tror att han är en katt. Men det kunde vara värre. Tobbe tror att han är en spindelman.

Jag vet vem jag är. Om jag plötsligt inte vet det, så kan jag alltid fråga mommo. Hon står i direkt kontakt med Gud, säger hon. Och Gud vet allt.

Jag springer den sista sträckan till postlådorna. Min vita ärmlösa klänning fladdrar i vinden som tafatta fågelvingar. Runt omkring mig breder åkrarna ut sig som gröna och gula mattor för en drottning. Grönska knastrar under drottningens bara fötter, träden sträcker ut sina kvistiga händer och vinkar med lövfingrarna. Jag får lust att skratta, men jag skrattar inte. Jag bara springer.

På långt håll ser jag fru Karlsson som står och vänder och vrider på en liten hög brev. Jag får nästan lust att vända om, spola tillbaka stegen, men jag tror att hon redan har sett mig.

Hon vinkar. Jag springer. Det är ordning och reda på oss alla.

"Morgon, morgon", konstaterar fru Karlsson när jag hunnit ända fram.

Jo vars, tänker jag. Eller förmiddag.

"Har ni fått nån trevlig post?"

"Nja. Förresten, Anna kommer hem till midsommaren."

"Jaha", säger jag.

"Hon är verkligen duktig, våran Anna. Högsta betyg i allt. Vi är så glada över att hon hinner komma och hälsa på. Nu när det blir midsommar och allt."

Fru Karlssons ögon lyser som solar som ser dubbelt. Jag öppnar luckan till vår postlåda och tar fram några brev och Husis och slår sedan igen lådlocket med en metallisk skräll.

"Ni då? Nån trevlig post?"

"Det vet jag ännu inte", säger jag.

För jag har faktiskt ännu inte hunnit se efter.

"Har du lust att komma och leka med Maria idag? frågar fru Karlsson och kisar mot mig.

Jag har lust att säga att jag är för gammal för att leka. Alla leker, men då man blivit någorlunda vuxen så kallas det att umgås.

"Det kan jag väl."

"Vad kiva!" utbrister Fru Karlsson. "Kom vid tretiden."

Jag har ändå inget annat att göra än att leka, tänker jag. Nej, förlåt. Umgås.

"Vi ses", säger jag och gör en ansats att vända mig om.

"Hördu, Selma?"

"Nå."

"Inte kommer Irina hem den här midsommaren, om jag minns rätt har hon inte ens kommit hem till jularna?"

"Du minns så rätt", säger jag.

Sedan fortsätter jag med att börja gå, precis på det ställe där jag blev avbruten. Jag känner hur fru Karlsson tittar efter mig, hur hennes grangröna ögon tränger sig igenom mitt tunna klänningstyg och vecklar ut det bit för bit. Men jag vill inte, orkar inte bry mig om att leka trasiga telefonen med resten av de skvallerlystna byborna. Ursäkta, umgås. Inte leka. Ändå så lever alla här på låtsas.

Jag springer hela vägen tillbaka till huset. Träden slokar hängigt, som tvättlinor med mycket tvätt. Blommorna vid dikesrenarna rör sig lika snabbt som jag. Färgerna dras ut i luften. Gult och blått och grönt och rött väller ut över konturerna som på en barnteckning. Det är jag som springer, allt annat står stilla. Det är så det är här. Vill man att någonting skall röra på sig, måste man själv springa.

När jag kommer till grusgången som leder fram till huset börjar jag gå. Allt annat börjar också gå. Tre brev och Husis har kletats fast vid mina svettiga händer och jag drar efter andan.

På stentrappan sitter Emma i ett rosa nattlinne och Mårran i sin gråa päls. Emmas blonda hår är lika rufsigt som Mårrans päls är tovig. Det tidiga förmiddagsljuset faller över dem båda, på ett lite smygheligt vis. I den ena handen håller Emma en halväten ostsmörgås, med den andra handen kliar hon Mårran under hakan. Mårran spinner som ett sågverk och buffar lätt sitt huvud mot Emmas hand. Då och då ser Mårran på smörgåsen, eftersom hon vet att osten har en tendens att falla av i något skede. Då är det bra att vara förberedd, men ändå inte på ett övertydligt sätt.

”Ska du inte klä på dej?” frågar jag.

Både Mårran och Emma kisar mot mig. Emma skjuter fram underläppen i en trotsig gest och osten faller från smörgåsen.

Mårran hoppar snabbt ner ett trappsteg, tar tag i ostbiten med tänderna och går belåtet och sätter sig i skuggan en bit bort.

"Du skrämde iväg henne", säger Emma.

"Struntprat. Hon ville ha osten."

"Vilken ost?"

Emma är så bra på att se saker och ting, att hon inte ens skulle se sin egen bild i en spegelsal.

"Har pappa gått?"

Emma nickar och kastar en snabb blick på Mårran.

"Hon har tagit min ost."

Jag suckar och Emma tar en tugga av sin ostlösa ostsmörgås.

De flesta ägnar en stor del av sina liv till att fly. Siluetterna av flykt flimrar förbi på teverutor, reklamskyltar naglar fast skönheten vid en kafkalik omöjlighet, och ihåliga drömslott rasar ihop då de stöter mot tanken att allt flyr. Inget hålls kvar. Somliga försöker förvisso. De konserverar leenden på burk, matar det utsvultna förflutna med osynlig framtid, bygger fasader mellan människor, mellan sig själv och sig själv, mellan natur och teknik och mellan sanning och falskhet.

Det är inte konstigt att van Gogh skar av sig sitt öra. På Rue Lepic i Montmartre kunde jag föreställa mig att jag såg samma sak utspela sig om och om igen. En förvriden gestalt, toppad av en röd rufsig kalufs. Hans läppar formar ett kärleksberövat leende. Tjocka penslar drar tillbaka livet som skriker av ilska. Han tänker att han gör vad fan han vill. Sedan tar han en rakkniv och skär av sig ett öra.

En medicinkur för sådana som inte längre vill höra lögner, utan endast se verkligheten vrida sig under händerna.

Din läkare skulle inte rekommendera metoden.

Eller ta som exempel Jean-Paul Sartre med sitt prunkande Äckel. Längs med samma gator i Montmartre gick han omkring och trodde sig vara förföljd av en hummer. Kan ni tänka er? En hummer. Det är få som vet hur de ser ut, speciellt bland oss studerande. Vi vet hur snabbmakaroner ser ut. Nåväl, efter Jean-Paul sprang en vilsen Simone. Hennes desperata försök att besinna galenskapen hade fastnat i flykten mot glömska. Snälla lilla Sartre, snälla du. Sluta. Så säger hon. Castor, säger Sartre. Mera vin och piller är allt vi behöver. Så att vi orkar skapa oss ett liv, en mening. Så att vi kan rasera bron och

sanda igen klyftan mellan man och kvinna. Så att vi kan vara människor, djuriska och passionerade. Inget människan utför är onaturligt, ack och ve, i viss mån borde allt som existerar betraktas som natur. Utom bärbara datorer och den nyaste Nokiamodellen, kanske?

Detta kunde jag tänka ibland, men bara kortare stunder.

Ni drar mig alltid tillbaka under den överenskomna moralens tak. Jag skriker, ni drar. Det är en orättvis arbetsfördelning. Ni gör, vare sig ni vill det eller ej, det tyngsta jobbet. Det vore mycket lättare om ni bara lät allt som inte skadar någon vara som det är. För allting är, och ibland är allting som är underbart. Ibland.

När allting är underbart bara ibland, känner jag mig tvungen att röra på mig. Att röra på sig och att fly undan är inte samma sak. Det vet jag. För allt är en rörelse åt alla håll samtidigt och jag vill fånga varje ögonblick, varje sekund. Jag vill hålla kvar stunderna och färglägga dem. Kärleken är inte röd. Kärleken är alla färger förenade i en enda brun sörja. En gyttja som puttrar likt lavafält i huvudet.

Frida är inte lika rastlös som jag. Hon sitter vid bordet och kikar ut genom fönstret. Det är tidig morgon och bröddoften har börjat sväva kring husknutarna. Några människor går förbi nedanför på den spruckna trottoaren, bärande på baguetter, mobiltelefoner och bärbara datorer. Några går med en hund. Andra går ensamma, som jag en gång gick. Allena.

"Skall du in till Montmartre nu igen? Du var faktiskt där för några dagar sen. Där finns ju bara turister och souvenirbutiker. Dessutom har vi arbeten att måla. Stanna här med mig nu. Du, snälla."

"Men jag måste få promenera så jag ju. Jag tycker om de stenlagda gatorna och alla människor som inte har en aning om vem jag är, varifrån jag kommit och vart jag är på väg och varför. Sitta och leka troende på de skrovliga trapporna vid Sacre-Coeur och be om att allt ordnar sig. Men egentligen finns det inget som ordnar sig, allt bara fortsätter hända och allt som hänt fortsätter ske i nuet, i huvudet, förstår du?"

Frida smeker lätt min ena kind med sin hand.

"Varför är du så rädd, Irina?"

"Jag är inte rädd."

Vid köksbordet sitter Tobbe och Mamma. Mamma dricker te, eftersom pappa brukar dricka kaffe. Tobbe dricker kakao och äter cornflakes. Mamma äter genom att se på, och sedan ser hon ut därefter också. Mager, tård och genomskinlig som en pappersdocka av silkespapper. Fastän hon inte riktigt ännu fyllt femtio har hennes blonda långa hår börjat gråna. Hon har sjunkit ihop i förhållande till sin hud, några finskurna rynkor har ristats in kring hennes ögon. Inte ens tiden kan mamma formera. Allt formerar henne. Pappa speciellt. Mamma är bara en pusselbit som försöker anpassa sig till helheten, ja, det slog mig helt nyligen. Hon är aldrig samma mamma. Med mommo och mofa så är hon gudlig och pedantisk, med pappa är hon... ja, det är egentligen ganska sorgligt alltihop. Med famo är hon däremot pappas perfekta fru, och med fru Karlsson är hon hjärtlig och rentav livlig. Med oss barn är hon genomskinlig, nästan ihålig. Ingen av oss får klättra upp i hennes famn (fast Emma försöker) för då ryggar hon tillbaka och kommer på att hon måste dammsuga farstun. Eller städa upp efter pappa.

"Här är posten."

Jag kastar ifrån mig posten på en tom yta på köksbordet och slår mig ner på en ledig stol. Mamma kastar en snabb blick på den lilla posthögen.

"Det ser ut som räkningar."

"Det ser ut som post", säger jag.

"Jag är spiderman", säger Tobbe. "Jag kan skjuta er alla innan ni ens hinner märka det."

Han formar en pistol med ett finger och trycker av en osynlig kula med tummen.

"Pang!"

"Idiot. Spiderman skjuter nät, fattar du. Inte kulor."

"Kalla inte din lillebror för en idiot", säger mamma och låter trött på rösten.

Hon har tagit upp ett brev och ögnar snabbt igenom avsändaren.

"Men han är en idiot", påpekar jag.

Tobbe skyfflar in lite cornflakes i sin mun och spottar sedan ut dem i tallriken igen. Han är nästan helt naken, klädd i bara kalsonger. Hans bröstben avtecknar sig mot huden. Nyckelbenen ser ut som kycklingvingar och hans armar är magra som mammas. Med ett pillemariskt leende plattar han till de mjölk-mjuka cornflakesen med skeden.

"Ät upp."

"Nähä", säger Tobbe. "De har blivit våta."

Mamma suckar och börjar sprätta upp brevet med hjälp av lillfingret. På hennes ringfinger finns en matt vigselring i silver. Då hon går i duschen brukar hon ta av den, och ibland glömmer hon att ta på den igen för åtminstone en vecka. Den bara ligger där övergiven på den vita lavoarkanten. När vi borstar tänderna gnistrar den till som en liten skimrande tår, den krymper ihop och passar inte längre ett finger, den är bara en bit formerad metall som alla bestämt sig för att skall kosta skjortan.

När mamma börjat öppna det andra brevet, kommer pappa in för en kopp morgonkaffe. Han börjar arbeta tidigt, om han inte har druckit för många öl dagen innan förstås. Då kan han stiga upp först klockan tolv och ibland stiger han faktiskt inte upp alls.

Efter pappa kommer Hunden. En liten alert tax som alltid skuttar efter pappa, trots att pappa kan vara så elak mot honom. Hunden heter Hunden därför att Irina döpt honom till något som ingen kan uttala.

Hunden springer till vattenskålen och pappa tar upp tidningen från bordet. Hans händer är grova och nagelbanden är smutsiga. Han har en mörkblå t-shirt och lösa naggade jeans. Mamma ser snabbt upp mot honom och vänder sedan ner blicken, för att fortsätta gå igenom brev. Eller räkningar. Vuxna får aldrig brev, de får räkningar. Det gör dem bleka och sura.

”Har du inte satt på kaffe”, muttrar pappa.

”Ser det ut så?” frågar mamma.

Ur den tomma vitheten drog jag fram färger. Jag smetade ut dem över tillvarons papper. Jag såg men jag segrade aldrig. Jag var tvungen att fly dit där folk såg gräsets gröna nyanser. Dit där folk trodde sig veta att vitt är utgångsläget, spektret, för alla färger.

Genom livets färgade glasperer, började jag se mig själv framträda. Tvärtemot Schjerfbeck blev jag inte grumligare i mina självporträtt, nej, jag framträdde, steg fram ur de slumrande skuggorna. Jag såg mig omkring. Jag kunde måla min kortklippta rufsiga frisyra, måla framträdande bruna slingor på det blonda. Jag kunde måla min mun, formad som ett svagt leende. Inte som Mona-Lisa. Jag hade slutat att vara hemlighetsfull, ser ni. Jag hade börjat vara mig själv, hade börjat låta min karaktär springa barfota omkring i det daggiga morgongräset. Jag njöt.

Till slut kunde jag måla mig själv ett par ögon och fick mycket beröm av Marcel. Det var det sjätte självporträttet jag gjorde, och jag målade mig själv naken. Jag målade mina små bröst, lätt skuggade. Jag målade korta smala ben, och några blåmärken under knäna. Jag målade könsorgan. Buskiga berg av begär.

Nämen! utbrast Frida och skrattade.

Sedan skissade hon snabbt med en kolbit upp sig själv. Hon satt så nära intill mig, att jag kunde känna hennes andhämtning mot min hals.

Telefonen ringer. Den är placerad på en hylla i hallen, bredvid klädhängarna och skoställningen. Pappa vänder en sida i tidningen, det prasslar. Mamma ser på tidningen som skiljer henne och pappa åt som en vägg av ord, sedan stiger hon upp och hastar ut ur köket.

Pappa harklar sig och muttrar.

"Förbannade lantbrukspolitik, jävla Bryssel. Bryssel borde bara komma i kålform. Inte vara politik. Förbannat förbannat."

Han vänder sida.

"Gå och klä på dej", säger jag till Tobbe.

Tobbe fiskar upp mera cornflakes, för skeden in i munnen och spottar nästan genast ut allt igen.

"Du är äcklig."

Han skrattar, stiger upp från stolen och springer iväg. Tallriken ligger kvar. I bakgrunden kan jag höra mumlet av mamma som pratar i telefon. Hon försöker alltid framkalla en slags ton av hurtighet och styrka, som om hon plötsligt övergick från teater till opera.

"Jo jo ... (hon sänker rösten) jag misstänker det ... jo jo ... det hoppas jag verkligen att han gör ... skall Selma komma till er? (Paus) Jaha ... de var till stan på tisdag ... i vilket skick ... ja jo, jag kunde allt tänka mig det. Jo (paus). Jag vet inte om hon kommer (paus). Hej då. Jo, vi säger så. Hej."

Mamma tror att ingen hör vad hon säger. När det är något jag inte får höra sänker hon rösten, vilket gör att jag spetsar öronen. Då hjälper det ju inte ett skvatt.

Pappa skruvar besvärat på sig och lägger ner tidningen. Han ser på mig och jag vänder bort blicken. Hunden har lagt sig på golvet. Han ser tillitsfullt upp på pappa med sina mörka ögon.

Mamma kommer tillbaka och blir stående i dörröppningen. En stum blekhet breder ut sig över hennes ansikte. Ett skrynkligt lakan, som någon skrattande lade över huvudet för att leka spöke. Riktiga spöken bär aldrig lakan, det behöver de inte göra. Det skulle bli för mycket tårta på tårta. Ett spöke som leker att det är ett spöke. En mamma som leker att hon är en mamma.

"Det var Stina."

"Jo." Säger pappa.

"Vad ville fru Karlsson?" frågar jag medan jag virar en svet-tig blond hårtest runt ett finger.

"Kalla henne bara Stina", säger mamma.

"Men hon är en fru", påpekar jag.

"Har du inget annat att göra?" säger mamma.

Det betyder att jag skall försvinna, illa kvickt.

Jag går till mitt rum. Förut var det mitt och Irinas gemensamma rum, men i två års tid har det varit bara mitt. Alla sovrum utom mammas och pappas finns på övervåningen. Tre rum och ett litet vardagsrum med teve och ett wc med dusch där någon alltid står och bankar och skriker.

Jag och Irina delade på det minsta rummet. Irina hade en loftsäng med ett skrivbord under, som jag tog efter att hon reste iväg. Jag hade en tråkig och vanlig säng full av mjukisdjur. Men då var jag faktiskt bara elva. Jag har alla mjukisdjuren kvar, men jag leker förstås inte längre med dem. Umgås kanske, men leker inte.

Kalle har också ett eget rum, eftersom Viktor studerar och bor i en liten höghuslägenhet (ingen förstår hur han vill bo så, utom möjligen Irina). Han kommer hem ibland och då kan inte Sandra sova över. Fastän hon inte får sova över skrattar hon ändå och kniper Kalle i baken. Jag vet nog vad de håller på med, men alla låtsas om ingenting. Till och med mommo och mofa rycker på axlarna och blandar sig inte i. De är ju förlovade, sade mommo till mamma en gång. Mamma nickade och höll med. Så fort det unga paret hittar något eget, skall de troligen gifta sig. I vår familj hör det till att man gifter sig, klistrar fast sig vid varandra vare sig det håller bra ihop eller inte.

Småbarnen delar rum alla tre. Ville, Tobbe och Emma. Det är bara Emma som är sur över det arrangemanget. Hon vill hellre dela rum med mig, men det vill inte jag.

Emma leker med sina dockor och mjukisdjur hela tiden. Hon ordnar tebjudningar med små porslinskoppar och möblerar om i dockhuset, hon låter dockorna gifta sig med varandra, pussas och föda barn med stora huvuden och knubbiga händer. Sedan börjar dockorna bråka och slå varandra och barnet börjar gråta och rymmer iväg till en stor skog och blir uppätet av en mjukistiger med bara ett öga. Ungefär sånt. Dessutom pratar alla rikssvenska med Emmas röst i olika tonarter. Jag undrar om dockorna i Sverige pratar finlandssvenska? Knappt.

Emma är ganska pinsam, som ni märker. Om vi delade rum skulle jag aldrig kunna ta hit Maria. Det är svårt att ta hit henne redan som det ser ut nu.

När jag kommer upp till vardagsrummet, ser jag att Ville sitter i soffan med Misan. Ville ser på teve och Misan ser lojt på Ville.

Ville är ett snäpp värre än Tobbe, för han är helt naken där han sitter i den bruna fläckiga soffan. Egentligen är ju Misan också naken, men det gör aldrig någon besvärad. Teven för en massa oljud, seriefigurer slår varandra i huvudet med svärd som skjuter blixtar. De pratar engelska och slåss. Ett rött monster med stora armmuskler spricker upp i ett vinrött moln och det blanka svärdet faller ut ur teverutan. Hjälten ser stolt ut och höjer upp sitt svärd mot den mörkblåa himlen.

Ville har tummen i munnen. Det får han egentligen inte, för han är för gammal.

Jag går fram till soffan och Ville märker mig inte ens. Han sitter med korsade ben som är fulla av blåmärken och skrapsår. Misan däremot märker mig genast och ser upp mot mig med pupiller stora som kakfat. Gardinerna är neddragna och rummet är dunkelt.

"Kiss kiss."

Jag drar min hand över Misans svarta huvud och hon börjar spinna. Ville reagerar inte.

"Ville?"

Hjälten vrålar till när ett nytt rött monster med större armmuskler dyker upp. Ville suger lite på sin tumme. Hjälten är grön och har inte lika stora armmuskler, men desto större svärd. Himlen bakom dem snörper ihop sig som en surmulen mun och åskan dundrar i fjärran. En blixtnär i svärdet och vardagsrummet lyser upp för en sekund. Ville fortsätter suga på sin tumme, han sväljer.

"Ville, har du ätit morgonmål? Ville!"

Då vänder han sig mot mig och drar snabbt tummen ur munnen. Misan hoppar tungt ner från soffan. Hon väntar ung- ar och hennes mage vajar rytmiskt hit och dit när hon går fram över golvet och slinker ner för trapporna.

"Kiss kiss", säger Ville som ett eko och möter snabbt min blick. Sedan kravlar han ner från soffan och börjar gå efter Misan. Jag ser hans lilla rygg och rumpa avlägsna sig, medan monstret dödas i ett blixregn och ylar help help help, som om nu det skulle hjälpa när man är en ond seriefigur.

Jag går fram till teven och stänger av den. Bilden sugas in mot sig själv tills allt är svart, och rummet blir mycket mörkare. Men istället för att släppa in ljuset som bönar och ber utanför fönstren, går jag till mitt rum.

På dörren finns en lapp, där det står att folk som inte har ett ärende skall ta och tänka efter två gånger innan de öppnar. Under den finns ett svart-vitt plakat där det står Area 51. Det är jag som hängt upp det, trots att jag inte riktigt är säker på vad det betyder. Det har troligen något med ufon att göra. Oidentifierade flygande föremål. Det finns många sådana föremål. Det är bara de gröna slemmiga som åker omkring i kakfat man måste akta sig för. De ufon jag har sett på bild har vackra ögon, stora, svarta och uttrycksfulla. Skulle en ägare till sådana ögon komma tultande mot mig och be om att få ringa hem, skulle jag inte skrika utan visa var telefonen är. Men det förstås, mamma skulle bli en aning sur, för det är säkert jättedyrt att ringa någon som bor i rymden.

Jag öppnar dörren och stänger den efter mig. De röda gardinerna är uppdragna och solljuset som strömmar in lyser upp dammet som virvlar i luften. Det är en vacker vals dammet dansar. Hela tiden finns dammkornen i luften, men det är bara solljuset som framhäver det. Som en strålkastare på en scen.

Jag klättrar upp för trästegen till loftsängen. Den är bäddad. Irina brukade aldrig bädda sin säng, hon brukade inte göra så mycket annat än måla och gå omkring utomhus. Hon kunde vara borta i flera timmar och när någon frågade var hon hade

varit, sade hon att hon hade promenerat omkring och sett på saker och ting. Kan du inte vara hemma och se på saker också? frågade jag då. Nej, svarade Irina. Här finns inga färger som rör på sig.

Alltid då jag sitter i loftsängen och iakttar myllret på väggarna, tänker jag att hon hade fel. I mitt rum virvlar allt omkring, det suger åt sig färg och liv och kraft som ett svart hål. Det är därför mamma och pappa är matta. Det är därför allt annat här badar i dunkel. Irina tog alla färger och bredde ut dem på pappren som hänger på väggarna omkring mig.

Alla målningar och teckningar är inte trevliga att se på. Vissa ansiktsskisser stirrar på mig då jag försöker somna. Var jag än är i rummet förföljer blickarna mig. De är anklagande och har djupa skuggor under ögonen.

Jag ryser och börjar dingla med fötterna över den höjda sängkanten. På väggen mitt emot mig finns en stor inramad teckning. Den är ritad med blyerts. Den föreställer en kvinna som står under en gatlykta. Hon håller ett uppfällt paraply som kastar en skugga över hennes anletsdrag. Den hand som inte håller paraplyet hänger lealös mot den vågiga klänningen. Kvinnan är lång och smal, benen i fingrarna avtecknar sig skarpt mot huden och handlederna är så smala att man tror att de kan brista vilket ögonblick som helst. Hennes näsa är konstig, vacker, men konstig. Spetsig och vass, nästan lite skrämmande.

Gatlyktan kastar en massa skuggor hit och dit. Ett sken som regnet grumlar och smetar ut. Längs med trottoarkanten rinner en liten ström regnvatten.

Jag vet inte varför, men trots dysterheten tycker jag om den. Jag tycker om att se Irinas namn i det högra hörnet. Jag har vant mig vid den svarta ramen och den tecknade kvinnans vil-

senhet. Hon ler när jag ser bort. Irina har sagt att blyertskvinnan dränkte sig på fyrtiotalet, men jag är säker på att hon ändå ler. Hon ler i vattnet bland alla skimrande fiskfjäll, medan alla som lever kvar i torrheten på land kvävs.

I mitt huvud simmar en massa fiskar runt runt runt. Då och då hoppar de över kanten och sprattlar iväg genom luften, in i mammas öron och vidare in i hennes huvud. När de möter fiskarna i hennes huvud blir det bråk. Om reviret. Men kanske fiskar inte har något revir? De kan i alla fall inte pissa i knutarna som Hunden, för då skulle deras revir flyta bort ganska snabbt.

Kvinnan på bilden är från London, för det står på bilden. London 1937, står det. I floden som rinner genom London (jag minns inte vad den heter) finns det inga fiskar tror jag. Den är säkert så smutsig att man snart kan gå på den, utan att vara Jesus.

Jag drar min blick bort från tavlan och ser ut genom fönstret. Jag har en perfekt vy över vilka som kommer och går. Gömmer jag mig bakom en gardinremsa kan de som kommer eller går inte se att jag iakttar dem. Att jag ser varje rörelse. Det känns lite som att luras, men jag kan inte låta bli. Och just nu när jag sitter här och koncentrerar mig på att låta bli, hör jag dörren smälla igen. Hårt och definitivt.

Pappa kommer. Nej, han går. Hans rygg är vänd mot mig, mot oss. Han har stadiga kardborrbandssandaler på fötterna och går med raska kliv mot traktorgaraget, där han brukar sitta ibland. Hans händer är knutna och liknar tunga bowlingklot som färgats ljusbruna av solen. Efter honom skuttar Hunden.

Pappa vänder sig inte om.

Ibland avskyr jag ord. De är toppen på ett enormt mentalt isberg, och vid det här laget vet vi ju alla hur det gick med Titanic. Mellan det som är och det som orden försöker avbilda, öppnar sig en kol-svart avgrund. Alla fenomen förenklas, naglas fast vid ett ord och blir svartvita, definitiva.

Bilder behöver inga ord. De visar det namnlösa. Det är jag som ger det namnlösa namn. I och för sig är det samma sak med musik. Saties händer som sneker skimrande pianotangenter och drar fram slingor av toner, av rörelse. Tillika som jag drar fram former ur färgerna.

Det är likt Tjajkovskijs symfonier som kulminerar i ett organiserat kaos. Det är alltid något som klipper av det rofyllda och bereder väg för det annalkande kaoset. Som en avspegling av Tjajkovskijs liv.

"Det är samma sak med poesi", påpekade Frida. "Eller ta till exempel William Blake som förenade både text och bild. Ser du. Allt är nog en variation av samma tema, tror du inte det?"

När jag tänker efter hade hon rätt. Poesi är bilder som använder ord, istället för former, färger och skuggor. Lyriken har likt musiken en rytm. En dikt av Frida jag läste hade samma puls som Albinonis adagio. Det är sant. Ändå kan jag inte komma ifrån denna avsky.

I natt, när det fjärmade ljudet av röster och fotsteg från trottoarerna strömmade in genom det öppna fönstret, låg jag vaken och lyssnade. Inte för att jag ville, utan för att jag inte kunde sova. Då och då vände jag mig om och såg på Frida. Hon sov som ett barn, lätt som ängel men samtidigt djupt som en djuphavsklyfta.

En stund kunde jag ligga och se på henne, hur hennes bröstkorg rytmiskt hävde sig upp och ner, hur hon ibland gnydde, vred sig och

suckade lite. Hennes mörka hår låg utvecklat som ett lockigt täcke på det vita dynvaret. Hennes ansikte var mycket blekt, som vita oliver.

Ibland rasade Fridas närvaro över mig, stundom kvävande i sin intensitet. Ord räckte inte.

Jag steg upp ur sängen, långsamt och försiktigt, för att inte väcka henne. Jag tassade barfota fram till fönstret och ställde mig intill den öppna springan. Den ljunna natten doftade storstad, doftade svagt av molnfri natt.

Fastän jag inte röker, kan jag göra det på natten. Just där, invid fönstret. Jag tog en av Fridas cigaretter och tände den med en knirkande tändsticka. Drog röken djupt in i lungorna och blåste ut den genom springan. Röken sipprade ut över Rue du Sabot, spred sig i luften över Saint-Germain-des-prés kvarteret och skingrades. Anonyma steg hastade förbi under fönstret. Jag såg ingen. Vi bor på tredje våningen. Ingen såg mig. I huset mitt emot var ljusen släckta och nästan alla fönster var öppna som vårt. Det är mycket varmare här i juni, än vad det är hemma i Finland.

Medan jag rökte försökte jag tänka. Röken steg smekande upp längs med mitt ansikte. Jag kände mig trygg inom dessa väggar. Jag hade tillverkat en bubbla där jag kunde andas. Utanför denna bubbla rådde evig tyngdlöshet, en rymd med ingenting.

Om inte astronauterna hade sina rymddräkter på sig när de flyter omkring i intet, skulle luften i deras kroppar dras mot tomheten och slita sönder cellerna. Deras inälvor skulle sippra ut genom näsborrar, ögonglober och ändtarmsöppningar. De skulle dö.

Ibland känns det som om jag och Frida sitter i en sådan rymddräkt. Tillsammans. Vi kan inte gå ut. Vi skulle explodera och förenas med den omkringliggande tomheten, som smörjan av två människor.

"Jag har inget att hämta i Stockholm", sade Frida idag. "Jag reser inte hem."

Jag rökte i natt medan jag tänkte på de där orden. Jag kastade ut

fimpen genom fönstret, fast det kändes jävligt. Kastade ut mina räds-
lor tillsammans med fimpen. Tänkte att detta inte kunde fortgå, att
bubblan förr eller senare skulle spricka. Sedan var jag för orolig för att
fortsätta tänka på framtiden.

Framtiden är den enda transcendensen för människor utan en
Gud, var det någon som skrev. Men jag håller inte med. Att leva på
framtiden är som att vilja äta god mat som inte finns, när man kan
nöja sig med den mat man har.

Jag tror jag vet hur det är. Kärleken är den enda transcendensen
för människor som inte längre har en Gud. Det är svårt att kämpa för
en sådan andlighet. Det är mer accepterat att hata.

Jag vet att det låter lite barnsligt, men idag slog det mig att mamma och pappa också har varit barn. Sådana tankar ställer in siktet på huvudet när man minst anar det. För att sedan ljudlöst skjuta iväg tankekulor som liknar trassliga garnnystan.

Jag tar en tugga av min smörgås.

"Vad du är tyst", säger Kalle medan han håller upp en kopp kaffe.

Jag tiger och tuggar.

"Tänker du på Irina?"

Han lutar sin muskulösa solbrända arm mot den blommiga bordduken. Hans ögon är matta och ljusblå, likt det renaste tropiska hav man kan föreställa sig. Han liknar pappa, fast pappas ögon är trötta. Hav tröttnar aldrig på att vara hav. Men ibland verkar det som om människorna har stirrat sig utmattade på rent vatten och måste kasta dit lite tomflaskor och gum-miband, för att få lite variation. Havet varierar sig självt och är på ständig promenad. Det är aldrig samma vatten.

Kalle harklar sig och dricker en klunk kaffe. Jag försöker låta bli att föreställa mig hur det ser ut, när Kalle ligger med Sandra. Hur det ser ut när de stönande, som på teve, tumlar omkring i sängen. Jag försöker låta bli, men när man en gång har börjat försöka låta bli är det oftast för sent. Jag ser pärlor av svett rulla ner för deras nakna ryggar och ser Kalles grova händer smeka Sandras bröst som hoppar upp och ner av glädje då hon skrattar.

Jag tar en till tugga av min smörgås och skäms. Kalle ler.

"Nä men, säg nu vad du tänker på?"

Han retas.

Just då kommer mamma in i köket med en grön bykkorg under armen. Tack Gud. Små blonda hårtestar har kletats fast vid hennes svettiga panna. Kalle dricker kaffe, jag äter upp det som finns kvar av min smörgås. Mamma ser på oss båda, varken bedjande eller kärleksfullt. Hon bara tittar.

"Vill du ha hjälp med att hänga tvätten?" frågar jag.

"Det har du inte tid med."

"Hur så?"

"Skulle inte du träffa Maria?"

"Satan."

"Svär inte."

"Sori."

"Satan är väl inte ett svärord", säger Kalle och ler mot mig.

Underbara Kalle. Han borde vara Gud. Om inte Gud så Jesus i alla fall, eller Moses. Fler biblisiteter kan jag inte komma på just nu.

Mamma suckar och tar ett stadigare grepp om korgen som hon lutar mot det utstående höftbenet. Kalle erbjuder sig också att hjälpa till med tvätten, inte eftersom det hör till utan för att han verkligen vill. Men mamma säger att pappa behöver hjälp. Punkt slut. Kalle nickar och dricker snabbt upp det sista av kaffet.

"Får jag säga skit?" frågar jag.

Mamma svarar inte, och Kalle bara ler. Fastän han inte har en enda orsak.

Egentligen vill jag inte gå till Karlssons för att umgås just nu. De är så perfekta att man mår illa. Två smarta döttrar i min och Irinas ålder, ingen Hund och inga katter och ingen

lantbrukspolitik. Stina och Anders jobbar båda som lärare inne i stan. I deras trädgård växer det sedlar istället för löv på träden, stora tvåeurosslantar sticker upp sina skimrande fingrar ur den bördiga myllan och vinkar till sig skattletare. Pengar gör ingen lycklig, brukar mamma säga. Nej visst. Men man är inte så värst lycklig utan heller.

Maria får allt vad hon vill ha. Hon har ett stort eget rum, som doftar tallsåpa, och ett klädskåp med vackra blommiga klänningar som känns lena mot huden. Så har det alltid varit. Jag har fått gå i begagnade kläder från Irina. Ibland har det gått så långt att jag har fått gå i Kalles och Viktors begagnade kläder också. När jag ännu gick i den lilla byskolan från ettan till fyran, blev jag retad för det. Då brukade Maria försvara mig ibland, när hon hade lust. Ja, när jag tänker efter så är någon som försvarar en bara då den har lust, inte alls perfekt. Men det är inte huvudsaken, nej absolut inte. Huvudsaken är att det ser perfekt ut utifrån. Så länge golven glänser och det inte finns damm i hörnen, så är det ingen som bryr sig om skräpet i skåpen.

Mamma går ut ur köket och Kalle stiger upp från stolen och slår följe med henne. Han frågar än en gång om hon verkligen är säker på att hon inte behöver hjälp med tvätten.

”Ja”, svarar mamma.

Jag tänker ofta på ödet. Jag tänker på stagnerade förutbestämda universum, där Gud paradoxalt nog har gett människan en fri vilja. Mein Gud spelar nicht tärning med universum, påpekar professor Einstein och formar åttor i luften med sitt långfinger. Jag tänker ofta på detta. Inte för att jag vill, utan för att jag har läst filosofi som biämne här. På riktigt tänker jag ingenting.

Marcel sade att Picasso (speciellt på äldre dagar) tänkte med sin penis och målade vad han tänkte. Marcel däremot tänker med rörelser och gester när han försöker visa mig och Frida och alla andra studenter hur han vill ha det. Regardez regardez, upprepar han och ler så alla gulrökta tänder blottas. Ni måste lära er att se igenom, känna er igenom det ni ser igenom. Inte tänka. Konsten tänker inte, förstår ni? Konsten är.

När Marcel stod där, mager och skranglig, mitt ibland akademiker och utländskt patrisk, och förklarade på det sätt han gjorde, kände jag mig fri. Jag försökte se på de andra. Jag försökte tränga mig igenom skalet som de konstruerat, bilden de målat upp av sig själva för att passa in i skenet av samhället. När man raserat den bilden är man fri. När man börjat bygga upp sig själv och måla fram sina sanningar, är man lycklig i all sin olycklighet. Det trodde jag verkligen, men vad trodde de andra? Den medelålders kvinnan med skört rött hår till vänster om Frida, den korta och satta Vigdís från Island som alltid målade det hon inte såg, eftersom det var sant, för världen gungade på universums vågor som tusentals fiskebåtar. Marlene från Tyskland som egentligen inte ville måla, utan bara samlade lite extra studiepoäng genom kurser i praktiskt konstitutövande. Vad trodde de? Vad tänkte de? Vad tänkte Frida (och Frida) om mig?

Jag tänker ingenting, jag tycker ingenting, jag bara är. Men det är inte bra nog. Jag borde försöka vara, försöka bli. Försöka låta bli att bli den jag är.

Ibland är jag osäker på om jag känner något överhuvudtaget. Men om jag inte skulle känna något hade jag aldrig frågat Frida om hon vill följa med mig hem.

"Tror du det är en bra idé?"

"Det är i alla fall en idé", svarar jag. "Och du vill väl inte till Sverige?"

"Gud nej, för fan. Jag orkar inte med morsan."

Frida kastar sig på sängen och rullar runt, en slags dans bland täcken och dynor. Den lilla svarta kjolen glider upp längs med hennes smala lår och blottar trosorna. Vinröda. Hon fnittrar och mumlar herregud herregud herregud.

"Vi skulle hamna i helvetet", säger jag.

"Va?"

Frida sätter sig upp bland de skrynkliga täckena, plockar upp en dyna och kastar den mot mig. Hennes hals är smal och solbränd. Jag ser halspulsådern slå under den tunna huden. Det är hett trots att klockan närmar sig halv tio.

Jag fångar dynan.

"Kasta tillbaka kudden."

Jag kastar den tillbaka, Frida fångar den och trycker den mot sitt bröst som om hon försökte krama ihjäl den.

"Om vi hamnade i helvetet så skulle vi vara i det sällskap där vi trivs", säger hon. "Och dessutom tror vi inte på Gud. Vi tror på oss själva."

"Men mommo och mofa och mamma tror på Gud."

"Då får vi hoppas att Gud tror på dem också", säger Frida och skrattar så att hennes vita tänder lyser till i det svaga kvällsskenet som lite generat ramlar in genom fönstret.

Frida har inte mycket till övers för filosofi. Hon tänker. Men tänkande och filosofi är inte samma sak. Hon bara målar och skriver små dikter. Det finns ingen mental mur mellan henne och världen, ingen fysisk heller för den delen. I alla miljöer kan hon röra sig obemärkt, smälta in. Hon kan även smälta ihop med mig, det går lika naturligt för henne som allt annat hon gör.

Jag är inte likadan som hon. I kontrast till henne är jag tillknäppt och spänd, som en tvångströja i storlek XS.

"Du finns till för att förverkliga dina egna drömmar, inte andras", säger hon och en skugga av allvar sveper förbi hennes bleka ansikte. "Kom hit nu. Irina."

Jag stiger upp från golvet, där jag suttit med korsade ben, som en indisk guru. Jag går fram till sängen och hasar mig upp intill Frida. Täckena känns svala mot min hud. Frida för sin varma hand längs mitt ena lår, fingerspetsarna glider fram som en skridskoåkare på isen, taktfast och vigt. Det börjar krylla myror i mitt underliv, tusentals.

Fridas händer formar åttor, ritar en evighet på mitt skinn, gör några hopp, letar sig högre upp, fortsätter. Till slut är min kjol skuffad upp ända till midjan.

"Sluta", viskar jag. "Snälla sluta."

Frida lyfter sin hand från mina trosor. Hennes ögon vänds aviga, vänds inåt. Hon är en uggla. Jag är den sammetslena natten som sänker sig över jorden. Frida stiger snabbt upp ur sängen, den ihjälkramade dynan faller ner på golvet. Både ihjälkramad och bortkastad. Det går nämligen att dö av detta. Det går.

Frida går till fönstret och petar fram en cigarett ur ett skrynkligt cigarettpaket som ligger på fönsterbrädet. Hennes händer skälver nästan omärkbart. Hon tänder cigaretten med en röd tändare. Medan hon röker tittar hon vaksamt ut genom fönstret. Det känns som om hon ser rakt igenom världen, som en röntgenapparat som ser alltings kärna. Som ser igenom alla förljugenheter, förfalskningar och livslögner.

Hennes längtan är min längtan. Längtan är ett fjantigt ord.

"Om två dagar kommer James och lånar lägenheten", mumlar Frida till den annalkande natten.

Natten svarar henne inte. Den är upptagen med att hänga upp stjärnorna, som är spretiga och lämnar djupa sår i nattens mörka händer.

Klockan tre jämnt stövlar (eller kanske jag borde säga sandalerar?) jag in i Karlssons farstu. Jag trycker inte in knappen på dörrklockan, som Maria brukar göra. Hon brukar göra så och först sedan gå in, medan hon ropar att hon är hemma. Hos oss gör vi aldrig så. Vi går ut och in, som om vi vore hemma. Vilket vi är.

Stina har säkert sett mig komma, för hon dyker genast upp. Hon är klädd i en grön klänning som matchar hennes ögon. På fötterna har hon bruna sandaler som smälter ihop med hennes hårfärg. Allt är nogsamt planerat. Man klär sig inte så av en slump.

"Nämen hej, du kommer precis i tid. Vill du ha lite saft? Nej, kanske lite senare. Maria är på sitt rum och läser."

Stina ler. Jag försöker också le.

"Jaha", säger jag och står bara där och existerar oföretagsamt, som en sten.

Stina gör en lätt graciös rörelse med handen, som om hon försökte vifta bort kungligaflugor.

"Stå inte där, du, ta av dig skorna och kom in."

Jag sparkar av mig sandalerna och försöker vara normal. Försöker passa in. Men hur jag än anstränger mig för att matcha Stina, går det inte. Jag är min egen.

Du skall alltid vara den du är, inte vad andra vill att du skall vara viskar Irinas röst i mitt huvud. Jag ler och det känns äkta.

Stina vinkar in mig från farstun, leder mig som en åskledare

leder blixtar. Till slut slår jag ner i en vit vardagsrumssoffa med dunder och brak.

”Jag går och säger åt Maria att hon har fått besök”, säger Stina.

Det låter vuxet.

”Visst.”

När Stina lämnat rummet tar jag en ordentlig titt på allt. Sof-
fan jag slagit mig ned i är vintervit och skimrar som iskristaller.
Den andas, till skillnad från våra mörka djurhårstäckta möbler.
Soffan är formad som ett L. Jag sitter i den räta vinkeln och kän-
ner mig obekväm. Jag vågar inte ens lyfta upp fötterna, som jag
brukar göra hemma. De skulle säkert smutsa ner det vita tyget.

Rakt framför mig finns en stor teve. Den är platt. Jorden är
rund. Teven skall vara platt. Det är modernt nu. De har till och
med en DVD-spelare som glänser i gråa toner. Vi har ingen
DVD, vi har bara en gammal hungrig videoapparat som äter
kassetter. Glupskt tuggar den sönder de bruna magnetbanden
och spottar ut dem i obrukbart tillstånd.

Väggarna omkring mig är tapetserade med småblommig
tapet, som till en stor del täcks av bastanta mörkbruna hyllor
fulla av böcker. Undrar om det är någon som läser dem, eller
om de bara fungerar som prydnad?

Till vänster i det stora rummet finns ett tvådelat stort fönster
med havsblåa gardiner, som fladdrar i brisen som strömmar in
genom en öppen springa. Jag ryser och drabbas av en impuls
att dra upp fötterna. Jag kan inte sitta rak i ryggen med föt-
terna mot golvet. Jag drar upp fötterna och inser snabbt att det
var det jag inte fick göra. Jag drar kvickt ner dem igen och för-
bannar vitheten, det orörda. Det perfekta. Det som drar män-
niskan från sig själv och gör henne till ett prydnadsföremål i
andra prydnadsföremåls ögon.

Jag vill inte sitta ner i soffan. Jag orkar inte bete mig. Jag vill stiga upp och gå längs med hyllorna och dra mina fingrar över böckernas ryggar. Precis som pappa gör ibland. Han gör så och suckar ihåligt, de grova fingrarna dansar klumpigt fram över raderna, till och med böckerna vänder ryggarna mot honom. Vi har inga ordböcker hemma (de enda böcker man verkligen skulle behöva), men vi har romaner som bara pappa och Irina läser och som alla andra bryr sig strunt i. De finns i mammas och pappas sovrum och de är tjocka som trädstammar.

Många träd har varit tvungna att dö för en massa ord. Har varit tvungna att dö för att pappa skall få en möjlighet att sucka. Så att mamma därefter skall få en orsak att skrika.

Vi har många böcker. Jag har smygtittat på dem. Böcker av en ryss som heter något som slutar på jevskij...- någonting, böcker av en finlandssvensk Christer Ki-någonting som pappa gillar, och sedan är det ju den där mannen med pipskägget. En rödbrun tegelsten på tio tusen sidor minst. Vi har också en massa dikter av en kvinna som skuggar sitt ansikte med den vänstra (om jag minns rätt) handen. Ja, när jag riktigt tänker efter så ser pappas bokhylla ut som ett förlorat spel Tetris.

Det är alltid någon som måste förlora. Någon som måste vika undan, så att någon annan kan lyckas. Vissa föds till att vara det de inte är, säger Irina. Jag har aldrig riktigt förstått mig på Irina.

Innan jag hinner resa mig för att smeka de främmande böckernas ryggrader, hör jag steg i trapporna. Avlägsna röster sam-talar, en röst skrattar till. Troligen Stinas. Maria skrattar aldrig, hon bara ler. Jag kan dra mig till minnes att hon en gång skrat-tade, men det var inte ett varmt skratt. Det var ett sammanpres-sat skratt som Johanna och Lotta tvingade henne att skratta. Det var på trean kommer jag ihåg. Jag satt på en gunga. Det var

egentligen ingen gunga, utan ett upphängt bildäck med fågel-skit på. Hur som helst, jag satt där och såg på medan de andra lekte prinsessor. Jag fick inte vara prinsessa. Jag fick på sin höjd vara en betjänt eller en häst eller prinsen eftersom inga pojkar ville vara med. De spelade fotboll. Jag ville också spela fotboll, men jag fick nöja mig med ett bildäck med fågelskit på.

Det är alltid någon som måste förlora. Någon som måste vika undan, så att någon annan kan lyckas.

Lotta och Johanna kom fram till mig, fnittrande. Maria kom gående efter dem som en liten grisknorr, fastnålad med en nit och halvt förvriden. Lotta och Johanna stannade framför mig och Maria stannade en bit bakom dem, medan hon petade i gruset med sin Barbiesko.

"Vet du vad?" sade Lotta.

"Nå?" frågade jag.

"Du är ful och ingen tycker om dej."

"Jaha", svarade jag och såg upp mot himlen. Den var grå. Jag såg tillbaka på Lotta, Johanna och Maria. De var också gråa.

Lotta och Johanna fnittrade och gick iväg. Maria skrattade till, en enda gång. Hon måste ha ångrat sig sedan. För hon har aldrig skrattat igen.

Stina och Maria kommer in i vardagsrummet. De liknar varandra, för de är släkt. Anna liknar dem inte alls, fast hon också är släkt med dem. Hon är ett resultat av USA:s ufoprojekt, har Irina sagt. Medan hon sade det apade hon efter Dana Scully, som enligt henne var vacker som en gudinna. Jag tyckte att Mulder var coolare, han trodde alltid på allt. Mulder, watch out, no that's not your sister. Listen to me, Mulder!

Jag fattade absolut ingenting av vad Irina sade, men det lät som på teve. Irina och Anna har aldrig kommit överens, de

har bara varit tvungna att stå ut med varandra. Det är som med mig och Maria. Egentligen kommer vi från olika planeter. Kanske från olika solsystem. Vi är bara tillsammans för att lågstadiet har stängt och ligger tjugofem kilometer bort, inne i stan. Dessutom skall vi alla börja på sjuan, i högstadiet. Vi har splittrats upp som pussel som hållit i sex år.

Jag och Maria träffas mest för att våra föräldrar umgås, med mer eller mindre framgång. För att det hör till. Alla av oss har alltid bott här. Det hör till.

"Hej", säger Maria.

"Hej", säger jag.

Stina ler stort.

"Nu lämnar jag er här så får ni leka. Vill ni ha något så är jag i trädgården."

Umgås. Inte leka.

"Vad skall vi göra?" frågar jag efter att Stina gått sin väg.

"Jag vet inte."

Maria sätter sig i soffan. Vi ser skeptiskt på varandra.

"Kommer du till midsommarbrasan, sen?" frågar Maria och ser på sina händer. Hon har rödlackerade naglar.

Jag ser ner på mina händer. Jag har spräckt naglarna på flera ställen, jag klättrar för mycket i träd. Inte i alper, i träd. Inte sjunger jag vackert heller. Jag skulle hellre bli jagad över alper än sitta här. Det kan inte ha varit så hemskt om de kunde sjunga samtidigt. Dessutom hade de en härlig utsikt.

"Jag tror det."

"Micke kommer att vara där."

"Micke från din klass?"

"Jo."

Maria rodnar och fingrar på det vita sofftyget. Hon ler fånigt, som Mona-Lisa.

”Jaha”, säger jag. ”Vad är det för speciellt med honom?”

”Han är så jättesöt, vi träffades av och an i stan igår. Sprang på varandra i S-Market. Och då frågade han om jag skulle komma och då sade jag att jo jag kommer nog för att Anna säkert vill se brasan, koppla av lite.”

Maria fortsätter rodna på det ställe där hon slutade. Hennes ansikte är rödflammigt och de gröna ögonen glänser. Jag tycker hon är fjantig. Alla pojkar från sexan är helt flippade. Är man inte så snygg att man kan få en pojke från högstadiet, kan man lika gärna ge upp direkt.

Jag tror inte på kärlek. Jag tror inte att kärlek existerar. Det är bara någonting som alla kommit överens om att skall finnas och som visat sig fungera på vissa områden i praktiken. Inte på alla. Som matematik ungefär.

I dag regnar det. Himlen hänger i rymden som våt byk. Allt är tungt och ingenting andas. Frida har gått ut för att hämta våra saker från skolan. Pennor, papper, penslar och annat skräp. Varken jag eller Frida ville gå ut, för ingen av oss har ett paraply. Det slutade med att vi drog långsticka om saken. Tändstickor har vi mycket av eftersom Frida feströker och hennes liv är en fest. I alla fall den del av hennes liv som korsar mitt. Inne i den här lägenheten får man inte feströka hur roligt man än har det, för så har Fridas hyresvärd Françoise sagt. Men Frida bryr sig inte så mycket om vad folk säger. Ibland gör inte jag det heller. Det är därför vi hamnat här tillsammans.

Det var Frida som förlorade tändsticksdragningen. Hon drog den kortare stickan. Det är nämligen så att någon alltid måste förlora, för att någon annan skall kunna vinna. Ibland känns det förbannat orättvist. Varför kan inte alla vinna? Varför är verkligheten en kompromiss?

Jag sitter vid fönstret på en pall. Pallen är full av färgfläckar. Jag är full av namnlöshet. Regndropparna slingrar sig ner för fönstrets glasperer. Dropparna liknar spermier med svans. Jag huttrar och kryper in i mig själv som ett barn. Ett barn som Ville.

Icke picke pöö bodde på en ö, ön börja brinna, folke börja springa, men inte icke picke pöö, för han var redan dö var ett mantra han mumlade. Hela tiden. Men Selma har sagt att han har slutat med det. Han har tytt sig till katterna, har hon skrivit. Det är nämligen så att det finns en plats, en varelse eller ett kall – dit man hör. Där man är hemma. Vad som än händer, om så världen en gång skulle slukas av Guds aptit på elände, piskas sönder av de tre

ryttarna på domedagen eller slås sönder av en asteroid, så vore dessa scenarier utan betydelse. De skulle inte väcka rädsla eller förakt eller hat, därför att man vet vad man är och att man är trygg i sig själv och att man har gjort rätt. Att man har gett all kärlek man har och inte skadat någon. Inte skadat. Såra får man, men inte skada. Vari ligger skillnaden?

Pappa älskar så mycket att han sårar. Jag vet inte om mamma är skadad. Jag vet inte om hon fortfarande gråter när hon rensar ogräs i regnet och tror att ingen märker att hon gråter.

Det finns en skillnad mellan tårar och droppar, det finns en skillnad mellan att skada och såra.

Skillnader förvandlas så lätt till onda cirklar som snurrar omkring som karuseller. De spelar rekviem. De snurrar fortare och fortare tills inget längre kan hålla ihop. Det finns en punkt där ljusets hastighet inte längre kan överskridas. Det finns en punkt när inget längre kan hålla. Bara brista.

Då måste man bryta sig ut ur cirkeln och bryta sig in i sig själv. Trots att man kan bli fängslad och dömd för detta fasansfulla inbrott. Bli dömd även för utbrytningen. Men till slut måste man återvända, måste återvända för att be om förlåtelse. Be de förlåtna att förlåta sig själva.

Men det fungerar tyvärr inte så.

Jag för mitt finger över regndropparnas baksida. Eller framsida. Allt beror på hur de föll. Jag hör steg i trappuppgången, snabba och åtråvärda steg. Steg som alltid använder högklackat. En nyckel som hänger fast vid en Napoleon i plast vrider om i låset och dörren öppnas kvidande.

Jag vänder mig om. Det är Frida. I händerna håller hon två stora vita plastkassar. Hennes mörka hår dryper av väta och har klistrats fast vid ansiktet. Mascaran har runnit och regnet har färgat hennes ljusblå klänning i en mörkare nyans.

Hon släpper ner kassarna i den trånga hallen. Vi har bara en etta. Vi känner varandras närvaro hela tiden, vi går på varandras nerver – smygande. Vi går på varandras känslor – varsamt. Vi pressas ihop mot varandra – med kraft. Hon sätter sig ner på hallgolvet och drar av sig de svarta högklackade sandalerna. Fötterna lyser svagt röda efter att ha varit sammanpressade i de trånga skorna.

"Marcel hälsade och bad oss att vänligen inte bli uppätta av isbjörnar", säger hon och stiger upp för att sätta skorna i skohyllan. "Bara så att vi kan vara med nästa termin."

"Och du bad honom förstås att vänligen vara försiktig, så att han inte blir giljotinerad av revolutionärer som vrålar vive la revolution?" frågar jag och stiger upp från pallen. "Bara så att han kan fortsätta undervisa nästa termin."

Frida skrattar. Hennes tänder har gulnat av alla cigaretter. Av allt darrhänt rökande. Jag tror att vi bägge tänker på samma sak. Detta kan bara brista.

"Frida Kahlo", säger Frida.

"Va?"

"Kahlo, Marcel sade att du målar lite som Frida Kahlo."

Yo soy como el chile verde, Llorona.

"Nähä. Vad sade han om dej då?"

"Han citerade en dikt jag skrev till en av dina tavlor, minns du? Den där i mörka pastellfärger där du hade målat djurkroppsdelar på människokroppar och tvärtom. Satt katthuvuden på balleriner och blodiga händer på lejon som sliter sönder gaseller med hörntänderna, fåglar som pratar med människommunnar och sånt. Minns du den?"

"Klart jag kommer ihåg."

"Dikten slutade med: se människan i djuret i människan se djuret i oss."

"Tyckte Marcel om den?"

Frida nickar.

"Men du borde sluta måla som Kahlo."

"Jag målar väl som mej?"

"Nästan."

"Du vet inte hur mycket Frida betytt för konsten, du fattar helt enkelt inte det", säger jag.

Frida för sin hand över ansiktet, några vita änglatårar sopas bort.

"Bli inte sån där nu."

"Hur menar du sån där?"

Frida suckar.

"Jag menar bara att du måste hitta din egen röst, göra dej av med det där Kahlainflytandet, måla ditt eget."

"Jag målar mitt eget. Förstår du inte att inget är lösgjort från nåt annat, det hör ihop förstår du, Frida hör ihop med mej. Inget finns oberoende av nåt annat. Varken vetenskap eller konst, så nu ska du inte säga så där, sluta vara jävlig, sluta döma, jag apar inte."

Jag stiger upp från pallen och den välter omkull. Rasar likt känsluskred och ilska, blandat med allt annat. En smet av otillräcklighet. Av brustenhets.

Frida ser upp mot mig. Jag vill att hon skall förstå detta genast. Nu. Vi har inte tid för saker som missförstånd, parallella blyertslinjer som aldrig möts, utan bara fortsätter framåt, förblindade av det som kallas logik. Förnuftets konst.

"Förlåt, hör du, jag menade inte så. Det är ju klart. Det är en dialog, konsten måste vara en dialog. Du."

Frida stiger upp och jag går fram till henne. Vätan runt hennes kropp känns kall mot mina händer och ilskan skapar lust, åtrå. Förlåt förlåt förlåt. Jag smeker mina fingertoppar över hennes bara armar. Håren reser sig på henne, huden dras ihop. Hon darrar. Jag trycker min kropp mot hennes, hårt. Lämna mig inte. Jag känner hennes bröst mot mina.

"En gång", viskar jag, "ville min pappa bli poet, sedan kom verk-

ligheten gående längs med drömmarna och trampade ner dem i gräset där de låg förvridna och gulnande. Marken plöjdes upp varje vår och blev åkrar för potatis och sockerbetor. Potatis som man kokar för länge blir mjölig och faller sönder. Allt bara föll sönder. Jag vill inte att allt faller sönder."

Frida ser mig djupt i ögonen. Brunt möter blått. Det är vackert, så förbannat vackert med alla dessa färger. Hon för in sin hand under min skjorta, lossar behåbanden bakifrån medan hon kysser mig. Jag vill säga att jag älskar henne. Men det säger jag inte. Det enda jag vill är komma Frida så nära en människa kan komma en annan människa. Ilskan släpper sakta sitt fasta famntag och förvandlas.

Vincent van Gogh ler genom de böljande vågorna av färger, för här gäller det att måla upp sin egen verklighet. Att fånga kärleken och drömmarna i flykten, smeta fast de obeständiga tingen vid dukar, skissa upp skuggor bakom våra ryggar. Våra gestalter som kläms ihop till en kropp, för vi är bara kroppar, djur. Djur med en förmåga att göra allt svårt. Med ett begär att därefter göra allt enkelt igen.

Allt är så enkelt med Frida. Att dra av sig skjortan, att varsamt dra av Fridas skjorta. Att greppa hennes hand och dra henne nära, så nära det bara går. Leda henne till sängen, kliva ur klänningar och svårigheter. Röra sig över varandra, röra sig inuti varandra. Nära. Så nära det bara går. Av rädsla för att det, där ute i regnet, finns saker som inte längre går, som har stannat upp.

På hemvägen från Karlssons passar jag på att klättra upp i en gran. Dess skrovliga bark känns skön mot min hud och kletar sig fast vid mina svettiga handflator. Jag är arg. Granen är inte arg. Den bara är. Jag sträcker ut min ena arm, tar ett stadigt grepp om den nedersta grenen och häver mig upp. Den ena sandalen faller av min fot.

När jag var liten och ännu trodde att Gud satt på ett moln och dinglade med sina ben, väntade jag mig att i något skede träffas i huvudet av en fallande repsandal i storlek fyrtiotvå. Samma som pappas.

Men jag fick aldrig en sandal i huvudet. Inte ens en ynka stövel. Det är i det skedet man börjar tro att Gud inte finns, eller att han går på de bomullslena molnen barfota. Hur som helst var det länge sedan jag trodde så. Kanske när jag var tio. Eller sju.

Jag sätter mig på grenen och lutar min rygg mot stammen. Min klänning börjar bli smutsig, eftersom den är vit. Jag tycker inte om vitt. Vitt kan bara bli smutsigt. Men det är inte min klänning egentligen, det är Irinas gamla. Irina har alltid tyckt om vitt. Jag skulle hellre vilja ha en svart klänning, en som skulle synas på långt håll från andra sidan åkern. En svart böljande ärmlös klänning som skulle få mofa att tro att jag blivit satanist. Potatisplantorna skulle dra upp sina runda rötter ur den saftiga myllan, i rena förskräckelsen. De skulle rumla fram över åkern som en myrstack drabbad av masshysteri. Försvinna långt borta i fjärran där solen säger god natt åt horisonten. Sedan skulle alla vara fria, både potatisplantorna och vi.

Innan jag gick från Karlssons fick jag ett glas saft och några kex. Det var inte det som gjorde mig arg. Jag känner få som blir sura över saft och kex. Speciellt om det är sådana där goda med syltfyllning och chokladöverdrag. Nej, jag blev ilsken över ingenting.

Det är jag som ger det namnlösa namn.

Jag satt där i köket på en fin stol i mörkt trä och Maria satt mitt emot mig på en likadan stol. Vi hängde över våra saftglas som om de vore ett klädskåp som leder till en annan värld. Vilken annan värld som helst.

Stina snurrade omkring i köket som en speldosa. Hon nynade en schlager, om hav och kärlek och gyllenbruna ögon. Anders satt vid den ena bordsändan och läste Husis. Det enda man såg var tidningen och ett par väl manikyrerade händer. Han mumlade hela tiden för sig själv. Något om assisterad befruktning ... usch fy fan nej vad de kan hitta på herregud ... och något annat som lät som Bryssel och ... ja ... nu får ni det jobbigt Selma ... jobbigt (han lade ner tidningen och såg på mig med en retsam blick) ... det är inte alla som har tur med vädret, sade han. Och byråkratin, håhå.

Jag orkade inte lyssna. Medan jag inte orkade lyssna vred Anders ihop tidningen till ett rör.

"Jag tänkte fara in till stan i kväll", sade han.

Stina stannade upp och stängde diskmaskinsluckan.

"Igen?"

"Jag är väl inte ute så ofta. Det är sällan, du vet. Och Anton är trevlig att umgås med."

Inte alltid, tänkte jag.

"Det kan inte kallas att umgås, det ni gör", sade Stina och vilade den ena handen mot diskbordet. Hon såg anklagande på mig och diskbordet glänste retsamt.

Jag vände ner blicken och knaprade i mig det sista av kexet. Min skugga som föll mot den blommiga duken hade blivit paljetterad av kexsmulor.

"Jag tror jag ska börja gå hem nu", sade jag.

"Jaha du."

"Vi ska troligen äta snart."

"Ja, så att din pappa hinner iväg till stan i tid."

"Sluta nu, Stina", mumlade Anders irriterat och dunkade tidningen i bordet.

Min skuggas smycken fick ny form. Inte en lika vacker. Solens blick värmde mig i nacken. Jag rös ändå. Jag var tvungen att gå hem. Tvungen att sjungande klättra upp i ett träd, trots att det egentligen inte går.

Jag tänker sitta en god stund på grenen. Åtminstone fem minuter, för att inte riskera utträkning. Fem minuter räcker för att skaka av sig en bitande gnagande ilska. Ett rasande raseri som väller fram i magen som laviner. Laviner av lava, rött och stickande och kletigt som kola. Min mage börjar kurra. Man blir hungrig av att vara arg. Ändå vill jag inte gå hem. Jag lutar mitt ansikte mot trädstammen som doftar uråldrig natur. Inne i stammen forsar vatten som havsbruset i en snäckas trånga korridorer. Det är granen som dricker. Glupskt eftersom det är hett. Granens skelettrötter tränger sig djupt djupt ner i jorden. Där finns det friskt vatten. Varje regnfri dag letar sig rötterna längre ner för att fånga de sista dropparna. Som att dricka det sista av pissvarmt öl. Dricka det och säga satan satan satan. Åkalla djävulen med hans röda blinkande horn.

Mommo har sagt att om jag inte dricker en droppe öl (Gud förbjude!) förrän jag fyller aderton, får jag hundra mark. Hon menar nog euro och hundra euro är mycket pengar, så därför låter jag bli. Jag har många år kvar på mig att låta bli. Lite kan

man säkert smaka, för det syns ju inte utanpå, eller gör det?

Jag skall bara dricka vatten och saft till dess. Som träd. Fast de dricker ju inte saft, förstås. Det måste kännas en aning tråkigt.

När jag tror att fem minuter försvunnit in i det förflutna hoppar jag ner från grenen. Magen kurrar som en spinnande katt. Jag tar på mig sandalen som ligger upp och ned på marken medan jag nynnar på en sång av henne som skrev muminböckerna. Jag vet inte vad sången heter. Inte kan jag orden heller. Men melodin tror jag är rätt. Annars skulle det ju vara en annan sång.

Jag traskar hela vägen tillbaka. Jag drar fötterna efter mig, som det heter, och en massa småstenar tränger sig in mellan sandalbottnen och min fot, vilket gör att jag då och då måste stanna upp och sparka vilt omkring mig för att få dem att lossna.

Jag tänker på Stina. På hur hon såg på mig. Såg på mig som om jag nyss ramlat ner från månen efter att ha pussat gubben som bor där. Han som ser ut som en ost och äter bara ost och går i amerikanernas fotspår. Han skrattar. Jag faller. Stinas anklagande ögon steks som äggulor på min nacke.

Jag förstår mig inte på föräldrar, på vuxna. Jag är också snart vuxen, men jag tänker aldrig bli som de. Jag kommer att lyfta upp mina barn i famnen och snurra dem runt runt runt, så att de skrattar. Jag skall bara dricka saft. Kanske vin ibland. Jag skall aldrig sucka och konstbevattna potatis och sockerbetor, så att de inte skall skrupna ihop som gamla ansikten.

Men hur envist jag än kämpar emot kommer vuxenlivet att sluka mig. Jag fick mens redan för några månader sedan. Då sade mamma ingenting. Irina hade redan förklarat alltihopa så jag blev inte ens en aning förskräckt, jag fick bara ont i magen och blev irriterad.

Mina bröst däremot verkar aldrig växa ut eller fram eller hur de nu växer. Irina har sagt att jag troligen inte kommer att få så stora bröst eftersom både hon och mamma har små.

Jag har aldrig sett mammas bröst helt blottade, inte som jag kommer ihåg i alla fall. I vår familj är det bara Tobbe och Ville som springer omkring nakna. Och djuren förstås. Ibland vet jag faktiskt inte om jag borde skratta eller gråta. Det är troligen därför jag tycker om att klättra i träd.

När jag kommer hem har alla redan börjat äta middag. Jag ställer mig vid köksdörren och lutar mig mot en repig vägglist. Det ser ut som köttfärs och potatis. Odlar man potatis skall man också äta potatis. Äta potatis tills det finns bara mos i huvudet och mellan tårna. När jag flyttar hemifrån skall jag bara äta ris och spagetti. Med ketchup.

"Vad är det för mat?" frågar jag. Mest för att någon skall märka att jag finns.

Mamma lyfter blicken mot mig.

"Potatis och köttfärs", säger hon.

"Jag vill ha ketchup", väser Emma.

"Inte till köttfärs", svarar mamma.

"Jo, jag vill."

"Nej, säger jag."

Emma riktar en trumpen min mot mig och börjar skyffla omkring en liten potatis på tallriken. Det ser ut som om potatisen springer undan gaffeln som i en dröm. Det går aldrig att springa snabbt i mardrömmar. Speciellt inte om man är en potatis.

"Sätt dej", säger Mamma åt mig och jag går fram och slår mig ner på en liten pall vid den ena bordsändan. Den som kommer sist får den obekvämmaste stolen. Det är djungelns lag.

"Skicka potatisen."

"Be snällt", säger mamma.

"Kan jag snälla snälla snälla få be om att någon vänlig unge skickar potatisen lite mer åt höger."

Mamma kastar en totalt bortkastad blick på mig. Jag bryr mig inte att alla ser på mig som om jag vore det konstigaste de sett. Kalle som sitter lämpligast skickar mig potatisen och är därefter smart nog att göra detsamma med kastrullen med köttfärs.

"Jag far till Sandra över natten idag", säger han.

"Jaha", säger mamma. "Kan hon inte komma hit? Du vet väl att hon inte kan sova här på midsommaren för då kommer möjligen Viktor. Och kanske Irina, men ni kan ju inte sova i Selmas rum heller."

"Jå jå", säger Kalle.

Det förklarar allt. Jag försöker låta bli att använda min fantasi medan jag tuggar potatisen noga. Jag kastar en blick på Ville som sitter vid den andra bordsändan. Han har tagit på sig ett par shorts. Eller kanske är det mamma som dragit dem på honom? Så är det nog. Han är knäpptyst och petar långsamt i sig maten. Hans blick ser tom ut. Det sägs, har jag hört, att man kan se människans själ simma omkring i ögonen. Ser man djupt in i ett par ögon ser man den människan framträda, alla sorger och all glädje och alla små eller stora hemligheter. Jag har försökt se Ville i ögonen, men det enda jag ser i dem är mig själv.

"Får jag gå nu?" frågar Tobbe.

"Ät upp potatisen först", säger mamma.

"Jag tycker inte om."

"Du äter i alla fall."

"Nä."

Mamma suckar och Tobbe stiger upp och springer i väg.
"Säg nu nånting, Anton."
Men pappa tiger.

Jag förstår inte hur jag kunde känna mig så ensam. Man känner sig inte ensam om syskon hela tiden ramlar in i världen och in i ens liv. Om man ständigt omges av ett skramlande myller av skratt och skärande gråt, lätta fötter i grus och jamandet från katterna under löptiderna och Hundens hurtiga gläfsande.

Ju mera människor det fanns, desto ensammare kände jag mig. Jag nådde inte fram till någon. Jag kände mig som en hel vandrande show av krymplingar. Människor stannade upp och såg på mig, såg mina händer breda ut färger på papper, skissa ansiktslinjer och skuggor. De såg långsamt på mig. Deras ansikten var tomma som kakburken vi hade i köksskåpet. Hur jag än försökte avspegla mina känslor i deras, blev jag besviken.

Jag hade aldrig samma känslor. Jag var konstig. Jag höll på att kvävas inom mig själv. Färger välldes ut genom mina fingerspetsar. Sprutande. Jag var arg på mig själv. Man blir hungrig av att vara arg, hungrig på samhörighet. Kärleksutsvulten.

När pappa hade farit in till stan och mamma satt och stirrade på den odiskade disken i köket, brukade jag tassa in i deras rum. Jag sopade igen spåren bakom mig genom att breda ut krossade drömmar. Drömmar är som ananas. De ser bättre ut och smakar saftigare om de är hela.

Jag brukade ställa mig framför bokhyllan, som var överfull av drömmar. Andras drömmar. Kvar för pappa fanns bara ananas på burk.

Jag snappade snabbt åt mig en bok. Jag började från vänster och avancerade. Oftast fattade jag ingenting av vad som stod i dem. Ända

tills jag kom till böckerna om konst och hittade Frida Kahlo. Och Frida Kahlo hittade mig.

Jag såg reporna, de sammanvuxna ögonbrynen och de sargade kropparna. Törnen som stack in genom hennes hud, apor som klängde runt hennes hals. Kvinnor som låg bredvid varandra. Nakna. Jag kände en kittlande känsla spridas i hela kroppen. Jag var fjorton. Jag förstod inte varför pappa hade så många vackra böcker han inte läste längre. Varför han hade böcker om konst, när han inte målade. Varför han kom hem och skrek åt mamma, när hon inte hade gjort någonting.

Jag målade ett varför på ett vitt papper. Ett varför ser ut som en lång mörk korridor som man inte ser ett slut på. Där finns en massa låsta dörrar och inga nycklar. Jag ritade en liten flicka med ljus hår i två flätor. Hon stod med ryggen mot betraktaren. Dörrarnas oändlighet tedde sig kvävande.

Jag visste att hon skulle knacka på alla dörrar och någon skulle öppna. Oftast svarade de som öppnade med ett därför.

Varför – därför.

Till slut skulle hon inse – men det visste jag inte då – att hon ställde fel fråga.

"Hallå där. Irina. Vad tänker du på?"

Frida håller i en trave hopvikta lakan och dynvar. Hon släpper dem varsamt ner på golvet och ser ingående på mig medan hon placerar händerna på sina höfter. Det brukar hon alltid göra då hon menar allvar, men på ett lättsamt, nästan teatraliskt sätt.

"Inget."

"Så ser det verkligen ut."

"Nej men på riktigt. Det var inget. Behöver du hjälp med att vika resten?"

Frida skakar på huvudet.

"Jag tycker vi lämnar lakanen kvar i skåpet. James kan ju för all del använda dem om han inte släpat med egna."

"Säkert har han egna, men dem har han väl stuvat in i något förråd. Han pratade om att han skulle göra det, kanske hyra något, innan han hittar en ny bostad. Men hör du, är inte detta olagligt, att ha en underhyresgäst, liksom?"

"Skit i det", säger Frida och skrattar. "Det gäller ju bara en vecka och James den förvirrade stackarn har faktiskt ingenstans att ta vägen förrän han hittat något nytt. Vi gör honom en stor tjänst och det är inget kul att stanna kvar här och rumla runt utan något att göra, eller?"

"Är alternativen bättre då?"

Frida skjuter sina händer stadigare mot höfterna, som om hon försökte pressa något ur sig själv. Gör inte det, tänker jag. Du har redan gett mig allt.

Frida säger ingenting. Lakanen ligger vid hennes fötter som en röd matta som är vit, och inte bryr sig så mycket om missförståndet.

"Jag har den uppfattningen att Stockholm är bättre?" säger jag.

"Hur så?"

"Mer liberalt, liksom. Så att man kan andas."

"Var skulle vi bo då?"

"Hos din mamma?"

"Aldrig i livet. Jag står inte ut med hennes sambo. Och du vet ju hur min mamma är ... äsch ... skit i det ... vi gör som vi har bestämt. Dessutom har vi redan flygbiljetterna så vad finns det att diskutera?"

"Oss."

"Du bara flyr och flyr och flyr. Från vem flyr du, Irina?"

"Jag vet inte."

När natten sänker sin stjärnbeklädda mantel över staden, börjar jag koka makaroner. Frida sitter vid bordet. Det är inget köksbord för vi har bara en kokvrå. Det är ett vråbord.

"Huit minutes", säger jag.

"Låt dem koka i bara cinq. De blir godare då, med lite tuggmotstånd som man säger."

"Varför ska allting göras med motstånd?"

"Vad skulle livet vara om man inte mötte något motstånd?" frågar Frida och lutar handen mot kinden. Hennes hud glänser. Det har varit en het dag och vi är lika avtrubbade som våra blyertspennor.

"Lättare", svarar jag och håller ner makaronerna i det puttrande vattnet. "Var är den där vi brukar använda till makaroner?"

"Rör om med en gaffel."

Jag tar en gaffel från torkställningen och rör om. Allt bubblar. Bubblorna axlar sig förbi makaronerna likt människor som bereder sig väg genom stora folkmassor. De rör sig upp mot den heta ytan och spricker upp i ett smack av skum. Sedan brister de. För allting brister förr eller senare. Allt som nått kokpunkten brister.

"Allting brister", mumlar jag.

"Va?"

"Då man är så lycklig man bara kan vara, är den enda vägen som finns kvar sorgens."

"Jag tycker att vi båda har tagit ut våra bakslag i förväg. Var inte så cynisk."

"Jag är inte cynisk. Jag är bara realistisk."

"Har du tagit tid på makaronerna?"

"Nä. Tiden är så relativ."

"Inte när det gäller makaroner."

Vi äter våra makaroner tillsammans med köttbullar som är några dagar gamla, men inte speciellt möjliga. Jag är egentligen inte hungrig och det verkar inte Frida vara heller. Makaronerna gör motstånd, helt som planerat, men ingen av oss orkar kommentera saken.

Utanför det öppna fönstret hörs ett fjärran skall från en hund samt en kvinnas ljusa röst. Några steg hastar förbi. Steg som tillhör någon. Steg som inte tillhör oss.

Var hör vi hemma? I världen? Är det så att vi är världen eller är världen något som springer förbi med en helvetes fart medan vi bara ser på med fasa?

"Är du rädd?"

"För vad då?"

Frida lägger ifrån sig gaffeln. Jag försöker svälja en makaron, vars motstånd jag brutit ner. Eller upp. Allt beror på synvinkelns vasshet. På blindhetens skärpa. På sekunderna som långsamt smyger fram över kvällen. Det kommer aldrig att fungera. Jag sväljer.

"För vad de kommer att säga."

"Heard it already" säger Frida nonchalant och plockar upp gaffeln igen. Hon kör ner dess trubbiga tänder i en köttbulle.

"Vi är tokiga."

"Inte mer än de flesta. Inget som känns rätt kan vara fel. Om man inte är galen förstås."

"Är vi galna?"

"Herregud, Irina, sluta nu!"

Frida skjuter tallriken ifrån sig och går till fönstret. Hennes händer trånar efter cigaretter. Efter mig. Och cigaretter. Svårt val. Rökare blir också diskriminerade. Snart får de inte ens röka inne på krogar, utan måste stå ute i kyla, blåst och regn och förkorta sina liv.

Vad en människa bestämmer att göra med sitt liv är väl hennes ensak? Måste samhället blanda sig i? Så länge man bara skadar sig själv borde väl ingen gnälla.

Jag suckar.

"Förlåt. Du."

Frida tänder en cigarett.

Den natten sover vi nästan inte alls. Vi klänger oss fast vid varandra. De vita lakanen är svettiga och klibbar sig fast vid all hud de kommer åt. Fridas fingrar är överallt. Jag ligger underst, Frida ligger ovanpå.

Det är så det skall vara. Vi rullar runt, vi tiger. Vi är nakna på alla sätt man kan vara naken.

När jag slutligen somnar vid fyratiden har Frida redan sovit en halvtimme eller så, och jag vågar knappt se på henne trots att jag känner hennes andhämtning i nacken, kittlande. När jag äntligen somnar glider mitt medvetande bort, det dras in som det understöd som upprätthåller verkligheten.

Jag springer längs med en sandväg. Jag ser ingen men vet att jag är jagad. Mina ben rör sig långsamt, de är som fastfrusna i den klibbiga atmosfären. Jag vet att jag inte kommer att hinna undan, så jag segnar ner på den kalla marken. En likstel manskropp lutar sig över min och jag försöker skrika, men det går inte. Jag kan inte forma ord eller ljud, jag har förlorat all förmåga att kommunicera.

Hans ansikte är tomt, utan anletsdrag. Som ett vitt papper. Han rör sig hotfullt.

Jag märker att jag är naken och jag skäms. Han har inga ögon, men ser på mig med hela sin gestalt. My precious, väser han. Munlöst. En vind drar förbi, dansande. Bruna ruttnande löv virvlar omkring våra kroppar. De dansar tango, de skrattar. El Tango Negro. De drar vidare till nästa fest.

Han kommer närmare. Jag kan inte längre andas. Bakom honom ser jag en himmel utan moln, en evighet utan slut och iakttagande gröna skogsögon. En tanke som inte är färdigtänkt. Ett liv som flimrar likt en teveskärm. Jag blundar och blir förvånad över att det går. Svartheten tar tag i seendet och begraver det djupt inne i ögonen, där själen redan flytt.

Han tränger sig in i mitt inre. In i mig.

Han stönar.

Pappa kommer hem sent på natten, eller tidigt på morgonen *beroende på synvinkelns vasshet, blindhetens skärpa*. Min väckarklocka på den lilla hyllan ovanför sängen visar fyra femton ungefär. Allt i rummet badar i ett stilla dunkel som inte ens plaskar. Det är ljudlöst och dovt. Min rygg är svettig och jag är törstig, men vet inte om jag vågar gå ner till köket.

Jag vänder mig om och ser på väggarna ovanför min gamla säng. Blyertskvinnan står där med sitt paraply, som vanligt. Hon har blivit fastlåst inom ramen och bakom glaset. Jag vill inte ha henne där. Hon glör. Hon stör mig.

Regnet på bilden upphör aldrig att falla. Det bara kommer mer och mer och mer. Näsan vrider sig i hennes ansikte. Hon blinkar retfullt åt mig. Jag vet att det finns en hund någonstans inne i den där bilden. Fråga mig inte hur jag vet det. Om någon vill veta det så fråga när klockan är mer än fyra på morgonen.

Jag sätter mig upp i sängen och kallsvettas. Från bottenvåningen hör jag något som faller och Hunden som hoppar ner från soffan med en duns. Ibland skulle man vilja att huset var sådant att man ingenting hörde, eller ingenting såg. Någon svär med pappas röst, men det är inte pappa längre. Han är en varulv. Människa på dagen och något annat på natten. Ibland är det som om natten skulle förändra alla. En del människor som skrattat på dagen förvandlas till skuggor som sveper längs med fuktiga gränder om nätterna. De rör sig mer säkert, de förenas med mörkret och försvinner medan nya dyker upp. Och försvinner. Medan andra som suttit i solens skylande skuggor

om dagen, plötsligt hoppar fram och skrattar så de vita tänderna skimrar mot månens skära.

Natten förändrar alla. Även kvinnan på tavlan, hon som drunknade.

Jag klättrar ner från loftsängen och går snabbt fram över det kyliga golvet. Jag hör inte, jag ser inte och ingenting är längre sant. Inte är det falskt heller. Det bara är. Det bara är och det som är kan jag inte fånga. Därför låtsas jag som om jag inte ville fånga det.

Med ett raskt kliv hoppar jag upp i sängen och sträcker ut den ena handen. Jag ser inte kvinnan i ögonen. Med en snabb gest plockar jag ner tavlan. Den svarta ramen är sval och glänser. Irinas namn flyter fram som en våg under det dammiga glaset. Jag vänder om tavlan och hänger upp den igen.

Från bottenvåningen hörs pappas röst.

”Jag gör vad fan jag vill”, säger den.

”Sch, för helvete, Anton. Ungarna sover. Du lovade, du lovade.”

Hennes röst är svag. Som en utspilld röst som försöker torka upp resterna av sig själv. Jag stirrar djupt in i tavlans avigsida. Den täcks av en brun spånskiva.

”Du vet inte hur det är.”

”Nej, det vet jag verkligen inte.”

”Försök förstå. Jag orkar inte med detta. Fatta, Vera. Orkar inte.”

”Sluta nu. Räkningarna ligger där på hög. Se nu för fan! Där. Och vad gör du? Ingenting annat än sitter i ett jävla skjul och tänker på vad du kunde ha blivit. Låt mig säga dig en sak ... nej du går ingenstans ... Anton! Du kunde inte ha blivit det du tänkte bli. Du är bara full av arrogans, tror att du är så mycket ... så mycket bättre än a –”

Jag hör en lätt smäll och för händerna mot öronen. Jag trycker dem hårt mot mitt huvud. Jag kramar ut ljuden ur tillvaron och sätter mig på sängen. Sluta, tänker jag. Sluta. Jag sitter på sängkanten i åtminstone fem minuter och tänker så. Sedan lyfter jag bort händerna. Då har det blivit tyst och jag är fortfarande törstig.

Jag hoppar upp i sängen igen och tar ner tavlan. Sedan tar jag en rosa elefant och lägger den ovanpå glasytan. Kvinnan ler. Jag stiger på elefanten och glaset spricker med ett knastrande läte. Från bottenvåningen hörs några steg. Inget mer. Jag tänker på hur blodiga mina spår skulle vara om jag inte hade offrat Rosa. Jo, för hon heter Rosa. Hette Rosa. Då hon ännu var verklig.

Jag låter den krossade tavlan ligga kvar under Rosa. Jag orkar inte städa undan, jag vill inte städa undan. Jag vill att mamma och pappa skall märka det och bli arga på mig. Det vill jag faktiskt. Pappa skulle bli galen om han visste att en av Irinas tavlor gått sönder, det är jag helt säker på. Men egentligen är ju inte bilden sönder. Bara ramen och glaset. Bilden får jag riva sönder senare, när jag inte är så törstig.

Jag hoppar ner från sängen och tassar fram till dörren. Jag öppnar den och eftersom jag inte hör någonting, bestämmer jag mig för att gå ner till köket efter ett glas vatten. Annars kan jag ju börja se saker som inte finns, som det alltid händer när någon ligger ute i öknen utan vatten. Jag har förstås bara legat i min egen säng, så det är kanske inte riktigt samma sak. Men man kan aldrig vara helt säker.

Mitt rum ligger längst bort så jag måste gå förbi både Kalles och småbarnens rum. Ingen av dem verkar vara vakna. Kalle sover som ett medvetslöst djur i dvala och småbarnen befinner sig i ungefär samma läge, utom Emma som brukar gå i sömnen

ibland. Då får man inte väcka henne. Sömngångare blir galna om man väcker dem. Men det kanske inte spelar så stor roll. Emma kan inte bli tokigare än vad hon redan är.

Mårran sitter på trappavsatsen och stirrar. De gröna ögonen glänser som smycken. När jag kommer gående tassar hon fram till mig och gnider sig mot min fot.

"Söt kisse", viskar jag och då blir Mårran nöjd och börjar spinna. "Var har du Misan?"

Mårran bryr sig inte alls om var Misan är utan fortsätter att spinna högljutt. När jag börjar gå ner för trapporna följer hon med. Hon slingrar sig kring mina ben som ett fluffigt fallrep och var jag än sätter fötterna, är det en kattsvans under dem, så jag får koncentrera mig på att inte falla. Försöka koncentrera mig på att inte några kattsvansar skall brista.

För allting brister förr eller senare. Allt som nått kokpunkten brister.

När trapporna är slut och platt golv tar vid, förlorar Mårran intresset för mig och spankulerar iväg till vardagsrummet. Jag hör hur Hunden hoppar ner från soffan. Mårran kommer bättre överens med Hunden än vad Misan gör. De är nästan kompisar ibland, men det är Mårran som bestämmer när Hunden är en kompis och när han inte är det. Det gör Hunden ledsen ibland. Han vill ju bara leka.

Mammas och pappas sovrum ligger invid köket. Dörren är öppen och jag hoppas att de sover. Pappa brukar somna ganska snabbt efter att mamma gormat färdigt. Ibland kan han somna fast hon skriker, men då brukar det handla om att somna på soffan.

Men de sover inte nu. De... jag går förbi den öppna dörren så snabbt jag bara kan och vågar knappt andas. Är vi inte tillräckligt många? vill jag skrika. Jag vill ställa mig i dörröpp-

ningen och se dem nakna, se dem ligga med varandra. Jag vill säga att de äcklar mig, att de skall sluta. Jag vet ju att de gör det ändå, men kan de inte vara lite tystare så att man får sova? De stönar och pyser som tåg.

Jag tänker på trädgrenar när jag så tyst jag bara kan fyller ett glas vatten. Det tar länge att fylla ett glas vatten om man inte vill att det skall höras. Fem minuter minst. Fem minuter för mycket. Jag mår illa och dricker så snabbt att jag nästan kvävs. Men jag får inte hosta. Glaset ställer jag på diskbordet. Så att de märker. De bara måste se att jag varit vaken.

Samhället är en dans. Åsikterna dansar tango med taggiga svarta rosor mellan tänderna. Det är en valsmelodi, ändå dansar alla fördomar och kuriositeter tango längs med insändarsidornas svartvithet. Hur man än vänder och vrider på all problematik är den konstruerad och onaturlig. Det finns egentligen inget att bråka om. Allt som finns är liv, ibland inte ens det. Nej. Endast död. En massa som stupar under hat och trångsynthet. Solnedgången är blodröd och multrar dovt. Eiffeltornet spetsar himlen som en nål, som får en ballong att spricka med ett rungande pang.

Jag har sett allt detta. Jag har också fördomar. Jag har fördomar mot sådana som har fördomar. Tanter som stannar upp på gator och stirrar på allt som de inte själva skulle göra, religiösa människor som tror att Gud har bestämt världens ordning. De försöker bevisa att det är så, men petar långsamt in sig själva i återvändsgränder.

Jag är så trött på återvändsgränder. Så trött på att allt måste vara kompromisser och ett evinnerligt fingrande på små detaljer. Sluta fingra på alla detaljer, snälla. De får så fula fettfläckar.

Jag petar inte på detaljer. Jag synliggör dem. Jag försöker se det andra inte ser, för att göra världen djupare och verkligheten mer komplex. Ändå så fanns det ett skede då jag inte ens såg mig själv. Spegelarna var tomma.

Jag gick på långa promenader. Jag bara gick och gick, över åkrar och sandvägar. Jag sprang förbi mina tankar, hoppade över diken av begär och slängde ifrån mig lager av kvävande atmosfär. När jag kom hem målade jag. Jag avbildade det jag inte kunde säga, det som ingen kunde förstå. Ofta satt Selma på sin säng och såg på. Jag bredde ut

papper och färger över trasmattan och lät fingrarna tänka vad kroppen inte tillät sig känna.

"Vad målar du?" brukade Selma fråga.

"Jag målar det jag ser."

"Den där kvinnan har du inte sett" sade Selma och pekade på tavlan av Virginia Woolf jag målade efter att jag hade läst Mrs Dalloway.

"Vissa människor ser man ändå, fast man aldrig har träffat dem."

"Som Emma."

"Ungefär som Emma."

Jag saknar Selma. Jag saknar hennes uppriktighet, hennes nycker. Visst saknar jag de andra också, men jag har aldrig fått någon ordentlig kontakt med de äldre. De fogar sig och blundar. De passar in. Jag passar ut. Selma passar inte heller in. Jag känner det på mig. Hon är inte som jag, det vet jag. Hon är sig själv. Hon kommer att resa bort, liksom jag – men hon kommer inte att återvända. Hon kommer inte att ha något hon vill erkänna, som hon vill reda upp.

Vad som händer med Emma kan jag inte ens föreställa mig. Hon är så liten ännu.

Ibland kan jag se en scen spelas upp i mitt huvud. Jag, Selma och Emma står invid ett fönster med vinröda gardiner och blickar ut över en trädgård med många gamla ekar. Det snöar. Snön singlar reflektivt ner från himlen. Stora långsamt valsande flingor som täcker det gulnande gräset och trädens nakna kvistar. Vi står nära nära varandra. Tre systrar. Tjechovs tre systrar. Jag vet att ålderskillnaden oss systrar emellan är för stor för att det skall smälta ihop med pjäsen, men grundtonen i våra liv är den samma. En viss leda, en viss längtan. Om inte till Moskva så till oss själva.

Det är Emma som kommer att spela Olga och Selma som kommer att spela Masja. Jag behöver inte agera Irina. Jag heter Irina.

Emma: I dag för jämt ett år sen dog pappa, den femte maj, på din namnsdag, Irina. Det var mycket kallt, det snöade. Jag trodde inte jag skulle överleva det, du låg avsvimmad, som död. Men nu har ett år gått, och det är inte svårt för oss att tänka på det, du har klätt dig i vitt, ditt ansikte lyser.

Det skulle kanske inte bli den iscensättning som Tjechov hade applåderat för. Snarare hade han suttit i publiken och hostat upp loskor av blod, som skulle glänsa rött i hans skägg. Han skulle ha stora svarta stövlar på fötterna och de grova gråa byxorna nedstoppade i skaften.

Tre systrar var den sista boken ur pappas bokhylla jag läste. Då var jag sexton. Efter att jag hade läst den pjäsen plitade jag ner några regler för mitt liv i mitt matematikhäfte. Invid reglerna ritade jag en dödskafe med rött läppstift på det ställe där läpparna hade varit om inte kraniet ifråga skulle vara bara ben.

Om konsten att bli dum (i andras ögon)

"Irina, vad håller du på med? Räkna."

$$1+1=6$$

Jag lydde inga matematiklärare. Jag petade inte i detaljer. Jag var trött på system som gjorde allt svartvitt och definitivt.

Jag radade upp faktum med en blyertspenna:

- Läs inte fler böcker*
- Tänk inte på kvinnor (på fel sätt alltså, din förbannade jävel)*
- Måla det du ser. Fly inte. Bemöt ögat. Ditt öga.*
- Säg åt Anna vad du har varit med om (fast hon vet det). Be henne dra åt helvete (det vet hon inte att hon borde). Våga.*
- Frida Kahlo Frida Kahlo Frida Kahlo*

"Irina, vad håller du på med? Vi är här för att följa med. Lyssna på nu. Vi kommer att ta kvadratroten ur..."

Just det. Rötter.

– Sök alltings rot. Försök inte att förstå.

– Läs inga fler böcker

Jag började bli dement. Hur många gånger var jag tvungen att upprepa samma regler?

– Måla! (Till Moskva).

Men det blev aldrig Moskva. Det blev Paris.

På morgonen betar sig alla som vanligt. En ny dag har skuffat undan natten. Kaffekokaren puttrar på tillika med gröten, tillika med Tobbe.

”Se nu på vad jag gör, just så här gör Spiderman. Titta nu då, mamma!”

Mamma vänder sig snabbt om och ser lite förbryllat på hur Tobbe hoppar upp och ner medan han viftar med en svart t-skjorta. Sedan fortsätter hon att röra om i havregrynsgröten med en träslev. Hon är klädd i en mörkblå badrock och ett vitt nattlinne. Man ser hennes bröstvårtor under det tunna tyget. Jag försöker att inte titta, för det är sådant man egentligen inte får. Av misstag, kanske. Men inte så att man dröjer kvar med blicken och glör.

Mammas högra kind är onaturligt röd.

Misan hoppar upp på en stol och skuttar sedan vidare upp på köksbordet. Hennes mage svänger fram och tillbaka. Det är nog inte länge kvar tills vi har fler katter än två.

Mamma lyfter upp kastrullen med den ena handen och stänger av plattan med den andra. Hon är som en mekanisk leksak man drar upp och som alltid gör samma sak, och vars ljud man till sist blir irriterad på. Men i något skede tar batterierna alltid slut.

”Ta ner Misan från bordet”, säger hon.

Misan sitter tungt på det ställe där hon blev efter det ansträngande hoppet. Hon kisar ut genom köksfönstret och verkar en aning uttråkad. Solstrålarna dansar över bordet.

"Kan hon inte få sitta där?" frågar jag. "Det måste vara tungt att ha ungar i magen."

"Titta mamma. Mamma!"

Tobbe kastar t-skjortan upp i luften, fångar den med en hand och flinar.

"Den flög den flög", fortsätter han.

"Sätt dig vid bordet, helst bredvid Selma så att Emma får äta ifred."

"Jag vill också äta ifred", säger jag.

Mamma sätter kastrullen på bordet och lyfter ned Misan på golvet. Misan ser bitter ut och vankar iväg för att sätta sig framför spisen. På diskbordet står mitt vattenglas, genomskinligt som luft.

"Varför har Misan ungar i magen?" frågar Emma och ser på Misan som börjat tvätta sin ena tass.

"För att försäkra artens fortbestånd", svarar mamma medan hon börjar plocka ner glas och djupa tallrikar ur torkskåpet. "Vems glas är det här?"

"Mitt."

"Kan ni aldrig lära er att sätta smutsig disk direkt i diskmaskinen?"

"Nä", säger jag.

Emma ser missnöjd ut.

"Vad är fartens fortselång?"

"Det får du inte veta, för du är för liten" säger jag.

Mamma ser mordiskt på mig, men det bryr jag mig inte om. Varför får man inte säga det man tänker?

"Gud har sett till att människan och även djuren skall fortsätta finnas", säger mamma.

se människan i djuret i människan se djuret i oss

Och så pratade vi inte mer om den saken.

Jag har alltid tyckt att människorna är som vackrast på morgonen, precis efter att de vaknat upp. Deras drömmar ger tillvaron verklighet. Det tar en stund innan de inser vad de är och var de är. Först sedan kommer frågan varför. En fråga som är mindre smickrande för mänsklig skönhet.

Jag vaknar alltid tidigt, medan Frida skulle kunna sova hur länge som helst. Hon är Törnrosa och jag är prinsen. Men egentligen är det tvärtom. Det var Frida som räddade mig. Jag får agera prinsen när det handlar om vardagssysslor, som att vakna, som att koka makaroner, som att kommentera och måla upp bilder. När det gäller att rädda någon från en lång kvävande sömn, är det Frida som är den sakkunniga. Nej, sakkunnig är fel ord. Den passionerade.

Klockan närmar sig nio och jag har redan varit vaken i två timmar. Jag sitter naken vid vårt vråbord och dricker kaffe. Känner det heta beska ge skärpa åt min sömndruckna kropp. Mina fingerspetsar formar danssteg i luften, och mina små bröst har nästan börjat hänga. Inte för att de är ledsna. För att de har levat, verkligen levat.

Ibland känns det som om de som lever, dör snabbt. Utom Picasso förstås, men han kanske kan ses som ett undantag? Som en gammal man trippade han efter unga olivhyade skönheter medan han bar på vida parasoll. Len strandsand trängde sig fram mellan hans tår, medan vågorna långsamt och viskande som hemlighetsfulla tungor rullade in över strandremsan.

Han var äkta. Han var formsäker. Han fångade smärtan och målade ut den på Guernica. Han fångade kärleken, valsstegen hos ett par som älskar i takt, till formerna av livet. Ja, allt handlar om att vara

äkta. Om att våga vara den man är, då man vaknar upp klockan sju. Om att våga sätta sig naken vid ett bord och känna de kyliga materialen mot huden, känna luften, höra Fridas långsamma andhämtning från sängen.

Det är äkta.

De flesta lever i förfalskade tavlor. Men jag målar mina egna. De är mitt liv. Mitt liv är i dem.

Jag rör sakta om i koppen med en sked. Ser det mörkbruna snurra runt runt som en vattentornado. Korken dras ut med ett plopp och allt rasar gurglande ner i avgrunden. Som att ta ett bad i tavlan. Vad vattnet skänkte mig. Det är jag och Frida som ligger på sängen som flyter omkring i vattnet. De två Fridorna. Min ena Frida. Det var en slump att det blev så och slumpen ser till att det blir rätt. För det är svårt att föreställa sig motsatsen. Man kan väl inte leva i något som är fel?

En klänning flyter omkring i vattnet. Frida Kahlo målade den 1938. Ett litet skelett sitter på en sten och hånler, för Kahlo visste, ja hon visste verkligen att vetenskapen om dödens närhet gör livet mer intensivt.

Vattnet skänkte henne allt och till slut drunknade hon däri.

"Du är så morbid, Irina", brukar Frida säga.

Då brukar jag svara att jag – liksom Kahlo – inte alls är morbid. Jag bara accepterar faktum. Ingen, brukar jag säga åt Frida, har fångat kontraster i livet så bra som Frida Kahlo. Ingen har målat sitt liv så träffsäkert och sett saker så klart.

"Du överdriver. Det finns många bättre, mycket bättre."

Och Frida har säkert rätt ibland. Men hon vet inte att Frida Kahlo var min första kärlek och att hon själv var den andra. Den andra Fridan, menar jag. Men jag har insett det nu. Jag har accepterat faktum. Det har alltid varit lättare för mig att godkänna mig själv om morgonen. Jag är naken och ren.

Jag målar också bäst på morgonen. Under dagen blir jag alltid bombarderad av intryck, skjuten av skeptiska blickar och övermannad av bilder och scener. Alla slåss om utrymmet i mitt huvud och jag kan inte kontrollera dem och allt medan dagen traskar framåt och övergår i kväll växer sig ångesten starkare.

För några månader sedan målade jag hur detta kändes, trots att jag visste att Frida Kahlo redan gjort det bättre. Man skall aldrig tänka på att det finns någon som redan har gjort allt bättre. Mänskligheten har existerat för länge för att man skall problematisera saken. Inom människan finns ett bestämt kapital som inte går att använda på ett nydanande sätt i all evighet. Till slut utmynnar allt i en postmodernism som utmynnar i en postpostmodernism och allt blandas med varandra i variationer, men det föds inget nytt.

Det är samma sak med tankar. Tankar byggs antingen upp av bilder eller av ord eller av toner. Gränsen mellan dessa kallas litteratur, bildkonst och musik. Organiserade tankar som byggs upp av ord kallas filosofi.

Jag har tröttnat på filosofi. Alla tankar är återanvända. Det är kanske ekologiskt och naturvänligt, men jag avskyr det allt mer och mer. Som strävt wc-papper.

På Helsingfors universitet läste jag filosofi och konsthistoria och förmådde mig inte att tycka om någondera. Allt var urlakat och färglöst. Tankarna smetades ut på smutsgula väggar. Jag kunde inte känna.

Jag brukade sätta mig längst bak i föreläsningssalarna och se alla huvuden sticka upp som små hundnosar över köksbordskanten. Givriga efter kunskap. Hungriga och dreglande. Men inom mig kändes allt som en lögn. Allt som känns som en lögn, är en lögn. Då måste man skapa sig tillbaka till sanningen. Sin egen sanning.

Och det var precis vad jag gjorde. Det är precis vad de flesta aldrig gör.

Jag dricker snabbt upp det sista av kaffet och kupar händerna kring mina bröst. De är formlösa, men Frida ger dem form. Jag skjuter undan den kantstötta koppen, stiger upp och går långsamt fram till sängen. Frida gnyr och vrider på sig lite, i det skede av dygnet då människan är som vackrast. Mellan sömn och vakenhet. Mellan sig själv och sig själv. Mellan händer och könsorgan. Allting sker emellan någonting. Det kallas rörelse.

Jag kryper upp intill Frida. Hennes hår doftar äppelschampo. Hennes andedräkt doftar orökta cigaretter. En ande som klätt upp sig i en dräkt av skimrande isflagor. Jag för handen över hennes bara arm och ryser. Känner begär. Känner den kittlande känsla av kärlek rulla genom kroppen. Jag vill.

Frida vänder sig mot mig.

"Det är för tidigt."

"Bättre än för sent", säger jag.

"Äh", stönar Frida och sätter sig upp i sängen. "Har du kokat kaffe?"

Efter att jag gått till postlådan för att hämta fler räkningar och en till tidning med bokstavskatastrofer, ber mamma mig väcka pappa. Klockan är lite över elva och solen bugar sig muntert på himlen. Jag vill svara att jag har annat att göra. Men eftersom jag inte har det, måste jag lyda. Mamma ser lättad ut. Hon har klätt sig i avklippta jeans och en röd skjorta. Om byxorna var vita skulle hon se ut som en polkagrisstång. Hon håller på att torka köksbordet med en blåvit trasa. Hennes ansikte är lika stelt som en bit vit plast.

Jag suckar och rättar till min klänning som vikt sig vid knäna. Mårran gnider sig mot mitt ben. Hon vill ha mat, men den mat hon vill äta har tagit slut. Kan du inte äta Pirkkas torrfooder, vill jag fråga. Det är billigare men säkert lika krispigt som Whiskas. Men nej. Mårran är sur. Hon är lika bra på att inte rubba rutinerna som alla andra här.

Jag går ut ur köket och vänder till vänster. Hallen är dunkel och några matta solstrålar tränger sig in genom det lilla fönstret ovanför telefonbordet. I det dåsiga strålkastarskenet dansar dammflagor. De ser ut att aldrig kollidera med varandra, trots att de är så många på samma dansarena. De virvlar omkring i sina smutsvita klänningar och trampar aldrig varandra på tårna.

Jag går genom en stråle av ljus och märker hur dansarna viker undan. De niger och avlägsnar sig, så att jag kan passera. Jag vänder mig inte om efteråt för att se om de fortsatt. Jag vet att de har gjort det.

Jag knackar tre gånger på mammas och pappas sovrum-

dörr och väntar en tid som känns som åtminstone fem minuter, men det är säkert inte ens en minut. All tid känns som fem minuter. Eftersom pappa inte svarar öppnar jag sakta dörren. Den kvider.

Pappa sover inte. Det är bara Hunden som sover. Han ligger som en liten grå färgklick på den obäddade sängen. Mamma tycker inte om när Hunden ligger i deras säng, men hon har slutat gnälla. Det är ingen idé att tjata, om man vet att man aldrig får som man vill. Det förstår man när man blivit vuxen. Emma förstår det inte ännu. Om hon vill ha en glass så ger hon inte upp förrän mammas ögon sjunkit in i skallen och Emma satt sig gråtande på en trottoarkant. Folk stirrar. Mamma står inte ut med att folk glor. Det är mycket lättare att gnälla när man är barn.

Pappa står med ryggen mot mig och ser ut genom fönstret. Det enda han har på sig är ett par vita kalsonger, som inte längre är så vita. Hans solbrända hud framhäver kalsongerna och hans ben är håriga, eftersom vi kommer från aporna allihop.

"Pappa."

Han vänder sig om och ser kraftlöst på mig. Ser nästan igenom mig. Hans blick är som en låga som fladdrar i vinden. En envis låga någon försöker blåsa ut, utan att lyckas. Hans nävar är knutna och knogarna är grova. De är fårade av jord, sol och slag. Jag mår nästan illa när jag tänker på det. Allt är som vanligt igen, men det är en lustig vanlighet.

"Mamma sa att jag sku komma och väcka dej."

Pappa vänder sig om och fortsätter se ut genom fönstret. Jag undrar vad det är han ser på och vill egentligen bara gå min väg, lämna honom där. Han är dum, det vet jag, men jag kan ändå inte låta bli att gå fram till honom och ställa mig bredvid fönstret. Jag lutar min ena hand mot fönsterbrädet och står

så nära att jag kan känna den fuktiga värmen från hans kropp. Hans andedräkt är frän men jag tvingar mig att stå kvar. Jag är säker på att jag kan stå kvar i åtminstone fem minuter utan att kvävas.

"Det har inte regnat", säger pappa utan att se på mig.

"Nä", svarar jag. "Men det brukar ju alltid regna på midsommaren."

"Jag borde sätta igång med konstbevattning."

Pappas röst svävar ut ur hans mun som rök. Orden skingras snabbt, de blir tomma.

"Gör du det bara", säger jag.

"Jag har tröttnat", säger pappa. "Allt går åt helvete."

Jag vet inte vad jag skall svara på det. Det är klart att allt går åt skogen om man bara står vid ett fönster och glor medan man väntar på att regnet skall reagera och komma nedrusande från molnen. Det är bara indianer som kan locka fram regn genom att dansa omkring och trumma. Det är synd att det gick så illa med indianerna. De försvann nästan allihop efter att de upptäckt Kolumbus. Det har jag lärt mig i skolan.

Pappa fortsätter stirra.

"Vad ser du på?" frågar jag fast jag inte vill veta.

"Jag ser på landet som icke är."

Hur kan man se på något som inte finns?

"Jaha", svarar jag, "är det ett intressant land att se på?"

"Jo", säger pappa. "Jag längtar dit."

Jag ser noggrant ut genom fönstret. Försöker se det pappa ser, men hur jag än tittar och tittar ser jag ingenting. Jag ryser och känner hur huden knottras. Det börjar kännas pinsamt att stå här och se på land som inte finns. Lukterna omkring pappa biter sig fast vid allt som pirayor. De släpper inte greppet i första taget. Deras tänder är vassa som nagelsaxar.

Pappa vänder sig mot mig. Jag tar ett steg ifrån honom och vet att han märker det.

"Du kan säga åt mamma att jag är vaken."

Jag nickar. Det känns onödigt att nicka när han ändå inte ser på mig. Jag kastar en blick på Hunden men han bara sover. Under pälsen ser jag hur hans lilla hjärta pulserar. Magen häver sig fridfullt upp och ner.

Pappa rör sig inte. Han är en staty. Det är synd att han inte är en sådan där talande stenfigur som fanns i Notre-Dame, för ibland känner jag mig som det där snälla monstret som ringde i klockorna. Jag ser alla göra en massa, men får inte delta. Jag står innantill murar och tittar ut mellan små gluggar. Lika små som Tobbe har mellan tänderna, men smutsigare.

Jag drar efter andan och går. Pappa står kvar och jag går. Det känns inte rättvist, men man kan inte tvinga någon att gå. Det måste alla göra själva.

Mamma är fortfarande i köket när jag kommer tillbaka. Hon sitter på en stol och går igenom posten, medan hon då och då kastar en blick på Ville. Han sitter och glor på Mårran medan han ostadigt greppar om en smörgås. Mårran glor på smörgåsen, trots att det inte finns någon ost på den. Bara lite smör.

"Pappa var vaken."

"Tänkte han jobba?"

"Det sa han inte."

Mamma river upp ett brev. Det låter ritsch ritsch och pappersmulor faller ner på duken.

"Jag far in till stan idag", konstaterar mamma. "Vill du följa med?"

"Kan jag väl", svarar jag. "Vad ska du handla?"

"Allt vi ska ha till midsommaren."

Alko, matbutik och andelsbanken.

”Det låter kiva”, ljuger jag.

”Icke Picke Pöö bodde på en ö”, säger Ville och biter långsamt i smörgåsen. Mårran ser besviken ut.

Det är bristerna som skapar skönhet. Det är kontrasterna som skapar balans. Det är det avvikande som ger det normala dess berättigande. Det tog en lång tid innan jag accepterade det. Jag försökte verkligen klibba mig fast vid de förväntade känslorna, vid de reaktioner och begär som alla andra verkade ha. Men det lyckades aldrig och jag berättade det inte för någon. Inte ens åt mig själv.

Jag såg på färger. Jag satt i min säng och dinglade med benen medan jag höll konstböcker i händerna. Konstböcker som jag hittat på biblioteket. Alla var så snälla på biblioteket. De log mot mig med varma ögon, de förstod.

Böckerna som jag lånade var så tunga att jag knappt orkade hålla upp dem. Alltmedan jag överrumplades av känslor som var så kvävande att jag knappt orkade hålla upp mig själv.

Jag klev in i tavlorna. Borstade färgdammet ur ansiktet och såg den glåmiga vardagen fyllas upp av nyanser och regnbågar som exploderat och regnade ner över människorna.

Jag befann mig i van Goghs böljande linjer, strövade fram längs med torra fält av vete. Åkrar som levde mera än våra. Jag satt på ett café som var upplyst av ett smekande lent sken. Jag såg den mörkblå himlen och kunde andas. Såg de stora stjärnorna som tycktes vaka över livet, över ljuset och rörelsen. Jag plockade solrosor och lade dem i en vas i ljust blågrön nyans. Jag märkte att de vissnade men aldrig dog.

Men det bästa av allt jag gjorde hade att göra med Frida Kahlo. Hon såg rakt på mig, inte igenom mig. Var jag än var hade jag hennes mörkbruna nästan svarta ögon målade på min panna. Hon hade

Diego Riveras ansikte målat på sin. Eller dödens ansikte i form av ett kranium med två korslagda benknotor framför. Smärtan var så påtaglig, så närvarande. Ändå kände jag av kraften, den djupa pulserande kärleken till livet. En smärta man bär på utan att bli martyr.

När alla andra tjatade och gnällde över mobilräkningar, läxor och pojkvänner. Försökte fixa öl eller klagade över för små eller för stora bröst, mensvärk och föräldrar – såg jag mig i spegeln och såg Frida i min panna. Stolt, stark och oberoende.

Jag steg in i Den sönderslagna pelaren och plockade varsamt ut alla sylvassa spikar. Tog bort de fem som var fastnaglade, fastmålade för evigt i de fasta brösten. Jag lappade den krossade pelaren, plåstrade om ryggradssmärthan med röd modellera och sydde igen såret, som delade henne på hälften. Jag ryckte undan det vita lakanet som höljde skötet. Jag pressade mig hårt mot hennes kropp. Försökte jaga bort värken och torka bort tårarna som ensamma rann utmed de olivfärgade kinderna. Jag förde in mina fingrar i hennes underliv och hon flämtade. Jag hade lappat henne. Mitt lapptäcke. Min Frida.

Gång på gång gjorde jag detta, men varje gång återgick tavlan till att vara det den varit. Och jag skämdes. Såväl över vad jag försökte göra som över att jag inte lyckades. Innerst inne visste jag att jag aldrig skulle lyckas. Det var kanske det värsta av allt.

Varje dag hemma var samma sak. Ingenting förändrades, det var bara åkrarna som skiftade skepnad. Från is till mylla till grönska till mylla till is. Mamma var blek och fåordig och satt och petade i potatisen. Pappa gjorde sitt jobb, kom hem och drack öl medan han citerade Dostojevskij (när ingenting är förbjudet, scher ni, är allting så schatans tillåtet, fattar ni?).

Ville upprepade sina maniska ramsor som ingen orkade lyssna på. Emma levde i sina fantasivärldar, besviken över att verkligheten vägrade anpassa sig till dem. Tobbe var en vandrande teaterbåt av

spindelmän, läderlappar och dylikt patrask.

Kalle hade Sandra, hade alltid haft Sandra. Skrattande Sandra. Han var blind för allt annat. Viktor däremot såg. Han såg siffror, kalkyler och formler. Magiska formler. Sådana som skulle ge en förklaring. För visst är det så att alla vill ha en förklaring? Någonting som klarlägger och kartlägger verklighetens trassliga gener?

Och Selma då? Vem var Selma? En liten skogsälva som fladdrade omkring mellan trädens grenar om mornarna då dimman ännu inte hade lättat över åkrarna. Hon sjöng alltid, kanske hon håller på med det än. Det har jag glömt att fråga i mina brev.

Mitt i detta myller fanns den jag inte var. Irina. Målande, flirtiga Irina. Sämsta-vitsord-i-allt-Irina. Irina klädd i vita frasande klänningar som mamman alltid råkade färga rosa i tvätten. Irina som gick på promenader och repeterade oregelbundna franska verb, tills dessa fick former och färger. Tills de inte längre var ord, utan bara någonting som distanserade denna Irina från livet.

Jag är inte längre den Irina.

Som på tavlan Hoppets träd ligger den gamla Irina blödande på en bår under en rödgul sol formad som ett svävande eldklot. De två såren löper längs ryggen på henne och verkar bilda en vinkel. Marken i bakgrunden är karg och sprucken. Bilden delas sedan på hälften och här framträder jag, den sanna Irina. Jag sitter likt Frida under det avskalade månskenet. Marken har mörknat och färgerna intensifierats. I den ena handen håller jag korsetten som såväl hållit upp som hållit tillbaka. I den andra håller jag en flagga där det står: ARBOL DE LA ESPERANZA MANTENTE FIRME.

För det är så det är. Hur jävligt man än har det ställer man sig framför livet, speglar sig i den skiftande ytan av händelser och människor som flanerar förbi, likt kopior av sig själva. Till slut inser man vem man är. Inte till fullo, förstås. En människa är förändring. Men man förstår att medvetenhet om sig själv är det enda man behöver.

Medvetenhet och en stolt acceptans. Det är aldrig så problematiskt som man vill få det att se ut.

Jag insåg det när jag träffade Frida Larsson. Jag begrep hur enkelt och rätt det var, denna kärlek. Alla pusselbitar neg för varandra och slutade gräla om utrymmet, slutade att med våld foga ihop sig på ställen där de inte passade ihop.

Jag minns första gången jag såg Frida. Hon anlände till Paris några månader efter mig och dök upp på Marcels kurser. Hon hade det mörkbruna håret flätat i en tjock fläta som rörde sig rytmiskt till hennes rörelser. Hon var som musik. Hon var som smekande händer över glänsande pianotangenter. Hennes kropp smalt ihop med allting. Det gick inte att säga var allting slutade och var Frida började. Hon rörde sig hemvant i alla miljöer, medan hon skrattade så att de ständigt skiftande örhängena fladdrade.

Marcel placerade oss invid varandra i salen där en grupp på tretton elever målade. Till vänster om mig satt Vigdís och målade upprörda hav och till höger satt Frida och målade vad hon var. Marlene satt framför sitt staffli och gäspade. Allt medan resten av oss försökte måla det Marcel viftade upp framför allas inre blick.

Jag kände mig konstig i Fridas sällskap. Min kropp genomborrades av spikar, en upphetsande smärta. Jag kunde knappt måla. Färgerna täcktes av ögonens blinda fläckar, penseln famlade sig fram i ett mörkt rum där månskenet hade tagit semester.

Jag minns att Frida kommenterade det jag målade. Hon kunde säga att bröstet jag målade på sargade kvinnor var för symmetriska för att vara realistiska. Eller så kunde hon säga att hon tyckte om mitt sätt att gestalta djur och träd och min förmåga att skriva in människan i allt – som de omedvetet subjektiva jävlar vi är, sade hon och skrattade. Inte fnittrigt, utan djupt och ärligt, nästan lite manligt.

”Du pratar som ett mumintroll”, sade Frida.

Jag märkte att hennes blick fastnade vid mina bröst och kände en kittlande vag upphetsning, men jag försökte tränga bort det. Jag koncentrerade mig på vad jag målade; en naken kvinna som plötsligt vaknat upp i sitt undermedvetna. Vaknat upp till en mardröm, där ingenting längre var fastslaget. Verkligheten som förändrar sig efter betraktaren. Verkligheten som egentligen inte finns annat än som en överenskommelse.

Jag tyckte målningen blev dålig och lät bli att fortsätta.

"Och du pratar som en stockholmare", sade jag.

"Jag är en stockholmare, vet du."

"Men jag är inget mumintroll."

Sedan skrattade vi båda och jag sket i målningen. Just då sket jag till och med i Frida Kahlo. Hennes ansikte på min panna grumlades och rann ner för mitt ansikte som antika tårar.

Todos me dicen el negro, Llorona. Negro pero cariñoso.

Frida målade sällan nakna kvinnor med nedslagna blickar och blödande kroppar. Hon målade det endast då vi fick som uppgift av Marcel att måla efter levande modell.

"Non, non!" Kunde Marcel utbrista och ställa sig bakom Frida.

"Du måste måla det du ser där borta eller här inne."

Han klappade sig på hjärtat med spretiga fingrar.

"Jag målar vad jag ser där borta", svarade Frida alltid, medan hon penslade mörkblå fläckar kring ett öga som avspeglade en spegel som avspeglade ögat. Sedan skrev hon en liten text under bilden, oftast på svenska så att Marcel inte skulle förstå.

"Bravo, Irina. Exactement comme ça."

Jag målade det man förväntades se inom eller utanför sig själv. Gör man så är alla nöjda och glada, och jag var lycklig. Så länge jag fick sitta intill Frida och måla det jag förväntades se; en mullig medelålders kvinna med hängbröst som stod och lutade sig mot en stol. Då och då gäspade hon och skruvade på sig så obemärkt som möjligt.

Hon hade orangefärgat rufsigt hår och såg mera ut som någon som förirrat sig från Irland än en fransyska som fick tjugo euro i timmen för att stå naken och gäspa.

Vi har bara en bil och den är vit. I alla fall har den varit vit från början. Det är mest mamma som använder bilen, eftersom hon är den enda som brukar åka in till stan i särskilda ärenden. Alltid när pappa beger sig in till stan för att köpa traktordelar, fylla i blanketter eller betala räkningar, kommer han hem mitt i natten i taxi. Bilen har han alltid tappat bort, och det leder oftast till en massa skrik.

Idag har mamma en pinsamt tantig butikskorg under armen och rör sig gnälligt mot bilen. Hon rör sig alltid gnälligt, men butikskorgen brukar hon lämna hemma. Emma brukar hon också lämna hemma (men inte för att det rimmar). Därför sitter Emma på trappan och ser ut som om hon drunknat i sitt eget trots. Hon kippar efter andan och hulkar. Bredvid henne sitter Ville och pratar strunt med Misan, som inte verkar orka lyssna men hon är för full av ungar för att idas röra på sig.

Kalle har lovat att vakta barnen medan mamma och jag är borta. Han sitter med Sandra i vardagsrummets hundhåriga soffa och ser på fotboll. Var pappa är vet jag inte. Kanske han ännu står och kikar efter land som inte finns.

Jag svansar efter mamma. Ser hennes obefintliga rumpa röra sig mot bilen. Ser det korta blonda håret gnistra kyligt i solens påträngande sken. Jag stannar upp och vet inte varför. Kanske jag har en sten i min sandal, men det känns inte så. Inte har jag ett myggbett som kliar heller. Jag är bara sådär allmänt irriterad.

"Selma, ta och sätt lite fart på. Banken stänger fyra."

Mamma har ögon i nacken. Nej, förresten. Hon har ögon

överallt. Hon är ett enda stort isblått vandrande öga. Det är få som har sådana mammor.

”Jå, jå”, säger jag.

Mamma öppnar dörren till förarsätet och kastar korgen på det andra framsätet, medan jag småspringer den sista biten.

”Du får sitta i baksätet.”

Jag sitter faktiskt hellre i baksätet än sitter i framsätet med en sådan där blommig fundering i famnen, tänker jag. Men jag säger det inte högt. Allt går ut på att lämna bort det mesta man tänker när man pratar.

Jag slår hårt igen bildörren efter mig och mamma gör likadant. På vissa punkter är vi hemskt lika. När det kliar överallt måste man smälla i dörrar, men bara bildörrar (annars säger mamma att man är barnslig).

Bilen startar som en prupp. Lite ansträngt, som om den försökte hålla igen. Mamma suckar och håller krampaktigt om ratten. Benen i hennes händer verkar nästan tränga igenom huden och sånt orkar jag inte se på. Istället försöker jag koncentrera mig på träden som dansar förbi i takt med att bilen får upp farten.

Först kör vi längs med den gropiga sandvägen, förbi postlådorna och förbi Karlssons välorganiserade hus. När vi kör förbi Karlssons, vänder jag bort huvudet och ser ut över pappas åkrar. Egentligen är det inte pappas åkrar, det är åkrarnas pappa. Det är Finland som betalar pappas lön och det är den där europeiska unionen som bestämmer. Kanske inte allt, men så mycket att pappa blir butter och motsträvig. Som Hunden. Bara att Hunden alltid är glad så länge han är älskad.

Efter en stund av åkrar som svävar förbi i ett hav som heter Samma Sak Upp Och Ner, börjar skogen ta över. Granarna skuffar undan det öppna landskapet med sina grenarmar och

mamma behöver inte ens se på den slingrande spruckna asfalten, eftersom hon kan vägen utantill.

Jag lutar mig tillbaka i sätet och börjar nynna på en liten sång. Det hör till när man sitter i baksätet på en bil och har en bilfärd på en halv timme framför sig och åtminstone fem minuter av den bakom sig.

"Var du går, var du står, ta dig till vara, gå aldrig onykter ut i vår värld", småsjunger jag.

Mamma kramar hårdare om ratten. Om jag vore ratten skulle jag bitas.

"... bilar kör hänsynslöst, du är i fara, att snabbt få sluta din vingliga färd", fortsätter jag.

"Sluta", säger mamma.

"... tre killar följer en kompis till graven, men bilen krockar helt nära Moskva, de kross..."

"Selma!"

Jag förstår inte varför mamma blir så sur. Pappa lyssnar ju på sådant här hela tiden utan att hon blir arg. Kanske det är för att jag inte sjunger så bra. Eller för att det inte finns – vad heter det nu? – en sådan där rätt stämning i bilen.

Mamma slår på radion och skruvar upp volymen. Det är en kvinna som sjunger, med skrapig röst.

Yo soy como el chile verde, Llorona. Picante pero sabroso.

Den klagande rösten fyller upp hela bilen och jag kommer att tänka på Irina. Hennes frånvaro ramlar över mig som ett hus, men tyvärr är jag ingen elak häxa från väst. Jag är bara Selma. Irina är Irina. Hon är aldrig bara Irina.

"Kommer Irina hem till midsommaren?" frågar jag.

"Va?" säger mamma.

"Kommer Irina hem snart?" upprepar jag medan jag försöker överrösta radions skrån.

"Det vet jag inte", svarar mamma och skruvar ner musiken till en uthärdlig nivå.

"Varför vet du inte det?"

"Hon har inte hört av sig på flera månader."

"Varför det?"

"Det vete Gud", snäser mamma.

"Kan du inte fråga Gud då?"

Vi kommer fram till banken femton minuter innan de stänger, och mamma är så stressad att hennes händer darrar när hon lyfter fram alla papper ur korgen. Papper med streck och siffror och svärtade bokstäver där det står **HETI**.

En äldre dam med grått krulligt hår står framför oss i kön till betalningsautomaten. Hon har ingen brådska. Den havsblåa räfflade klänningen svallar kring hennes ben. Benen är täckta av ett lager blåa ränder, som små floder av förfall. Mamma håller ett stadigt tag om alla papper, hennes ansikte gråter svettpärlor. De glänser i hennes panna och det blonda håret kletas fast vid allt det våta. Hon ser kyligt på den äldre damen som långsamt långsamt slår in de rätta numren på maskinen. Hon dubbelkollar och vaggar från ett blått ben till ett annat.

Jag ser på mamma att hon tänker en massa fula svärord. Att hon inte vill det, men att hon gör det ändå. Helst av allt skulle hon vilja knuffa undan den sköra damen och skrika: jävla tantadara, ta för fan och flytta på dig ditt jävla skruttiga plommon, vi har bråttom, vi har mer bråttom än vad vi har pengar. Satan. Helvetes helvete.

Men mamma kramar hårt om sitt medvetande och håller truten. Man måste älska sina medmänniskor hela tiden. Gör man inte det, ja, då får man skämmas. Jag skäms aldrig fast jag inte älskar alla hela tiden. Jag har en känsla av att ingen älskar

mig någonsin. De bara glor på mig med ett flin. Speciellt Maria. Hon behöver mig inte och jag behöver inte henne.

Till slut trycker damen på en knapp som får ett papper att spottas ut. Sedan spottar maskinen ut det blanka bankkortet. Som Tobbe brukar göra med mat.

Damen tar god tid på sig att lägga de utspottade prylarna i sin vita tygkasse. Hon lägger kortet i plånboken, kollar var hon har kvittot och ser än en gång till om hon har lagt kortet i plånboken.

Dementa rumphål, ser jag att mamma tänker.

Till slut stapplar den gamla damen i väg. Liksom vaggande, som en badanka som guppar i mörkblåa små badbaljor. Sådana som vi har hemma och som bara Emma ryms i. Och Ville. Men Ville vill aldrig bada. Han tycker inte om vatten, eftersom katterna inte heller gör det.

Medan mamma betalar räkningarna börjar jag nynna på samma visa som i bilen. Det är faktiskt inget jag kan göra något åt. Jag börjar bara sjunga.

"De krossas alla till mos, samt chauffören, bara den döde är fullständigt fri."

Efter banken går vi till vinbutiken som ligger intill CityMarket. Mamma går obeslutsamt längs med raderna av klirr och bubbel, och väljer ut några flaskor rödvin som kostar ganska många euro tycker jag. Åtta euro för en flaska som luktar illa, när man kan få en massa flaskor muminlimsa för samma pris.

Mamma köper öl också. Många många burkar som glänser och är blåa och guldaktiga och silvriga. Som ringar. Mamma har ingen ring på sitt finger. Hon har bara ett litet guldkors runt halsen. På korset hänger och slänger en liten mini-Jesus i glittrande guld. Hans lilla guldhuvud lutar åt vänster och hans fötter är korslagda med en osynlig spik igenom. Stackarn.

När vi betalar tycker jag att mannen i kassan ser föraktfullt på oss. Det är precis som om han vet. Han har blont vågigt hår och lite skäggstubb. Han visar upp flaskorna för kassaapparaten som säger pip-pip, många gånger. För många gånger. Jag skruvar på mig och ser på köerna som leder till de andra kassorna. Människor med sammanbitna målmedvetna ansikten. Deras blickar svävar omkring i butiken som rök. De fastnar ingenstans. De bara hänger överallt.

Det känns som om allt nuförtiden hänger. Sådana som är några år äldre än jag hänger på stan med ölflaskor i klumpiga händer. Byken hänger tungt på strecken. Misans mage hänger och slänger. Pappa hänger över mamma, mamma hänger mot dörrkarmar och ser trött ut.

Alla människor på stan verkar hänga, de kan knappt stå upprätt. De bara leker, men de har inte roligt. På uteserveringarna och caféerna hänger slöa människor över tidningar med stora vrålande rubriker. Människorna som orsakat de stora rubrikerna hänger döda ner, de har ingen mat, de har blivit bombade och bortregnade och sånt. Det är för varmt i juni. Blommorna i rabatterna slokar. De niger utmattat inför mamma och mig när vi går mot matbutiken.

I matbutiken hänger alla över diskarna, frukterna och butikskärrorna. Småungar hänger över chokladplattor och dreglar som Hunden.

För ett ögonblick mår jag bara illa över allt detta hängande, men sedan bestämmer jag mig för att aldrig bli sådan. När jag har bestämt det mår jag lite bättre.

”Hämta två liter lättmjölk”, säger mamma.

Och jag lyder. För jag har ju faktiskt inget vettigare för mig.

När jag står framför det stora kylutrymmet där mjölktetrorerna står staplade, försöker jag hitta vanlig lättmjölk. Det finns

så många slags mjölk. Blå och röd och vit och brun, men inte svart. Nattmjölk och laktosfri och fettfri och mjölkfri.

"Selma!"

Jag vänder mig om och ser en svart t-skjorta. Jag ser uppåt och ser en ung man med solbränd hy och lika mörka ögonbryn som ögon. Jag vet inte vem han är, men han vet vem jag är. Jag hatar sånt.

"Hej", säger jag och vet inte ens om jag borde försöka kalla honom Peter eller Antti eller Kristoffer. Sannolikheten att gissa rätt är ganska liten.

"Du vet inte vem jag är, va?"

Han ler skevt mot mig och synar mig nerifrån upp. Egentligen uppifrån ner, men det är inte så noga.

"Nä."

"Jag är en kaveri till Irina."

Ay de mí, Llorona Llorona Llorona, llévame el río.

"Jaha."

Han ser på mjölkstaplarna bakom min rygg.

"Ska du ha mjölk."

"Jo."

"Du är inte så pratsam, va?"

"Nä."

Usch, vad jag hatar sånt här. Jag försöker se förbi hans långa skrangliga gestalt, men hur jag än kikar har mamma gått upp i rök som allt annat.

"Jag heter Mattias förresten. Jag gick med Irina på samma årskurs i gymnasiet och nu studerar jag vid Hanken, ser du, men jag är hemma till midsommaren. Vad gör Irina?"

Jag funderar efter noga.

"Det vete Gud", säger jag.

Mattias ser lite besvärad ut. Han stryker bort lite fuktigt hår

från pannan. Brunt. Sedan ser han plötsligt en aning hoppfull ut, men på ett irriterande sätt. Han stoppar händerna i de stora shortsfickorna och ser ut som en misslyckad kopia av Eminem. Yo yo.

"Jag tänkte komma till brasan" säger han. "En kaveri bor där nära."

"Jaha."

"Tänker Irina komma?"

"Jag sa ju att jag inte vet."

Jag börjar känna mig dum, för att jag inte vet någonting. Jag vänder mig bort från Mattias och låter blicken svepa som en sopborste över raderna av mjölksorter. Jag får nästan genast syn på den blåvita vanliga mjölken. Midsommaren till ära är kon på förpackningen prydd med en midsommarkrans av blåa blommor. Jag tar två tölkar och min hud knycklas ihop av kylan. Jag huttrar.

"Då ses vi kanske då", säger Mattias medan han gräver med händerna i fickorna. Inte för att han letar efter något, utan bara för att se ut som om han hade något att göra.

"Kanske det", säger jag och skulle inte kunna bry mig mindre. "Nu måste jag leta reda på mamma."

”Jag är så helvetes trött på det här samhället”, påpekade Frida och viftade med cigaretten i luften. Flagor av askan virvlade omkring, grådaskiga.

Det var första gången vi gick på kaffe tillsammans. Jag och Frida. Min blick var flerdimensionell. Ådror förband Frida vid Frida. Den ena som höll den andra vid liv. Allt speglades i allt. Precis som att vandra fram genom Spegelsalen i Versailles. Spegelbilder speglas i spegelbilder. Man har ingen möjlighet att veta vad som är sant och vad som är falskt. Det sköna är att inse att det ändå är vackert. Att ådrorna håller allt ihop trots den pockande värken. Kittlingarna i underlivet.

”Varför är du det?” frågade jag. ”Egentligen är du väl trött på människorna.”

”Nej. Jag är trött på likformigheten och på att alla begrepp som utgör denna likformighet har blivit ihåliga.”

”Vad menar du med det?”

Frida fimpade cigaretten i en askkopp med röd text, där det stod CENDRIER. Sedan såg hon rakt på mig. Just den där blicken. She gave me that look. Den avklädande. Den Kahloska. Utan att vara den första Fridan, utan den andra – och utan att veta om det dessutom.

”Människor använder ord som sanning, skönhet, verklighet och dylikt utan att ha en aning om vad de menar med dem.”

”Som kärlek.”

”Precis.”

”Man kan måla kärlek, komponera kärlek, poetisera kärlek – men man kan inte prata om den för det finns inte rätt ord längre. De har

förlorat sin innebörd. Är det det du menar?" frågade jag.

Frida tände en ny cigarett.

"Ja. Alla missförstånd uppstår för att inte människor kan kommunicera. För att de tror att de är ensamma, bara därför att orden inte längre kan förena dem. De skriker svärord, de säger att de älskar varandra, de är artiga, enbart artiga. Inte ärliga. Alla har rätt att känna det de känner och finna någon som lyckats fånga det, med ord eller färger. Så att de inser att de inte är ensamma, liksom. Ingen är ensam men ändå i grund och botten ensam. Förstår du vad jag menar?"

"Kanske. Det låter inte så jättekiva, men jag förstår."

"Det låter inte jätte-vad-då?"

"Kiva."

"Du ditt lilla mumintroll", sade Frida och skrattade till.

Vi gick på kaffe så där, några gånger. Frida och Jag och Frida. (Vi hade ett favoritcafé vi brukade gå till som hette Rendez-vous. Ett ganska fantasilöst ställe, med en disk och glassiga skåp med tårtor och bakelser. Inne i caféet fanns ett par stycken bord, och resten av caféet fanns på utsidan. Som om caféet i misstag snubblat över tröskeln och ramlat pladask på trottoaren. Jag och Frida brukade sitta utomhus när det var varmt nog eftersom Frida ville röka och jag ville allt som Frida ville.)

För det mesta diskuterade vi filosofi och konst och vad som förband dessa två med varandra. Frida rökte och jag försökte att inte tänka. Allt mitt tänkande riktades mot Frida; hennes bröst, hennes lena röst, hennes graciösa rörelser. Dessa tankar höll på att slita mig itu.

Två vargar med sylvassa tänder högg sig fast i var sitt ben och drog åt var sitt håll. Tankarna sprack på hälften, min kropp torterades med tortyrmetoder som hade förbjudits redan under renässansen, då allt föddes på nytt. Nej, förlåt. Inte föddes på nytt, återuppväcktes från det döda. Från det förglömda, bortträngda och undermedvetna.

Vi diskuterade sällan oss själva. Det gör inte människor som försatt sig själva i landsflykt. Sådana som på grund av den skeva omgivningen blivit flyktingar i sig själva.

Det enda Frida visste om mig var att jag kom från en obestämd mindre ort i Svenskfinland och att jag hade tröttnat på universitetsstudier i Helsingfors. Det enda jag visste om Frida var att hon kom från Stockholm och att hon hade tröttnat på allt, utav princip.

Det enda vi hade kvar var tron på konsten som kommunikationsmedel. Som den ärligaste formen av samtal mellan individer. Där den ena säger något med penseln och den andra svarar med blyertspennan.

Känslorna tog form, gavs färg och växte fram okuvligt och ohejdbart. Vad kunde vi annat än låta detta fortgå och utvecklas? Ingen blandade sig i. Smeten jag och Frida utgjorde var kryddstark och eggande. Vi hade för en gångs skull börjat skapa oss våra egna liv, och ingendera av oss visste hurdant det gamla hade varit längre.

Det var skönt. Det var så förbannat skönt att det nästan gjorde ont.

När vi hade druckit upp vårt kaffe och pratat omkull alla konventioner och lappat igen alla ihåligheter vi funnit, brukade vi skiljas åt. Frida gick hem till en lägenhet hon hyrde billigt i Saint-Germain-des-prés, och jag gick hem till ett rum jag hyrde i ett hus för utländska studeranden. I början brukade vi skiljas åt genom ett hej då. Sedan genom kramar. Min kropp hårt tryckt mot hennes. Våra bröst som möttes och pressades mot varandra, utdraget. Som intima handskakningar.

En kväll bad Frida mig att inte gå. Hon bad mig komma hem till sig. Hon sade att hon kände sig ensam, att hon fått upprörande nyheter från Sverige igen och att hon verkligen var i behov av sällskap. Verkligen.

Hon tog ett lätt tag om min hand och drog mig till sig. Alla rö-

relser som utgjorde Frida, var som viskningar. Hennes mörka ögon var mörkare än vanligt. Under den hårda ytan av is levde allt kvar. Övervintrade. Vem utgjorde vintern? Vem?

Visst, sade jag. Jag kommer gärna.

Jag talade sakligt. Jag tänkte snuskigt. På min axel satt en karikatyr av Freud och hånlog. Blyertsstrecken var löst sammanhållna och studsade hit och dit när han snäste; det är en mamma du vill ha. Egentligen är det en mamma du vill ha. Det är därför, bara därför du känner som du känner. Ha! Är det inte samma sak med Gud också? Alla vill ha en fader (Freudkarikatyren formade korstecknet med sina streckfingrar). Den allsmäktighet föräldrarna utgjorde, men som berövades oss. Oss allihopa. Ha! Chaise. Fula ord. Fula tankar. Fula känslor. Du behöver en divan under dig, inte en kropp ovanpå dig. Ha ha ha ha.

Med en snabb handrörelse svepte jag streckfiguren från min axel. Penndragen föll ihop, splittrades i hälfter som torra kvistar. Jag tror dig inte, tänkte jag. Åt helvete med alla teorier och förklaringar. Jag behöver inga svar, jag behöver inte ens frågorna. Det enda jag behöver är livet och de bägge Fridorna.

That's it. C'est tout. Det får sedan vara galenskap om det vill. Jag lever hellre i en ärlig galenskap än i ett förljuget förstånd.

"Vad har du på din axel?" frågade Frida och klämde hårt om min vänstra hand.

"Freud."

"Det måste klia så in i helvete", påpekade Frida och började gå.

Mina rörelser följde hennes. Vi var redan sammanbundna. Hand i hand. Frida släppte taget om först då vid stod invid metroperrongen. Ådrorna brast. Bilden av det förflutna låg söndrig i min hand. Glas-skärvorna fick mina händer att blöda. Det gjorde ont. Det gjorde ont därför att man förr eller senare måste återvända till det ställe man kom ifrån, eller måste man?

Från första stund älskade jag Fridas lägenhet. Jag älskade hur Frida rörde sig i den. Det var som en stor symfoni, där jag kände mig som publiken. Rädd för att hosta. Rädd för att förstöra och vålla disharmoni.

Det krävs så lite för att få allt att falla omkull. En oavstängd mobil som börjar spela Helan går mitt i ett crescendo. Ett rekviem. Kanske Mozarts. Och så Helan går sjung hoppfaderallanlallanlej. Nej, sådant fick inte hända. Så jag vågade knappt andas.

Frida kastade nycklarna på golvet, och med nycklarna flög en Napoleon i plast som höll ihop allt. Därefter såg hon på mig en utdragen och elastisk sekund, för att sedan sätta sig på hallgolvet och ta av sig skorna. Jag känner ingen annan vuxen människa än Frida som sätter sig ner för att ta av sig skorna.

"Känn dig som hemma för all del och slå dig ner där det finns plats."

Jag såg mig omkring i lägenheten. En pall med färgfläckar. Papper utströdda som små prasslande stjärnor över golven, färgkritor och en diktsamling av Södergran. Pappas Södergran.

Jag vände bort blicken från de pulserande orden, det ofullbordade, det halvhjärtade, det förljugna. Det var inte Ediths fel. Hon insåg till slut sitt öde och accepterade det. Att dö under svart hosta och mörkblåa sjukdomar. Hon längtade till landet som icke var, men som skulle bli. Hennes eget. Med pappa är det annorlunda. Han är besviken. Han har skiljt på ödet och sig själv och klippt av livet, så att de svävar omkring oberoende av honom.

Det finns inget oberoende av människan. Inte för människan.

"Läser du Södergran?" frågade jag medan jag sparkade av mig sandalerna.

"Lite grann. Hon är tacksam att måla efter. Hennes ord har gestalt och brokighet och de påminner mig om vem jag är."

"Vem är du då?"

Jag satte mig på Fridas breda säng, eftersom det såg ut att vara den bekvämaste sittplatsen att slå sig ner på. Sängtäcket var mörkbrunt och fläckat. Av färg. Av liv.

Frida såg finurligt på mig. Jag korsade instinktivt armarna över min bröstkorg. Kände de fogliga formerna mina bröst utgjorde. Små, lerliknande, men fyllda av en puls som slog och slog och slog. Hårdare och hårdare. Slagen tycktes överrösta alla andra ljud. Andetagen, det avlägsna sorlet av folk på gatorna, luftens andhämtning, papprens nästan stumma frasande läte, ljudet av färger som tog form, ekot av det förflutnas mummel som avlägsnade sig.

Det är en lögn att det förflutna är borta. Det förflutna finns alltid kvar som en dimension av nuet. Allt är bara ett nu.

I och för sig kan tråkiga professorer eller en viss avliden Jean-Paul Sartre påstå att historien är död. Men så är det inte. Historien genomborrar nuet som en enorm känsla av déjà-vu. Jag har redan haft Fridas händer trevande i mitt underliv. Känt hennes varma tunga leta sig fram, leta sig in, leta sig upp till klimax. Det är därför jag knappt kan röra mig, knappt kan andas. Vi visste. Jag och Frida och Frida. Ådrorna kokade inifrån. Sprack som glasflaskor, och skärvorna regnade ner över världen och skapade regnbågar av spektrum.

"Vill du ha lite rödvin?" frågade Frida. "Det är bara det billigaste skitet från närbutiken, men det blir godare efter två glas."

"Gärna."

Jag såg på hur Frida rörde sig mot den lilla kokvrån. Kylskåpet surrade som en liten avlägsen bikupa, fylld av honungslent vin. Fyllt av modbringande vätskor. Vätskor. Sekret. Sekret och saliv. Fridas rygg mot mina ögon. Hennes rumpa fast men ändå rörlig, på rätt sätt. Det mörka håret som föll axellångt och krullade sig en aning. Hennes händer som rörde sig hemvant bland glas, vinglas, öppnade kylskåpsdörrar med rörelser som påminde mig om balett. Svansjön, men utan de häftiga stormarna som bryter lugnet och krusar vattenytan.

Hon korkade upp en flaska och hällde upp den blodröda vätskan i två glas. Kluck kluck kluck. Jesu ovälsignade blod.

Jag tänkte på mommo. Hur hon brukade släpa mig och Selma till gudstjänster på söndagarna. Hur vi satt där och såg på varandra, jag och Selma. Selma som sjöng med i var eviga en psalm. Om hur folk gick upp till Jerusalem och såg bara elände. Jag tyckte att allt med Gud var bara elände och gnatigt jämmer. Alla skulle straffas och ångra sig. För att som tack få ett evigt liv som en oskuldsfull ängel i himlen. Med vindruvor, harpor och ingen mensvärk. För mens är för smutsigt för änglar.

Jag hade ingenting att ångra, tyckte jag. Jag sjöng inte med. Jag läste inte bönerna och mommo såg skitigt på mig, men blandade sig inte i. Hon kände alla tanter som gick i kyrkan, och en tillrättavisning hade inneburit det samma som ett nederlag för henne.

Jesu blod för dig utgjutet mässade prästen och mommo drack. Jag vägrade när jag blivit så gammal att jag fick göra det. När jag hade gått skriftskolan och fått synden hälld över mig som ett ösregn av oundviklighet, hade jag tröttnat på Gud. Han var ett syndafall av borde:n, får inte:n och måste:n.

Jesu kropp för dig utgjuten. Som kannibalism. Simpel kannibalism.

Frida räckte mig ett vinglas och kröp upp i sängen bredvid mig. Jag höll tafatt om glaset. Det var halt, det ville spilla sig över mig, över livet, över denna situations absurda komik. Skulle jag någonsin kunna skratta åt detta? Det trodde jag inte då. Jag har aldrig varit bra på att skratta. Inte på att gråta heller för den delen. Hela mitt liv hade jag ägnat åt att vara bra på att känna så lite som möjligt. Därför att allt jag kände var fel. Till och med det som andra kände verkade vara fel. Det var ingenting som stämde förrän jag träffade Frida och Frida, och kunde möta mig själv. Naken och djurisk och flämtande.

Tápame con tu rebozo, Llorona. Porque me muero de frío.

Frida däremot var ett praktexempel på hur man skrattar och dricker rödvin samtidigt. Hon skrattade och skrattade åt ingenting alls och förvandlades efter en stund till ett eko av komik. Hennes ansikte kallnade trots den tilltagande rödbrusigheten. Tonfallet sjönk.

"Jag försöker dränka sorger, men de har lärt sig simma, Irina. Allt lär sig simma till slut. Inte ens problemen vill drunkna. Allt vill leva, precis allting. Förstår du det?"

Jag var inne på mitt andra glas vin. Det kändes som om jag inte längre ville förstå, som om jag inte ens kunde förstå.

"Har det hänt nånting."

"Det är mamma. Hon ligger inne på psyket igen."

Frida drack en stor klunk rödvin. Hon drack mer och snabbare än jag. Hennes ansikte förändrades igen. Hon log.

"Tur att jag är enda barnet, vet du."

"Det är inte jag."

"Hur många syskon har du?"

"Sex."

"Sex", upprepade Frida och höjde sitt glas. "Ni är lite som familjen von Trapp då."

"Snarare som motsatsen."

Frida skrattade.

"Jag måste röka. Röker du aldrig?"

"Bara då jag var yngre och gick på fester där jag inte passade in."

"Det är få som passar in på fester, fast alla försöker så förbannat", kommenterade Frida medan hon ostadigt steg upp ur sängen för att hämta cigaretter.

"Jag trodde det var annorlunda i Sverige."

"Har man det jobbigt, har man det jobbigt var som helst. Stockholm är kanske större, men inte så mycket mer."

"Det är alltid lättare på film, i romaner och målningar", sade jag.

"Inte direkt. Det är kanske så att konsten ger oss ork att stå ut med verkligheten."

Frida ställde sig vid fönstret och drog upp det. Varm höstluft strömmade in, fyllde upp atmosfären som redan var så packad av intensitet, att allting verkade svämma över. Överfyllda glas, i halvtomma liv, övervakade av halvfulla sanningar, inlåsta i ofullbordade drömmar.

"Vill du ha en?"

"Okej."

Vi rökte under tystnad. En tystnad som inte var pockande utan sänkte sig naturligt över våra axlar, som luft.

När vi hade rökt färdigt och fimpat i en tom plåtburk för saltgurkor, blev vi stående kvar vid fönstret. Den sena hösten doftade starkt. Dimman tycktes lägga sig som en livmoderhinna över husfasaderna. Vinet bar fram alla detaljer.

Vad vattnet skänkte mig, signerad Frida Kahlo. Inramad. Fötterna, avspeglingen. Ett helt liv i en enda tavla, som ännu inte är avslutad. Situationen var inramad, men inte rörelsen framåt. Uppåt och nedåt och åt bägge sidor. Vinet såg kvinnorna, den mörkare och den ljusare, tätt ihopslingrade vid varandras nakenhet. Vid varandras mänsklighet.

Dorothy Hale som låg utvikt men inte utsatt nedanför ett hus täckt av moln. Nästan som cigarettrök. Den som sipprade ut genom det vidöppna fönstret och mötte hösten, naturens förfall.

Här idag. Idag som nu när jag och Frida snart är på väg till Finland, har blivit ett då. Ett vi. Dorothy Hale släppte oss aldrig med blicken, hon föll och såg rakt på oss. Hon ramlade inte ut ur tavlan, trots att det såg ut så. Hon landade långsamt, dunlätt, på den mörkbruna släta marken. Hon beskådade oss. Penetrerade våra själar utan att anklaga dem. Ögonen var vidöppna, nästan levande. Den mörkgröna klänningen veckade sig vid hennes ben. Blodet bredde ut sig kring huvudet. Hyn var olivfärgad och håret var stramt uppsatt

eller nersatt. Fötterna hade hoppat. Ur det ena örat strilade tre små stänkfloder av blod. Treenighet. Man och kvinna och kvinna.

"Du är min andra Frida", sade jag.

Sedan kysste jag Frida på munnen. Hon gjorde inte motstånd.

När bilen pruttar in på grusvägen och stannar upp med ett utdraget rap, står fru Karlsson vid vår trappa. Hennes kropp verkar stel och tillknycklad, som en ölburk. Hon vaggar från den ena foten till den andra, som om hon inte kunde bestämma sig under vilken fot marken kändes bekvämast. Stå på båda, herregud, tänker jag.

Genast när bilen har stannat öppnar jag dörren och hoppar ut. Fru Karlsson ser på mig, men jag har ingen aning om vad hon ser. Det är så det är. Alla människor stirrar och stirrar, men egentligen tror jag att de glor på sig själva mer än på andra, för fru Karlsson verkar inte riktigt se mig. Mamma däremot ser fru Karlsson och jag betraktar dem båda. Det är som om fru Karlsson kommit in på mammas revir, och nu burrar de båda upp sig, skjuter rygg och blänger på varandra med pupiller formade som halvmånar.

”Tar du kassarna ur bakluckan”, säger mamma.

”Vad vill fr... Stina?” frågar jag.

”Hur ska jag kunna veta det”, snäser mamma och slår igen bildörren. Korgen är tung och flaskorna i Alkokassen skräller. Det ser ut som om mamma skulle kunna välta omkull när som helst. Allt väger helt enkelt för mycket.

Jag lyfter upp bakluckan och plockar fram två CityMarket-kassar. Sedan slår jag igen luckan med en skräll och hör hur Emma kommer springande. Det går inte att missa Emma. Då måste man vara både blind, döv, förlamad och kanske rentav död.

Emma verkar inte lägga märke till fru Karlsson, utan springer rakt fram till mamma, tar ett stadigt grepp om hennes ben och blir fasttejpad där. Mamma försöker gå framåt ändå, men det går inget vidare.

"Har du köpt karkki åt mej?" frågar Emma hoppfullt.

Hennes rosa klänning, med en sliten My little pony framtill, har åkt upp så att man kan se hennes vita trosor.

"Nej", säger mamma. "Släpp."

Fru Karlsson vinkar, men mamma har inga händer lediga att besvara gesten med. Emma lossar greppet om mammas ben och ser besviken ut. Hon är inte sur, bara snopen. För tillfället känns det nästan bättre när hon är grinig.

"Du är dum", säger hon medan hon får syn på Misan som sitter vid rabatten. "Kiss kiss."

Misan ser nervös ut och kurar ihop sig under de lummiga grenarna. Emma springer fram till Misan och Misan den stackarn orkar inte röra på sig, orkar inte sitta i solens sken utan att kunna svettas. Hon bara stirrar på Emma som om hon tänkte: kom inte hit kom inte hit kom inte hit.

Mamma ser på fru Karlsson med en liknande blick, men den säger: gå bort gå bort gå bort.

Jag tittar ner på butikskassarna och tänker: sluta sluta sluta.

Överst i kassarna syns ett paket bindor och det känns lite pinsamt. De är nog åt mig, det vet jag, fastän mamma inte har sagt det rent ut.

Mamma använder alltid tamponger, men det tycker jag verkar obehagligt. Man måste ju peta in dem på något sätt och sedan dra ut dem, med de där snörena. En gång tog jag en tampong ur badrumsskåpet och försökte, men det gjorde bara ont. Den gick inte ens in halvvägs. Samtidigt var jag rädd för att den skulle fastna, liksom. Precis i det skedet då jag var rädd

för att tampongen hade fastnat, började Tobbe banka på dörren och ropa att han hade kisibrått. Skit, tänkte jag och drog snabbt ut tampongen. Ungefär som man drar av ett plåster. Det går snabbt och man tror att man skall börja gråta, men man gör inte det. Vuxna får inte gråta och jag var nästan vuxen, trodde jag då. Men det var ju minst ett halvår sedan. Nu vet jag bättre.

Jag släntrar efter mamma och fru Karlsson ser otålig ut. Av pappa syns det ingenting. Tobbe sitter säkert med Ville och ser på tecknat på teve, efter att Kalle och Sandra tröttnat på sporten och börjat pussas så det riktigt rinner om det.

Allt verkar plötsligt så konstigt. Som om det är något som inte stämmer. Som om teckningarna i mitt rum fladdrat loss från sina fästen som stora färggranna löv. Som om pappa hade somnat så mycket, att han inte längre andades. Som om Irina varit så länge borta, att hon aldrig mer skulle komma tillbaka. Som om Mamma skulle frysa till is, vilken minut som helst, förvandlas till den Vita häxan och sedan besegras av det stora varma lejonet Aslan.

Detta kändes som ett krig. Du mot mig mot mamma mot pappa mot Irina mot Gud mot mommo mot famo mot Karlssons mot oss alla mot världen mot skolan mot ölflaskorna mot Maria mot Hunden mot alla mot tamponger mot kärlek mot allting. Ja, krig helt enkelt.

Jag stannar upp vid trappan och släpper ner kassarna. Jag ser till att skaka på dem så mycket som möjligt, så att paketet med bindorna skall sjunka längre ner under sillen och grädden.

"Ville du något speciellt?" frågar mamma fru Karlsson.

Fru Karlsson ser ut att inte vilja så mycket annat än något speciellt.

"Nej nej", säger hon och ler ansträngt.

"Just så", säger mamma. "Vill du komma in på kaffe?"

Fru Karlsson verkar inte ens förvånad. Hon ser lättad ut.

”Om det inte är till besvär, förstås”, säger hon.

”Nej nej, kom in bara”, svarar mamma.

Egentligen vill hon att ett hus skall falla ner på fru Karlsson, så att vi kan få de röda skimrande rubinskorna. Vad vi behöver dem till vet jag inte. Så att vi kan komma hem, eller kanske vakna upp. Den där filmen var ganska konstig på slutet. Jag fattade faktiskt ingenting.

Fru Karlsson slår sig ned vid köksbordet, medan mamma radar upp varor, mat och alla pinsamheter på sina rätta platser. Bordet är fullt av klibbiga fläckar, tomma saftglas och urdruckna ölflaskor som doftar bänkliggare i Mannerheimparken.

Mamma är en aning förlägen. Hennes händer styrs av någon annan, de rör sig fram och tillbaka utan att riktigt lyckas fånga något, utan att riktigt klara av att hålla något kvar. Hon tappar en burk tomatkross som faller till golvet och rullar iväg så där surmulet. Jag plockar hjälpsamt upp burken och ställer den på diskbordet, men mamma lägger inte ens märke till mig. Hon bara fortsätter.

Jag ställer mig vid dörrkarmen och raderar mig själv, kroppens linjer blir dimmiga som på ett spöke. När Hunden kommer skuttande hoppar han igenom min vänstra kroppshalva, och det gör inte ens ont. Det kittlar bara lite. Efter Hunden kommer pappa. Hans nakna arm genomborrar min axel, det knastrar, en rännil av kyla sprider sig ända upp till mitt huvud och fortsätter fram längs med dörrlisten, upp mot taket, där kylan snabbt formas till ångande istappar. Vassa som riktiga svärd. Om de föll skulle jag dö. Mitt huvud skulle klyvas itu, det är jag säker på. Ändå rör jag inte på mig.

Pappa har fortfarande inte klätt på sig. I det sena eftermid-

dagsljuset verkar hans kalsonger mer smutsiga än i morse. Kanske de är det också, det är svårt att säga.

När pappa får syn på fru Karlsson hajar han till. Hunden sätter sig ner vid matskålen och försöker se bedjande på oss alla samtidigt, allt medan jag står där och ser på allt och försöker göra mig synlig igen.

Pappa vänder sig till mamma, och tar ingen notis om några som helst självinbjudna gäster.

"Huvudvärkstabletter", säger han.

Mamma placerar bindorna på diskbordet. De är självlysande, de lyser rött i mörkret. Blodrött. Det är bara det att det inte är mörkt i köket. Solen är envis och tränger sig på. I något skede skall solen slockna, har jag lärt mig. Då går världen under. Gud drar ut stöpseln och skrattar medan en drös ryttare kommer ridande över himlen. Hästarna är stora som planeter och deras hovar kommer att få stjärnorna att spricka som glas. Det har prästen sagt i kyrkan.

"Det glömde jag", säger mamma.

"Fy fan."

Pappa ser ilsket på mamma. Hans blick försöker slå till henne, men mamma vänder sig bort. Hon värjer sig. Vänder kinden till. Det är så man skall göra med dem man älskar. Man skall låta dem slå. Det är också något som Jesus har sagt.

"Jag har jobbat och jobbat och jobbat och ändå kan inte ens satans kärring till fru köpa hem lite värktabletter."

"Har du konstbevattnat eller gått igenom bokföringen?" frågar mamma och öppnar ett köksskåp för att ta fram burken med kaffe.

"Pappa har sökt efter land som inte finns", påpekar jag.

Mamma ställer ner metallburken på diskbordet, med en skräll.

”Kunde just tänka mig det”, säger mamma med ihålig röst.
”Selma, var snäll och för bindorna till badrummet.”

Hon hämnas. Jag vet att hon hämnas, men jag bryr mig inte längre. Jag plockar hastigt upp paketet från diskbordet och går min väg. I bakgrunden hör jag hur fru Karlsson frågar om det är bäst att hon går, och då säger pappa att det är det, och då ryter mamma till och säger att alla kan för helvete ta och gå. Här blir ändå inget gjort säger hon. Då svarar fru Karlsson att hon tycker att Anton, ifall att han ännu tänker lite på barn och grannar och åkrar, skall ta och söka hjälp i land som finns på riktigt, för det håller inte detta och Anders är en respektabel människa, så sant så sant.

Jag orkar inte ens tjuvlyssna på dem idag. De är idioter. Fullkomliga idioter. Jag håller hårt om förpackningen med bindor och springer upp för trapporna. I vardagsrummet pratar teven, skriker och exploderar och underhåller. Vad jag hatar den! Från Kalles rum hörs skratt och det är Sandras skratt, det där lite nervösa och inställsamma. De pussas säkert och jag hatar det, jag hatar allt!

Jag öppnar dörren till vessan och slår igen den hårt, sedan låser jag. Rött rött upptaget rött.

Jag kastar paketet med bindor på golvet och sätter mig ner på det ouppvärmda ljusblåa kaklet. Jag försöker gråta, men jag kan inte och till och med det hatar jag. Att man inte ens får kura ihop sig till en liten boll och vagga fram och tillbaka och gråta så att ögonen blir röda. Gråta så mycket att det syns på en att man gråtit. Så att mamma skulle komma och krama om mig och fråga; vad är det gulle vännen, vad är det?

Men mamma gör inte så. Jag kan inte gråta.

Jag sitter tyst och stilla och ser på de smutsiga ränderna på toaletten. Hur de slingrar sig om och kväver sakta, som en boa.

Jag tänker inte på någonting. Jag låter allt vara. Bindpaketet, smutsen, de orörliga slagen, ljudet av teven, ljudet av en dörr som smäller igen, gläfsandet av en frustrerad hund, Sandras skratt som inte slutar och Irina som inte är här, som inte hörs alls.

Jag sitter på vessan i åtminstone fem minuter, till och med mycket mer. Det måste vara mycket mer, eftersom någon börjar rycka i handtaget.

"Jag har kisibrått."

Det är Tobbe. Han går på vessan oftare än han andas.

"Pissa ner dej!" ropar jag argt.

"Mamma mamma", ylar Tobbe och börjar springa ner för trapporna. "Selma sa att jag sku kisa ner mej."

Det finns stunder när man kommer så nära inpå livet, att man inser att man är livet. Inte andras, utan sitt eget. Den första gången jag kysste Frida, var ett sådant ögonblick. Ett nästan religiöst ögonblick, som att stå på en bro och se det genomskinliga ljuset tränga fram genom små hål i molntäcket. Då tror man att änglar och paradiset hela patrask skall ramla ner när som helst. Och till tonerna av Saties tonslingrande Je te veux, dessutom.

Och det slutade inte med kyssen. Vi sögs fast vid varandra, törstiga och flämtande. Vi behövde kärlek bägge två, i synnerhet jag. Vi hänglade allt intensivare och Frida tryckte sin ena hand mot mitt underliv.

Inom en sekundram såg jag bilden framträda, vinet hade mejslat ut alla finskurna detaljer – och jag förstod äntligen. Förstod vad som alltid hade känts så falskt. Förstod hur det kändes då det var sant.

Si porque te quiero quieres, Llorona. Quieres que te quieres más.

Det var Frida som började. Frida den andra. Frida som nu plötsligt blev den första jag låg med, av kärlek. Av åtrå. Hon klädde av mig samtidigt som hon klädde av sig själv. Det var mycket klädesplagg den gången på grund av hösten. Min svarta polotröja som gjorde att jag såg blekare ut än jag var. Fridas mossgröna jumper som förstörde hennes ögon och framhävde hennes hudfärg. Mörkt mötte ljust och blev färger. Inte grått.

Frida hade en vinröd behå jag knäppte upp med fumliga händer. Jag hade ingen behå den gången, mina bröst krävde inget stöd. Inget annat stöd än Fridas kropp mot min.

Vi knuffade varandra mot sängen, hånglade. Lät fingrarna leta sig fram längs med bröstens linjer, över de styva bröstvårtorna, längs med navelns grop och lårens insidor.

Herregud vad det kändes som en fjantig novell ur vilken sextidning som helst, men det var det inte. Det var på riktigt, för första gången i mitt liv och jag var nitton år gammal. Nitton.

"Du är nog den vackraste människa jag nånsin träffat", viskade Frida.

"Ska du säga."

Frida drog av sig sina röda trosor och tog ett varsamt tag om min hand, förde den mot hennes underliv, lät mig pröva. Hon stönade och bad mig tränga in i henne. Jag lydde, och det var första gången i mitt liv jag ville lyda en sådan uppmaning. Det var vått, det var kärlek, det var ett pussel där bitarna plötsligt passade in. Mina händer passade in. Fridas händer passade in i mig.

Till slut låg vi nakna, trötta, bredvid varandra. Såg varandra i ögonen, tillfredsställda i ett tillstånd som är så nära den rena friden man kan komma, utan att vara död. Den lilla döden, har jag läst. Jag trodde aldrig att jag skulle få uppleva den. Jag hade på min höjd fantiserat om den stora.

"Du visste?" frågar jag.

"Ja."

Sedan är vi tysta en stund. Lyssnar på varandras andetag.

"Jag kände det första gången jag såg dej", säger Frida och för sin hand över mitt ansikte. Det känns skönt.

"Nu verkar det som om jag aldrig riktigt känt nåt förut."

"Jag förstår vad du menar."

Pappa sitter på trappan med en burk öl i handen. Vid hans bara fötter ligger Hunden och sover. Det är en dag kvar till midsommarafton och det vet naturen om. Solen vägrar gå och lägga sig och det gör Emma också. Och Tobbe. Ville har redan somnat på soffan framför teven, med båda katterna.

Mamma bråkar med Emma och Tobbe. Det skriks och gråts och brottas emot. Pappa tar en klunk öl och stirrar mot den apelsingula solen som gluttar upp ovanför horisonten. Jag sitter bredvid pappa och äter en kvällsfil, som jag har sockrat och kanelat så till den milda grad att man inte ens kan se filen under allt det kristallvita och det bruna. Men det smakar gott och luften känns sval och behaglig. Så som det skall vara i mitten av sommaren.

"Du förstår mig", säger pappa och knycklar ihop den tomma burken och öppnar en ny. "Det är inte så lätt här i livet, ser du, Selma, man har det inte så lätt här i livet, förstår du."

Pappa börjar alltid säga sådant där efter några burkar öl. Det verkar nästan som om det är allt öl som gör det så svårt, men det vågar jag inte säga.

"Jo." Svarar jag.

"Det är inte lätt, förstår du, att leva i dagens värld, man faller så lätt, vet du, igenom samhällets grova maskor och faller och faller och det finns ingen som fångar upp en, ser du, utan man bara fortsätter att falla och vet att hela livet som är så svårt, vet du, kommer att se ut så hela livet och det förändras inte alls utan det bara fortsätter och fortsätter framåt tills det är

slut, och när det är slut så är det slut och nästan allt har blivit så som man inte ville att det skulle bli, förstår du.”

”Jo”, svarar jag och lyssnar egentligen inte.

Plötsligt hoppar Tobbe ut på det översta trappsteget. Han är helt naken och hans lilla snopp (som jag försöker att inte titta på) fladdrar hit och dit när han hoppar upp och ner.

”Telefon! Telefon!” ropar han. ”Det är telefon.”

”Vem är det?” frågar pappa.

”Det bara ringer och ringer”, säger Tobbe och fortsätter hoppa omkring på trappan. ”Men ingen svarar”, tillägger han och klär på sig sitt dumma flin.

”Kan inte mamma ta det?” frågar pappa.

”Nå nä!” utbrister Tobbe som om pappa vore ganska dum. ”Hon borstar tänderna på Emma.”

”Selma, spring du snabbt”, uppmanar pappa.

Och jag lyder för jag har ju faktiskt inget vettigare för mig än att äta fil. Jag lägger ner plastburken på trappan, ilar snabbt iväg och vill egentligen inte hinna lyfta upp telefonen och trycka in den gröna knappen innan det är för sent. Det är säkert mofa eller så är det famo, eller ett snäpp värre fru Karlsson eller Anders.

Tobbe springer förbi mig i hallen och från övervåningen hörs mammas gnäll och Emmas gråt, tevens gnissel och under mina händer fortsätter den svarta telefonen att pirra.

Det är inte så många ljud men de verkar falla över mig som darrande basförstärkare, sådana som Viktors band brukade använda, tills de insåg att de var så dåliga att de borde ägna sig åt att skapa nya ämnen som alla kunde ha användning för istället.

”Alla kan inte bli konstnärer”, sade pappa och lät skarp på rösten.

Viktor nickade och förstod och sålde sin basförstärkare och sin bas och mamma och pappa kunde höra vad de skrek åt varandra igen.

Irina förstod inte. Hon vägrade förstå.

"Alla är konstnärer vare sig de vill det eller inte", snäste hon åt pappa och välte ut en ölflaska över soffbordet.

Pappa bara såg på hur den skummande vätskan flödade över bordet. Han gjorde ingen ansats att stiga upp. Nyheterna på teven pratade om något ryskt dumhuvud och om nya kap för den europeiska unionen. Ingen lyssnade. Irina läste en bok, men hon såg inte ens bokstäverna. Och ölet bara rann och rann tills mamma kom med en rödvit trasa och torkade upp. Då hade det redan blivit sent, pappa hade somnat på soffan och Irina hade gått ut för att gå.

Jag trycker på den gröna luren.

"Selma."

"Hej gullunge" säger en röst.

Rösten låter bekant. Emma slutar gråta på övervåningen och Sandra skrattar någonstans i fjärran. Jag kramar hårt om telefonen och mitt hjärta hoppar omkring, djupt där inne, skuttande och dunsande. Hårt hårt hårt.

"Hej", svarar jag för det är det enda jag kommer på att säga. Egentligen vill jag säga allt, jag vill förklara hur råddigt här är, hur pappa stirrar och hur mamma städar, berätta att Misan skall få ungar när som helst och att Maria är underlig. Jag vill berätta att jag inte har något vettigt för mig, och därför alltid lyder, att jag har saknat henne, att rummet är tomt och att jag med flit hade sönder en tavla för att mamma och pappa bråkade. Att Tobbe springer omkring naken och att ingen ens så mycket som försöker tala med Ville. Men jag säger inget av detta, jag säger bara hej.

"Är allt okej där hemma?" frågar Irina.

"Jo", svarar jag.

"Bra", säger Irina. "Jag ringer bara för att säga att jag kommer hem på midsommarafton. Vi fick fixat ett billigt snabbflyg och vi stannar en vecka. James bor i lägenheten under tiden, för han behöver någonstans att bo."

Jag vet inte vem James är, men det bryr jag mig inte om heller.

"Jag har saknat er", säger Irina, som låter lite trött på rösten. Men det beror säkert på att hon ringer så långt ifrån. Så långt bort hemifrån. Och plötsligt slår det mig att Irina kanske aldrig mer kommer hem, hon reser bara bort även när hon kommer hit. Det gör mig ledsen och jag vill säga att det gör mig ledsen, att jag inte vill bo kvar här med åkrarna och ölflaskorna och Maria för alltid. Att jag också vill flytta till Paris och måla.

"Jag har saknat dig också, jättemycket."

"Men vi ses snart, hör du. Har mamma och pappa pratat något om att jag kanske skulle komma?"

"Jo det har de nog ibland."

"Då kan du bara säga att jag kommer. Vi tar tåg och buss från Helsingfors, men pappa skulle kunna komma och hämta oss från stan sedan. Jag tar en kompis med mig, från Sverige."

"Pappa kör inte bilen så ofta."

Irina blir tyst en stund. En mycket dyr stund. Tur att inte mamma hör det, hon är mycket noga med att man bara säger det man skall säga i telefon, och så snabbt som möjligt dessutom. Då blir det billigare och det kommer inte en massa räkningar hem med HETI på.

"Be mamma köra då. Vi borde vara vid busstationen någon gång på eftermiddagen, men jag ringer närmare när vi är på tåget, okej?"

"Okej", säger jag.

"Jag sku jättegärna prata mer med dig, men det blir lite dyrt så vi får prata mer sen, det är så länge sedan sist."

"Jo."

"Hej då gulle."

"Hej då."

Det börjar tuta i telefonen och Irinas röst är borta med vinden, drunknad under allt pipande någonstans långt borta. Jag trycker på den röda luren och telefonen förvandlas från tut tut till tystnad. Jag ställer tillbaka telefonen i laddaren och hör mamma ropa från övervåningen.

"Var det mommo?"

"Nä, det var inte mommo!" ropar jag tillbaka. "Det var Iri-na."

*E*n ny värld öppnades där den gamla hade blivit fastlåst och statisk, nästan kvävande. Jag målade som aldrig förr, jag drog penslar över dukar, målade färger och åter färger. Former av liv, träd som böjde sig i varma höstbrisar, fötter som solade sig på solvarma klippor, hav som spottade upp skum på stränder fulla av blödande och tillfrisknade spår. Jag var nästan manisk. Känslorna hopades inuti mig och jag var tvungen att finna utlopp, för att lätta på det inre trycket. Marcel var nöjd och jag och Frida var mer än nöjda – tillsammans.

Efter en dryg månad flyttade jag in i Fridas lägenhet, packade ihop mina få prylar och satte min hatt på huvudet och lämnade mitt sjaskiga krypin bland diffusa skuggor och vinpinplande studenter som inte hade råd med något bättre.

Jag hade råd med något bättre. Något bättre kan man inte köpa för pengar. Något bättre är inte det man tror att det är medan man åtrår det. Något bättre är alltid det som är förändring från ett stadium till ett annat. Något bättre är det man missar i jakt på den absoluta lyckan, de klichéartade överenskommelserna om hur man skall vara för att ha det bra.

Alla regler för hur man skall göra för att må bra, har alltid fått mig att må dåligt.

I gymnasiet fick jag underkänt i hälsokunskap. Kunskapen om att se livet så svart-vitt som möjligt. Jag satt längst bak i klassen och giljotinerade ord i mitt häfte. Jag hade skissat upp en giljotin med sylvass bila och lät begrepp som psykiskt välbefinnande, normal, alkoholism, sunda motionsvanor och sexuella avvikelser lida det grymma öde som drabbade högt uppsatta fransmän då de lågt nedsatta hade

tröttnat på borgerlighetens dubbelmoral, på deras vida klänningar och bestämmanderätt.

Orden halshöggs med största precision. Ett lugg med bilan och det ihåliga rullade ner längs med klassrumsgolvet, rullade fram till katedern och väckte min hälsokunskapslärares nyfikenhet.

"Vad gör du Irina?"

Spefullt. Hela klassen vände sig om och glodde, som en massa av ögon.

"Inget."

"Jag märker det."

Och när alla skulle skriva en essä om sin privata (men egentligen inlärd, offentliga) inställning till berusningsmedel såsom alkohol, droger, tobak och dylikt – ja, då bestämde jag mig för att det fick vara nog med allt hyckleri. Smoking kills, but too slowly. Drugs are life. Alkoholismen har ett ansikte. A face. Un visage. Med ett namn och mitt efternamn. Alla visste det, men ingen förstod varför. Ingen förstod att det inte fanns något därför.

I rena ilskan skrev jag en essä som började: Nu korkar jag upp min första vinflaska och häller upp den blodröda vätskan i ett glas som är lite smutsigt, sedan tänder jag en cigarett inomhus och askar på filosofiböckerna. Jag funderar på vad jag skall skriva om ett så intimt förhållande som min inställning till berusningsmedel. Jag dricker en klunk vin. Jag ser allt klarare och börjar skriva, men inser att cigaretten är slutrökt och tänder en ny. Sedan tar jag en till slurp av det magesyretärande och hjärncellsförstörande vinet och fortsätter tänka o.s.v. o.s.v.

Hela essän slutade med att jag var så full att jag på låtsas slocknade. Att skriva så, printa ut sidorna och måla en vacker pärm bild där alla färger flyter – ja – det är den snabbaste vägen till fyror på betyget. Som att ta motorvägen till förundrade mor- och farföräldrar, som står med betyget i ihopskrumpna händer och frågar varför. Varför, Irina?

Yo soy como el chile verde, Llorona.

Det enda jag fick ut av gymnasiet var förvirring och några bokstäver på en papperslapp. Jag visste att det inte var vad jag ville, men jag såg inga alternativ. Det blev universitetsstudier. Jag var tvungen att resa bort i hopp om att resa hem. Men jag blev besviken.

Nu är jag inte längre besviken. Precis när jag hade slutat hoppas dök Frida upp, som en vingberövad ängel, klädd lite hipp som happ i kjolar och färggranna tröjor, iförd örhängen som skramlade när hon rörde på sig.

Vi kom från olika världar men tillhörde samma släkte. Det släkte som kallas mänskligheten. Ibland undrade jag över varför alla ansträngde sig så, för att vara så lite människa som bara möjligt. Oärlighet och självbehärskning håller ihop samhället. Att andra vet vad som är mänskligt och vad en människa behöver för att vara det hon är, det håller upp konsumtionen, kapitalismen och den skenbara lyckan.

Men det är inte sant allt detta. Det är fake. Det är som att köpa en tavla av Monet som barnarbetare i Taiwan plagierat. Nu vet jag vad som är sant. Frida är sann. Mina känslor för henne är avklädda och ärliga. Det finns ingen mur mellan mig själv och mig själv längre. Jag rev ner den, mina händer blödde, men jag rev ner den tegelsten för tegelsten.

Att dela säng med den man älskar. Under ett år. Sedan kommer sommaren. Sedan hörs Selmas osäkra röst genom telefonnätets teknologiska flimmer. Hon är avlägsen men nära. Och jag vill inte göra henne illa. Jag vill visa henne att det finns en värld på andra sidan åkern. En värld på andra sidan av ens längtan.

Jag vet inte om jag klarar av det.

Pappas rygg är vänd mot mig. Håret är mörkbrunt och flottigt. Ett par gråa strån avtecknar sig tydligt som små slingor av silvriga tårar bland allt det bruna. Jag hör hur han dricker öl, hur vätskan rinner ner i hans mage och orsakar problem.

Hunden sitter böjd över min fil och slickar glatt upp det sista som finns kvar, men pappa ser honom inte. Han ser ut över gården med ögon som inte ser, utan bara stirrar. Jag får nästan lust att sparka till honom bakifrån, sparka till eller krama liv i honom, skrika att Irina har ringt och att hon kommer att hon verkligen kommer den här gången. Att hon kommer att fixa allt som hon brukar, hälla ut flaskor i diskhon, be mamma prata med Ville och säga åt Emma att hon inte får en glass fast hon vill ha en.

Hon kommer att säga åt fru Karlsson att sköta sina egna affärer och inte alltid lägga näsan i blöt, utan hänga upp den på tvättlinan för att torka istället. Jag är säker på det. Jag är så säker på det att jag inte vet vad jag skall säga. Vad jag än säger känns det lite som att slå sönder allt med knutna nävar.

Hunden märker mig genast och lyfter blicken. Han ser lite skamsen ut. Han vet att han inte får äta upp andras fint sockrade filar, men han är ett djur så han kan inte kontrollera sig själv. Egentligen vet jag att han inte skäms på riktigt, han är bara rädd att pappa skall drämma till honom, eftersom han har sett hur det går till i det här huset.

"Pappa."

Hunden hoppar ner från trappan.

"Nå?"

Jag sätter mig ner bredvid pappa.

"Det var Irina som ringde."

"Jaha."

"Hon kommer hem."

Jag försöker att inte vara så glad som jag är.

"Jaha."

"Och hon tar med en kompis. Från Sverige."

"Vi har inte rum att sätta honom i."

"Men Viktor har ju sagt att han inte kommer fast han lovade, jag kan sova på soffan eller i småbarnens rum."

"Jo", säger pappa och tar en klunk öl. "Det låter väl bra det."

Mamma kommer ut på trappan, man hör att det är hon utan att se efter. Som sagt så rör hon sig gnälligt. Allt omkring henne stannar upp och huttrar, stegen hänger inte med fötterna utan släntrar efter som Emma på stan. Stegen klagar: vi orkar inte gå, inte ett steg till, vi sätter oss ner här och nu om vi inte får en glass om vi inte får det vi tror att vi vill ha precis en sådan med chokladsmak men det går nog lika bra med en vanilj om det bara finns lite kinuskisås på den eller så.

"Sa du att det var Irina som ringde?" frågar mamma.

"Det sa hon", säger pappa utan att vända sig om.

"Jag frågade Selma."

"Håll käft."

Jag tar ett tag om filburken. Valios en komma fem procentare. Uppäten av Hunden. Jag klämmer hårt om den ena kanten, känner hur plasten knycklas sönder under mina fingrar. Jag som har makten och härligheten i evighet (amen). Jag kastar iväg burken och Hunden tror att det handlar om en ny slags lek och är bums med på noterna.

"Helvete!" ryter mamma. "Helvetes helvete."

Hunden stannar upp och vänder sig om. Rädslan glänser i hans stora svarta ögon. Avspeglar oss alla. Mamma och pappa och barn. Mamma stående med händerna stadigt fastnaglade vid höfterna, pappa nedsjunken på stentrappan med tomma ölburkar och urdruckna också – annars skulle det se annorlunda ut. Och så jag. Dottern, en av tre. En av nio sammanbundna (om man inte räknar med djuren förstås men det brukar man inte göra). Jag som sitter på trappan och kastar matförpackningar som om det vore en lek.

Men detta är allvar. Det är så mycket allvar i alla lekar nu-förtiden att jag mår illa.

"Skrik inte!" skriker pappa. "Är det inte bra att Irina kommer hem, du som har jämat och jämat om Irinas uppbyggliga inverkan, nå, nu är hon snart här. Låt mig vara ifred, fattarru, stick, lägg dej och gråt på sängen bara, eftersom jag är så jävlig, gör det. Gå."

"Du gör för fan ingenting, du tror herregud att det kan bli något stort av dej, att du har talang för någonting, men sidu nej, du kan ta dina böcker och sticka åt helvete och ta ungarna med dej, jag har fått nog."

Jag märker att också jag har fått nog. Jag stiger upp från trappan och börjar springa. Gruset knastrar under mina bara fötter, det gör ont med alla skärande småstenar och taggiga barr under fötterna. Det är behagligt att det gör ont. Det är skönt att något skadar, så att ögonen får tillåtelse att tåras. För det gör de.

Si ya te he dado la vida, Llorona.

¿Qué mas quieres?

¿Quieres más?

"Rör mig inte, ditt svin!" ryter mamma.

Jag vänder mig inte om.

Ingen ropar efter mig. Inte ens Hunden följer efter, för detta är ingen lek. Jag springer så hastigt att jag inte ser någonting och jag glömmer nästan bort att andas. Eller så är det andningen som glömmer bort mig. Det är jag och jag och jag. Men ingen av dem är jag. Allt är bara alla andra.

Jag saktar ner farten först när jag nått sandvägen, när ingen längre ser mig. När jag inte längre ser någon. Mina handflator är svettiga och jag rätar till den vita nästan genomskinliga t-skjortan. Mina bröstvårtor syns under den, det vet jag. Jag vet också att det är fel, men allt är ändå fel på något sätt så man kan lika bra göra som man vill. Tycker jag.

Jag bestämmer mig för att klättra upp i mitt favoritträd och sitta där i åtminstone fem minuter tills allt lugnar ner sig. Egentligen är det inte mitt träd, för man kan inte äga ett träd. Det är liksom ingen barbie docka man kan köpa, utan en levande sak som saknar känslor. Barbiedockor är döda saker som saknar känslor, och enligt Irina har de som uppfunnit dem saknat hjärna. Jag vet inte riktigt vad hon menar med det, men Irina brukar alltid mena någonting. Det är det som är så bra med Irina.

Jag vänder av vid vägen och hoppar över en myllrande myrstig. Myror som släpar och släpar och drar. Barr, skal, taggar och döda kamrater. Allt skall bäras till stacken och begravas eller ätas upp eller helt enkelt användas som byggmaterial.

Jag har många kompisar (som är kompisar bara när de vill det) i skolan som skrattande hoppar på myror och skriker dö din myrjävvel. Det gör de helt utan orsak och det får mig att må illa. Det är inte rättvist. Inget är rättvist.

Om Gud finns (vilket jag inte längre tror) så är jag säker på att han hoppar upp och ner på oss människor och skriker dö människojävlar dö.

Det är rättvist. Om bara någon gjorde samma sak med Gud.

Jag ställer mig vid trädet och trädet sträcker ut sin nedersta gren. Jag tar ett stadigt tag och häver mig upp, kletar mig fast i famnen på något levande utan känslor. Det är nästan bättre med saker som inte har en massa känslor. Det blir så lätt då och jag känner mig lätt nu. Det känns som om jag flyger som en liten sparv, klädd i en svart klänning som syns från alla åkrar. Jag skulle glittra och skratta, sedan sjunga och aldrig sluta. Vintern skulle komma och jag skulle kura ihop mig i en liten trädgrotta och övervintra. Vakna starkare än någonsin förr, till en ny sommar med grönska utan EU, med ett rum som inte saknar Irina. Ett rum fyllt av färger och ljudet av prasslande papper.

Men det är inte på riktigt, det vet jag. Jag är ingen sparv och nästan alla mina kläder är vita. Eller snarare smutsgula. Det finns faktiskt inga smutsgula fåglar, trots att Irina har sagt att allt som man kan föreställa sig är sant.

Jag lutar mitt huvud mot trädets barkiga hud.

”För jag är ganska mager om bena, tillika om armar och hals”, sjunger jag sakta, utan att minnas hur sången fortsätter. ”La la la”, tillägger jag och känner mig dum.

Medan jag sitter där och dinglar med benen, hör jag steg och ord som kommer närmare. Piss också, tänker jag. Skydda mig. Men trädet bara vinglar lite hit och dit i den ljumma blåsten. Barren rasslar och stegen kommer allt närmare. Jag försöker trycka mig så nära stammen jag kan, försöker intala mig själv att så länge jag inte verkar veta att jag finns, så vet ingen annan det heller.

Jag känner igen rösterna. Den grova och den ljusa och pipiga. Det är mommo och mofa. Jag tycker att det var dumt att

de flyttade hit, för att vara så nära mamma som möjligt, för att kunna sitta barnvakt och för att kunna påpeka vad mamma gör fel. Mamma gör allt fel, så de har mycket att stå i.

(blommorna slokar medan barnen springer är bortskämda till och med äpplena i skålen ruttnar och Hunden ligger i sängen ännu värre när pappa också gör det mamma som har ett blåmärke på armen Irina som inte blir något med sin utbildning jag som saknar Irina springer bara omkring tillika Tobbe som inte får spotta ut maten ur munnen kommer till handen ingenting om man inte jobbar ihjäl sig och vad säger famo ja kunde just tänka mig det att hon är av samma åsikt menar jag och herregud kan ni inte köra oss till domkyrkan idag nähä inte i körskick varför inte det då när kommer Irina hem vet ni inte det herregud varför vet ni inte det jaha ursäkta nu att vi blandar oss i men det är för ert eget bästa ser ni för så här kan ni ju inte ha det)

"Nämen, Stigu, är inte det där Selma? Hallå, Selma! Vad gör du där?"

Mommo och mofa stannar upp vid vägrenen. Mitt i myrstigen. Jag ser upp mot den blåa himlen och de fluffiga fårmolnen. Några genomskinliga myror med vingar flaxar redan omkring där uppe. Det går snabbt när det händer, och jag tror att det gör ont. Tanken får mig att vilja gråta, men på något sätt petar jag tårarna tillbaka in i ögonen. Jag vänder ner blicken och ser rakt på mommo och mofa som står där några meter ifrån mig, utan att fatta att de står i vägen, att de alltid står i vägen.

Mommo ser ut som ett utropstecken. Hennes hår är nästan vitt och virar sig kring hennes rynkiga ansikte som ett lager snö. Hennes ögon är isblåa som mammas. Dessutom är de lika

magra båda två, som streck dragna med ordentligt vässade blyertspennor. Mommo ser lite skrämmande ut, för man kan inte riktigt förstå vad det är som håller ihop henne. Inte är det huden i alla fall.

Mofa ser ut som ett frågetecken, bara att kurvan sitter längre ner där magen sitter. Han har inget hår alls. Han brukar säga att flugornas fötter känns klapprande kalla på huvudet om man inte har hår, men det har jag lite svårt att tro.

"Hej", säger jag.

"Va?" frågar mommo och lutar sig närmare.

Flera myror får vingar. Sedan kommer de att bäras iväg som byggmaterial.

"Hej sa jag."

"Nåmen hej hej", upprepar mommo och ler så där mommoaktigt. "Är det inte lite sent att vara ute och leka?"

"Lite."

"Jag och mofa är på kvällspromenad, vi tänkte gå via er, så kom ner därifrån nu så kan vi följa dej hem så att du kan gå och lägga dej."

Piss.

"Mamma och pappa har inte tid just nu", säger jag och känner den skrovliga barken ljuga under mina händer.

"Jaså", säger mommo. "Vad har de för sig då?"

"Det de brukar", kommenterar mofa och suckar så där mofaaktigt.

"Tyst nu, Stigu. Vad gör de?"

"De planerar för midsommaren", säger jag. "Det är viktigt att de planerar för Irina kommer hem."

"På riktigt?" konstaterar mommo. "Ja, vad kan den flickan ha lärt sig med det där målandet, se där du Stigu, det ska allt bli intressant att se. Annat är det med Karlssons Anna."

Mofa skruvar på sig och backar några steg bakåt. Hans händer är håriga och fårade. Nästan som halvt levande korvar. Mu och bä och nöff nöff. Ingen vet egentligen vad korvar innehåller, men det är gott ändå.

Mofas händer är goda, de gör gott. De försöker vifta bort mommos ord, men mommos ord kan inte viftas bort eftersom mommo har allt på det klara.

”Irina är konstnär.”

”Och vad är det för yrke”, säger mommo. ”Inte får man betalt och inte får man en arbetsplats som läkare heller, som Anna då. Som Karlssons Anna. Ja, jag och mofa gick just där förbi och en av Karlssons bilar – den där glänsande röda vet du Stigu? – var på gården och Anna stod bredvid den med några resväskor, så hon kommer minsann hem varje gång det är högtid, eller vad Stigu?”

Mofa nickar och jag skrapar loss lite bark från trädet, som ingenting känner.

”Ska inte du ta och komma ner?” frågar mofa, mest för att ha någonting att säga.

”Nä.”

”Men Selma!” säger mommo.

Jag sitter här tills jag dör.

”Ska vi vända om då?” frågar mofa.

Mommo ser lite surt på honom. Hon vill inte vända om. Hon vill vara i vägen.

”Men Selma kan ju inte sitta där hela natten”, invänder hon.

Det kan hon visst.

”Jamen, Britta, ungen är ju faktiskt tretton. Minns du vad vi gjorde i den åldern, vi var ju nästan giftasvuxna, var vi inte det?”

Mommo ser ännu surare ut. Jag vill säga att jag minsann inte är giftasvuxen förrän jag är så gammal så gammal att jag är död.

”Sitt där då”, säger mommo. ”Vi kan komma förbi er imorgon istället. Säg det åt mamma, är du snäll.”

Jag är så snäll, så snäll – tänker jag. Men inte idag.

*K*vällen innan vi reser iväg kommer James efter reservnyckeln. Den utan Napoleon, som jag brukar använda då jag och Frida kommer hem olika tider. James studerar också, så där officiellt, men han går knappt på föreläsningar. Hans föräldrar hemma i Sussex har bestämt sig för att han skall bli advokat. Men James vill inte bli advokat. Han vill bara älska och skriva poesi. Om han måste välja mellan att älska och skriva dikter, väljer han att älska.

Det är tyvärr inget man kan leva på, köpa snabbmakaroner för och betala hyror med – så James blir ganska lätt utsparkad från sina otaliga minimala hyreslägenheter i och utanför Paris.

Egentligen borde James ha blivit född före nittonfemtio eller där omkring. Då skulle han ha varit ung på sextiotalet. Regnbågsepoken. Då man fick släntra omkring med rufsigt otvättat hår och ägna sig åt att älska på heltid. Man fick förvisso inte betalt för att älska då heller, men det var mera acceptabelt då att vara fattig och ingenting att räkna med, har James sagt.

Nuförtiden måste man ägna så mycket tid åt att komma någonstans. James vill inte komma någon annanstans än in i kvinnor. Och män. Ja, James problem är att han älskar alla och älskar dem och sig själv till vansinne. Dessutom knullar han alla han älskar, eftersom det enligt honom är ett sätt att komma en människa så nära som möjligt och aren't we humans all, are we? säger han och ler.

Det är inte alla som förstår sig på James, speciellt inte de kvinnor han ligger med för att sedan dra vidare till nästa. Oh my God with you people. Jag älskar er alla, vill hinna älska er alla, vill hinna njuta, varför skall jag låsa mig vid en och samma? I don't understand

a fuck of these moralists. James har nämligen förstått att kärlek är så mycket bredare än Engelska kanalen. Han vägrar förstå stämpeln MANSGRIS och KK och ONENIGHTSTANDONLY och BISEXUELL som han fått tatuerat i pannan av alla han känner, det vill säga alla han haft sex med. Utom mig och Frida då förstås. Förvisso har han gnällt en aning, men slutligen accepterat faktum. Jag och Frida är inte intresserade.

James har lovat att dyka upp klockan fem noll noll jämnt. Parisisk tid. Jag och Frida kan därmed räkna ut att han kommer lite över halv åtta, enligt sin egen privata tidszon. Vi hade rätt som vanligt. En så där tjugo före åtta ringer det på dörren, raskt och hurtigt hela sju gånger, det låter nästan lite retfullt. Ti ti ti ti ti (paus) ti ti.

"Öppnar du?" frågar Frida.

Hon är upptagen med att stänga en dragkedja på sin alltför lilla vinröda kappsäck. För att underlätta proceduren har hon satt sig på kappsäcken, medan hon drar i dragkedjan med båda händerna som rodnat av den hårdhänta behandlingen.

"Visst, gulle", säger jag.

Det låter dunt. Frida släpper dragkedjan och ler. Det ringer återigen på dörren. Bara två gånger, precis som normala (vilket uttryck!) människor brukar göra.

Jag hoppar över packningar, vikta högar av lakan och teckningspärmar och når dörren precis när det ringer än en gång. En lång signal.

"I'm coming", ropar jag och vrider om handtaget.

Allt man säger låter på något sätt snuskigt när man talar med James. Det känns konstigt eftersom brittisk engelska inte alls är så värst porrig. Britter som försöker prata franska är nästan ännu värre.

Jag öppnar dörren och James hasar in. Han har ett visst sätt att gå på, han liksom drar sig framåt, händerna hänger och dänger liksom lealösa, som om han inte riktigt var medveten om att de hörde till

hans kropp. Han är ganska kort och på gränsen till mager (you can't buy food with love, you see) . Det blonda, långa håret brukar han ha uppsatt i en hästsvans, hopbunden med en rosa pampula (måste någon gång fråga Frida om man kan säga pampula i Sverige, knappast, där heter det väl hårsnodd?). Håret är trassligt och otvättat. James kläder däremot är ganska rena. Mörkblåa jeans och en svart t-skjorta med ett nött peace-märke på.

Han tar av sig sina Jesusliknande repsandaler och ser sig tafatt omkring.

"Right", säger han.

Han låter nästan som Hugh Grant ibland, men det antar jag att alla briter gör som kommer från Sussex eller medel- och överklass-London.

Han släpar sig fram till sängen och sätter sig på kanten med benen i kors. Frida sitter fortfarande på den buktande kappsäcken men hon har slutat med att försöka få den förseglad. Hon tittar på James med en viss sorts förvåning, som om allt plötsligt blivit så verkligt när han dök upp. Som om James vore den utlåsta yttre världen som plötsligt ramlat in i vår bubbla av ro, den bubbla vi vet att snart kommer att spricka.

Ifall James står för världen utanför, är världen utanför ganska galen och fri från fördomar.

Jag hämtar nyckeln från bordet och ger den åt James. Han tar emot den och sätter den i sin ficka, med ganska stort besvär efter som han sitter ner och byxorna är så spända att hans runda kön avtecknar sig som en bula vid skrevet.

"Du har väl inga hål i fickorna?" påpekar jag. "Vi har bara två nycklar så du får akta dej för att låsa ut dej."

"Right", svarar James.

"Vi kommer tillbaka om en vecka och tills dess har du kanske hittat en egen lägenhet åt dej", fortsätter jag. "Vi tar ett flyg som går

klockan tio imorgon, så du kan ju för all del komma hit redan vid halv nio, för vi far nog redan klockan åtta, you see, man kan aldrig riktigt räkna med metron."

"Kan jag inte sova över inatt?" frågar James och ser på Frida eftersom hon har svårt att säga nej.

"Nej", säger jag. "Vi har bara en säng."

"That's not a problem, not at all."

"Yes, we know", säger Frida. "And that's the rub."

"Shakespeare", konstaterar James. "Right."

Han ser lite besviken ut när han stiger upp från sängen.

"Får jag hämta folk hit?" frågar han.

"Vad för folk?"

"Bara lite män och kvinnor."

"Really? Det hade jag aldrig kunnat räkna ut. Så länge det inte blir för många på samma gång, grannarna kan börja klaga. Ids inte springa naken omkring i trapporna, rök inte gräs inomhus och kom ihåg att inte lämna någon här om inte du är på plats."

"Right."

James ser lite nöjdare ut.

"Här är en papperslapp med ett nummer du kan ringa – det är hem till min familj i Finland – så ring inte om det inte är panik, okej?"

"Right."

James klämmer in den lilla lappen i sina trånga fickor.

"Have a nice trip", säger han.

"We'll try", svarar jag.

James märker tveksamheten i min röst. En slags inbyggd motsträvighet för det oundvikliga. För James finns det inget oundvikligt, allt som existerar kan man gå runt, och sådant som inte existerar kan man också gå runt. Hela James filosofi går ut på att skjuta upp allt till imorgon. Mañana. Mañana. Skjut inte upp det du kan undvika helt. Nöden ger en konstiga sängkamrater, trots att James inte alls är

i nöd. Är han i nöd märker han inte ens det själv. Han skriver en liten dikt i ett skrynkligt häfte, som hör till de få saker han äger. När jag tänker efter är James lite som Snusmumriken. Han kommer och han går. Skillnaden är bara den att Snusmumriken inte hade sex lika ofta. Inte så det märktes i alla fall.

"Vill du inte fara?" frågar han och ser en aning nyfiken ut. "You don't have to, you know, we can live here all three, you see, that's absolutely no problem."

"Jag vill nog resa, men det är inte så lätt med släkten."

"Skit i det du", säger James.

"Jag – vi – skall försöka."

Frida ler, men en aning ansträngt. Har vi verkligen funderat igenom det här? Nej, vi har inte funderat alls under det senaste året. Vi har bara flutit med och in i varandra, som vågor, naturligt och okränkbart. Som om inget annat existerade. Nu existerar plötsligt allt annat, det gamla. Det antika. Historiska sorger som grävs upp, lager för lager, inför förskräckta arkeologer.

"Nu måste vi faktiskt försöka packa", säger Frida.

"Right", konstaterar James och drar sin gestalt ut till hallen. Han skjuter in sina fötter i sandalerna och öppnar dörren.

"All you need is love", säger han och skrattar till. "Eat that."

Varken jag eller Frida skrattar. James steg ekar i trappuppgången när han släpar sig ner mot gatan, tre våningar, trettiosju trappsteg (jag har räknat) och den hårda ytterdörren smäller igen.

Si porque te quiero quieres, Llorona. Quieres que te quieres más.

Först därpå stänger jag vår dörr, försiktigt, och vänder mig mot Frida.

Jag smyger mig till mitt rum, som en liten tomténisse. Från pappas och mammas sovrum hörs röster, klagande, nästan anklagande. Jag hör inte vad de säger, det vägrar jag höra. Jag låter sångerna i mitt huvud överrösta alla andra ljud. Jag lägger lager av toner på alltihopa, som när man bäddar en säng. Mamma tycker nämligen att man skall bädda sin säng var eviga en morgon. Det är någonting hon inte har kommit på själv, det beror helt enkelt på mommos livliga fantasi. Ibland känns det konstigt att man gör onödiga saker utan att veta varför, eller bara därför att någon annan bestämt sig för att man skall göra det.

När jag flyttar till ett eget hus och får lite egna barn (jag skall kanske ha barn, men jag har inte bestämt mig ännu) så lovar jag att ingen någonsin behöver göra onödiga saker, bädda sängar, prata så där hurtigt eller köpa klirr från vinbutiken. När jag flyttar hemifrån skall jag låta allt vara kaotiskt och ostädat, utom människorna jag bor med. Hemma hos oss är det tvärtom, tror jag.

Kalle och Sandra sitter i soffan i vardagsrummet och ser på teve. Flimret dansar över väggarna och Mårran ligger utsträckt vid trasmattan, vaksamt sovande, hennes öron rör sig hit och dit vid varje skratt som teven hasplar ur sig. Pälsen är gråare än vanligt, hon är gammal, minst åtta år gammal och färgen på hennes päls har äntligen börjat klä en dam i hennes ålder.

Kalle vilar de muskulösa benen på det bruna soffbordet framför. Mellan jeansen och strumporna sticker det fram mör-

ka hårstrån (eftersom vi kommer från aporna allihop, men det har jag väl redan sagt?).

Sandra sitter bredvid honom. Hon har dragit upp fötterna och lutar sitt huvud mot Kalles arm. Hennes rödtonade hår skär sig mot Kalles blåa skjorta, men på alla andra sätt passar de väl ihop. De bråkar inte. Kalle pratar och Sandra skrattar och ingen av dem slår varandra.

Så småningom kommer de att få barn, kanske inte lika många som vi är, men barn kommer de nog att få. De kommer att flytta ihop här i närheten och när pappa blivit så gammal att han inte längre kan arbeta (han kanske redan är så gammal, minst femtio) kommer Kalle att ta över, han kommer att köra fram traktorer över mylla och förbanna regnfria somrar och alltför regniga somrar och EU och brysselkål och räkningar och ungar och allt det där som hör till.

Precis när jag ser dem sitta så där, börjar jag tycka synd om dem. Varför vet jag inte. Allt verkar så tråkigt fast Sandra skrat-
tar. Jag får lust att krypa upp intill Kalle och väsa i hans öra med en varm andedräkt, så att det kittlar. Stick härifrån, vill jag väsa. Stick innan det är för sent.

I något skede är det alltid för sent, man vaknar upp och ser på klockan, den är fem över nio och man skall vara i skolan klockan nio, och dessutom ta bussen dit och bussen har redan gått tjugo över åtta och det känns som om man skulle bli to-
kig i vilket ögonblick som helst. Då är det för sent att ångra sig, trycka på spola tillbaka. Vända tiden avig, kalla tillbaka busschauffören som luktar fisk, och hinna sitta på de skakande sätena och känna pirret av rörelsen i hela kroppen, se träden vandra förbi, höra stojet från femmorna som inte kan bete sig och se pojkarna peta varandra i ryggen mellan sätena. När det är för sent går man miste om det, får be pappa eller mamma

köra en till skolan och då svär de och tycker att man är barnslig som inte vaknat upp i tid, och oftast kan inte ens pappa köra eftersom polisen skulle ta honom då och det har vi inte råd med säger mamma.

Pappa stinker ur munnen och då är det för sent. Det är alltid för sent. Då vägrar jag gå till skolan och mamma vägrar acceptera det eftersom mommo kan märka det om hon kommer förbi och undra varför och så vidare och så vidare.

"Vad ser ni på?" frågar jag fast jag inte är intresserad.

Sandra vänder sig mot mig och smilar stort. Hennes tänder är mycket vita.

"Frendit", säger hon. "De är jättekiva, vet du."

Säkert.

"Hörde du att Irina kommer hem imorgon?" frågar jag av Kalle.

"Mmm", svarar Kalle.

Han fattar ingenting, det vet jag.

Jag går till mitt (och Irinas) rum. Där slänger jag mig på sängen som är täckt av mjukisdjur. Jag borrar in mitt huvud i deras mjuka kroppar. I något skede när jag var liten, trodde jag att de blev levande till natten.

Nallen vaknade med ett ryck och såg sig omkring med de svarta emaljögonen. Han såg mig, sovande, tyckte att jag var väcker, att han älskade mig och ville krama om mig. Han skuffade till elefant-Rosa och hand i hand hoppade de ner från sängen, landade mjukt och vacklande på sina vadderade rulliga ben och strosade omkring tills natten vek undan igen.

Ibland försökte jag lura Nalle och Rosa. Lura dem att jag sov, för att snabbt vända mig om och få se en skymt av dem i rörelse, hand i hand, leende med gnistrande knappögon. Men

de var för smarta, de fattade nog att jag inte sov. Nej, herregud, jag var så liten då. Det är ju klart att mjukisdjur inte lever. De lever nästan på samma sätt som träd. De kan inte känna, inte känna mig. Men jag kan känna dem.

Ingen känner mig. Inte på riktigt. Jag är nästan osynlig, ihållig som en möjlig trädstubbe. Inte ens Maria vet vem jag är innerst inne. Kanske jag inte är någon?

Jag tar tag i Rosa och ger henne ett slag i magen. Den rosa färgen i hennes runda ansikte bleknar, hennes snabel slokar. Hon känner inget, hon känner inte mig. Henne får jag slå.

Utan hopp. Målad av Frida Kahlo 1945. Långt innan jag och Frida föddes i det Madonnabaserade åttiotalet. Axelstoppning, grälla färger, framtidstro, tro på kommunismens fall, tro på världens uppåtstigande ur askan av det gamla. Hästsvansar, blonda hår och gälla skratt. Men inte hos oss. Utan hopp, signerad FRIDA KAHLO i det högra hörnet som sig bör. 1945 ovanför, året då det andra världskriget tog slut, gaskamrarna stängde för dagen och många krigsförbrytare flydde till Sydamerika.

Utan hopp.

Sedan började matandet. Nittiotalet. Informationen. Internet. Klibbiga spindelnät, samhällen som kväver och skamlägger, alla. Mig och Frida. Pappa och mamma gör barn, svettiga och stönande. Fler och fler. Utan hopp. De forslar barn in i en värld de inte längre kan överblicka och som de inte kan förstå, de har inte vett nog att ty sig till varandra, det enda de har, kärleken som en gång fanns där, det är jag säker på att den gjorde.

Ännu när jag var liten kunde de krama om varandra och le, men det försvann progressivt, förtärdes, blandades med vodka och koskenkorva och billig sprit från Estland. EU. Allt är så fritt så fritt. Gränserna öppnas. Utan hopp. Åkrarna plöjs enligt nya direktiv och metoder. Maten skall stå rykande på bordet klockan sex noll noll så att pappa hinner se väderleksrapporten på FST vid halv sju. Utan hopp. Inget regn. Inga färger.

Selma stoppar allt hon får tag på i munnen. Utan hopp. Bara ett år gammal ser jag henne växa fram, närd på småsten och pappersbitar, kolkritor och bokpärmar. Vierge moderne. Jag är ingen kvinna, jag

är ett neutrum – reciterar pappa och mamma skrattar. Ja, hon kunde skratta. Åt pappa. Utan hopp. Med kärlek.

Sedan kom millennieskiftet. Allt skulle rasa ihop, datorerna skulle kollapsa och världen skulle gå under. Bara för oss västerlänningar förvisso, som räknade tiden enligt Jesus. Vad kineserna sedan ansåg om tid, var det ingen som brydde sig om. Världen skulle krevera. Men det gjorde den inte. Utan hopp.

Jag var full och slocknade i ett hörn före tolvslaget år 1999. Medvetandet stängdes av som en teveapparat, det svarta drogs in mot sig självt och det sista jag hörde var slag mot kinder, armar och ben. Hemmafest. Barnförbjudet. Men ingen av oss var längre barn, vi var miniatyrvuxna, en återgång till renässansen då alla barn kläddes upp som vuxna och skulle bete sig som vuxna. Kortkort. Behå åt nioåringar. Toppar. Håhåjaja, säger mofa. Det är deras eget fel om de blir våldtagna så som de klär sig. Så som tiden klätt upp dem.

Ungdomen är lika hopplös varje årtionde. Det förändras aldrig. Lika förtappade, lika vilsna. Men vilsenheten roterar allt snabbare. Främlingar inför det oöverblickbara, lera som formeras efter tusen olika riktlinjer. Allt klyvs itu. Man får vara den man är, ja, när allt kommer till kritan måste man vara den man är, hitta sig själv. Det är ungefär samma sak som att hitta den bild samhället tecknat med en kvist i sanden, den bild som sköljs bort av nästa modevåg. Och då måste man hitta sig själv på nytt.

Utan hopp.

Målningen är nyanserad i gult. Orange toner som bryter ut i svagt rött. Förfallets färg. På den högra sidan den sjukt röda solen, på den vänstra sidan den bleka svagt skuggade månen. Himlen är grå, smutsvit. Marken är sprucken och verkar hård och ogästvänlig.

Detta är en surrealistisk värld där ingen kan bo, en drömvärld, en avspegling av inre processer uppkomna ur oförståeliga yttre sammanhang.

Frida vägrar förstå. Det är surrealismen, att vägra förstå och bara iaktta och avspegla. Hon ligger på sängen med höga sänggavlar i brunt trä som sträcker sig upp, obönhörligt. Hennes mörka hår ligger utsläppt på den vita dynan, hon verkar vara naken under täcket. Täcket i ljusgult, smyckat av runda bollar, planeter, äggceller inuti vilka spermier simmar omkring, slumpmässigt, förvirrat.

Utan hopp.

*Över sängen står en bastant stege, och mot stegen är en enorm tratt lutad, en tratt vars spets leder till Fridas mun. I trattens breda mun ligger blodiga slamsor av djurlik, fisk och flådda hönor, en döds-
skalle, en sammanbiten gris. Allt detta matas i henne, trängs igenom trattens trånga rör, ner mot Fridas mun.*

Utan hopp.

På detta vis matas vi alla. Tvångsmatas. Teveprogram. Sex. Bara sex. Och våld. Var är kärleken, till livet, till det oförståeliga, det mystiska och det magiska? Här råder inget tvång, nej, herregud, vi är själva herrar över våra liv, damer över våra tankar, känslor och reaktioner. Nej, fy fan. Här är det ingen annan än vi själva som bestämmer rätt och fel. Svart och vitt. Vi är oinfluerade, oberoende och starka, så är det.

Ändå gråter Frida när hon tvångsmatas. Utan hopp. Hennes ögon är trötta och tårarna är vita, kritvita. Hon ser rakt på oss och säger, se! Men ingen ser.

Det är så det är att vara utan hopp. Man måste vara utan hopp för att inte bli besviken. Man måste vara utan hopp för att lära sig att se, plocka fram, lägga ut och måla upp.

*Jag kliver in i Utan hopp och torkar bort tårarna, ser hur skiten rullar ner i Frida. Rullar ner i oss alla. Och plötsligt börjar jag skrat-
ta, för det är inte sant allt detta.*

Frida står vid fönstret och röker. Klädd i endast trosor. Hennes bröst

skuggas av det matta skenet från gatan. De vita gardinerna fladdrar sakta. Hon var tvungen att ta ut lite kläder ur kappsäcken för att få den stängd, men det gjorde ingenting påpekade hon. Vad gör man med så mycket saker, så mycket kläder? Ingenting.

Nej, precis. Just det, sade jag.

Jag ligger på sängen, helt naken. Luften är ännu het, nästan kvävande. Värmen har ännu inte flytt ut i universum. Tillbaka, varifrån den kom. Återvänder allt, förskingras.

Jag känner begär efter Frida, jag vill ha hennes kropp nära min. Känna hennes fingrar inuti mig. Känna hennes läppar, hennes tunga, men vi är trötta, och det är en stum trötthet, en trötthet där orden inte får komma in hur mycket de än skriker och bankar på tystnadens dörr.

Alla saker är packade och snart är Fridas cigarett rökt. Snart faller natten. Snart faller Frida ner intill mig och viskar, inte nu Irina, jag är trött, jag kan inte tränga mina fingrar in i din fuktiga slida och skapa vällust, skapa liv, skapa puls. Inte idag. Och jag kommer därmed att känna mig övergiven, oattraktiv, fastän jag vet att Frida älskar mig. I vilken betydelse av verbet älskar har jag ingen aning om. Det bästa med allt är att jag inte ens bryr mig om det. Jag låter orden vara ifred. Låter det andra vill att jag skall känna vara ifred. Jag bara är det jag är.

Sigmund Freud kurar ihop sig i dammet under sängen och somnar in fortare än jag och Frida och Frida (why do I need feet when I have wings to fly?). Han hör till det gamla, det undermedvetna, det analytiska. Jag tänker inte längre och Freud suddas ut, blyertsstrecken blir allt svagare och svagare och finns sedan kvar enbart som svaga urgröpningar i historiens papper. Så inflytesrik, så enorm och allvetande. Gud? Nej.

Frida fimpar sin cigarett mot fönsterbrädet och kastar ut den genom fönstret, nästan som på medeltiden då folk kastade ut sin skit på

gatan och blev stämnda av folk som fick ett pottinnehåll över axlarna. På medeltiden. Vilken tid lever vi i nu? Framtiden.

Frida för sin högra hand över den fasta magen, låter lillfingret runda navelns grop. Hon låter fingrarna svepa längre ner, hon slutar ögonen och ler lätt. Kanske hon är på humör, jag vågar inte fråga. Jag vågar inte så mycket som peta på stämningen i rädsla för att den brister, skingras som ett stim småfisk.

"Kanske vi är tokiga när allt kommer omkring", säger Frida och öppnar ögonen.

Hon har den högra handen på det mörkhåriga venusberget. Hon skyler sig inte, hon stänger sig inte, hon känner efter. Är hon galen? Kommer hon att vakna upp inne i Stockholms avgasmyller, den piskande kyliga blåsten som råder där om höstarna? Kommer hon att vakna upp? Har hon ens slumrat till eller är det allt? Är detta verkligen allt och blir det mer? Vill hon ha mer, är jag bra nog? Är hon bra nog för mig? Räcker kärlek när vi inte ens är på det klara vad kärlek är?

Vi kommer kanske att korsförhöras, kanske vi till och med kommer att tiga, spela med. Schack eller minigolf mot lögnerna, mot det vi inte är. Vem vinner och vem förlorar? Det slår mig hur trött jag är på att någon alltid måste vinna eller förlora, ha rätt eller fel. Det är allt där mitt emellan som är livet. Tror jag.

"Kanske", svarar jag. "Det är vi kanske, men det gör ingenting."

På midsommaraftonen skall man plocka sju olika sorters blommor (potatisplantor duger inte). Sedan skall man hoppa över sju gårdsgårdsstaket eller hur det nu var. Efter det skall man placera blommorna under dynan, så att man under natten får se den man skall gifta sig med. Medan man gör detta skall man vara helt knäpptyst, för annars så funkar det inte.

När Irina ännu bodde hemma brukade vi leka den här leken, fast det var på fullt allvar.

Varken Tobbe eller Emma fick följa med för de kunde aldrig vara tysta. Emma fick sätta sig i ett hörn och lipa över det, medan Tobbe fick se på teve. Att plocka blommor var något hemligt, något en aning magiskt som bara jag och Irina kunde göra. Tillsammans. Men detta förstod inte småbarnen, de ville alltid vara med ändå.

Den midsommar då Irina var hemma senast, för kanske två år sedan eller så, duggregnade det nästan hela dagen. Molnen låg som damm på himlen och mamma var frustrerad för att himlen inte gick att städa. Pappa satt i sovrummet och läste för stora böcker med en flaska rödvin. Ingen av oss hade lust att gå till den traditionella midsommarbrasan, på det låga stora klippblocket (som jättarna kastat ut på en åker under istiden, då det bara fanns is, jättar och dinosaurier och sånt).

Till brasan kommer hela byn och halva grannbyn och hälften av hälften ur nästa by och några från stan som bara vill dricka, men som inte vill göra det i Mannerheimparken.

Det brukar vara ganska tråkigt och det brukar alltid bli bråk

mellan någon och någon som gjort si och så och sagt ditt och datt och herregud med dessa ungar nej för helvete hon är ju bara sexton ingen öl åt det hållet tack skall vi inte dansa nähä ingen som vill dansa ja då får vi väl bara dricka då nej men är inte det där Lasse hej hörni har han inte blivit hemskt fet sen hans fru lämnade honom för den där brunögda biblioteks-funktionären med muskler minns ni ja håhå ändå.

Sånt där.

Alla kan förstå att det finns år då man vill göra något annat, då man vill drömma lite. Så jag och Irina gick iväg vid sjutiden på kvällen för att plocka blommor och hoppa över staket. Runt vårt hus finns inget staket, det enda staket som finns är Karlssons. Det är vitt och väldigt helt och liknar inte ett gårdsgårdsstaket överhuvudtaget. Gårdsgårdsstaket skall vara gjorda av störrar och vara lite söndriga. Dessutom skall de lukta koskit. Men man kan inte alltid få som man vill, sade Irina innan vi gick. För saken är ju den att man måste tåga, när man en gång har börjat.

Vi gick tysta längs med sandvägen och plockade blommor, tills det blev sju olika. Utblommade maskrosor, liljekonvaljer och andra blommor som jag inte kunde namnen på. Röda och blå, nästan lila. Jag hade lust att fråga Irina vad de hette, alla blommorna, men jag fick ju inte säga ett knäpp.

När vi kom fram till Karlssons staket var det bara att börja hoppa över, fram och tillbaka, det fick helt enkelt duga. Irina gjorde en gest med handen att jag skulle följa henne och tillsammans började vi klättra över. Det gick inte riktigt att hoppa eftersom det var för högt. För två år sedan var jag inte lika bra på att klättra som jag är nu. Jag har övat sedan dess, på träd framför allt. Man måste klättra i träd om man inte har Irina, så är det bara.

Hur som helst, när vi hade klättrat sju gånger över staketet insåg vi att vi stod på gården, på fel sida av staketet. Det gick helt enkelt inte jämt ut och det hade ingen av oss tänkt på. Precis i det skedet, när vi stod där villrådiga på Karlssons jämna och väldigt gröna gräsmatta, öppnades dörren och fru Karlsson steg ut på trappan. Hon var uppklädd dagen till ära, i en röd-blommig vid klänning. Håret hade hon uppsatt med små söta spännen som såg ut som blommor i grönt. De matchade hennes ögon.

”Vad gör ni flickor!?” ropade hon. ”Letar ni efter Maria och Anna, hör ni, de är redan vid brasan fast de tänder ju på först klockan åtta, gör de inte?”

Fru Karlsson såg på oss med den där blicken jag inte tycker om. Hon såg på våra slitna kjolar och fläckiga skjortor. Blombuketterna som hade verkat så vackra och färggranna mot den gråa tunga himlen, förlorade plötsligt alla färger.

Fru Karlssons blick var som ett grönt sugrör som sög färgerna ur allt man gjorde. Jag såg ner på mina blommor, de slokade en aning. Jag ville så gärna blåsa liv i dem igen, blåsa tillbaka färgerna – men det gick inte.

Vi kunde inte svara på fru Karlssons frågor heller, för det hade förstört allt som fanns kvar av det magiska, det midsommaraktiga. Irina tog ett lätt grepp om min vänstra arm, hennes fingrar var kalla men levande, som den där snögubben som visar världen åt den lilla pojken i pyjamas. Hon klättrade före och jag klättrade efter, tigande med fru Karlssons blick i ryggen.

När vi kom till den andra sidan började vi springa, vi sprang och sprang och sprang och när vi slutade springa vid vårt eget vägskäl, ville mina fötter fortsätta springa, aldrig sluta. Ville springa i takt med Irinas fötter, mot ett mål som jag visste fanns där någonstans långt borta.

"Nu kan vi prata igen", sade Irina till slut.

"Kiva."

"Det var lite kråtigt det där med staketet, men nu vet vi till nästa gång (fast det inte har blivit någon nästan gång ännu). Kanske det duger lika bra med att hoppa åtta gånger över ett staket, tror du inte det?"

Jag var inte så säker, men jag nickade ändå.

Innan vi gick och lade oss, jag i sängen och Irina i loftsängen, placerade vi blombuketterna under dynorna. Sedan satte vi oss på min säng och väntade på att vi skulle bli sömniga.

"Jag tror inte att jag vill gifta mej", sade jag.

"Det måste du inte om du inte vill, man måste inte göra nånting som man inte vill."

"Varför gör alla det då?"

"För att de inte vågar göra det de egentligen vill", svarade Irina.

Ljuset i rummet hade mattats av och Irinas kinder lyste vita och spökaktiga i dunklet. Det var tyst. Så ovanligt tyst.

Kalle träffade Sandra, om jag minns rätt så här i efterhand (men det är ju i princip det enda han gör). Tobbe, Ville och Emma hade dragits med till brasan av famo som inte tordes gå dit utan orsak. Egentligen ville hon skvallra, det vet jag nu, men sådant får inte märkas tydligt. Därför hade hon tagit med lite barnbarn för att dölja vad hon egentligen tänkte. De skulle vara över natten hos henne sedan, för hos oss kan ju ingen människa bo hade famo suckat.

Mamma och pappa satt på var sitt håll, för att det inte skulle uppstå bråk. Och då tycktes det ännu fungera. Det blev inget bråk, bara tyst. Tyst som i graven. Det enda som hördes var Irinas andhämtning och duggregnet mot hustaket och fönstret.

Vi gick och lade oss i det skede när vi började gäspa. Blyertskvinnan ovanför mitt huvud fortsatte drunkna i all ro, i regnet som aldrig slutade falla för att änglarna alltid har något att gråta över.

Jag hade svårt att somna och låg vaken länge. Åtminstone i fem minuter. Jag låg och tittade upp mot väggen som var helt full av teckningar och efter att ha sett på Irinas klott kan man absolut inte somna, för de är ganska hemska när klockan är mycket och allt liksom förtrollat och förvandlat från det man är van vid till skuggor och lustiga ljud.

Jag tittade på en målning Irina gjort av sig själv, i mörkrött och svart med tjocka penslar. Man skulle inte veta att bilden föreställde Irina, men jag visste det ändå, för att jag hade frågat. På bilden slokar Irinas axlar och man ser inte hennes ansikte. Hon har ingen mun och inga ögon. Näsan kan man urskilja som något lite skuggat och knöligt i mitten av ansiktet. Håret fladdrar i en slags vind som inte finns men ändå finns, för annars skulle inte håret fladdra, vinrött. Händerna är lagda över öronen. Man kan nästan höra hur hela bilden skriker, men vad den skriker vet bara Irina. Hon har sagt att det är ett litet plagiat av en slags munk, men det sade mig inte så mycket och jag ville inte verka barnslig så jag frågade inte heller.

Efter åtminstone fem minuter somnade jag till sist. Jag vet att jag somnade, eftersom jag vaknade upp igen. När jag vaknade hade Irina redan stigit upp. Hon satt på golvet med benen i kors och läpparna som ett svagt rosa streck i ansiktet. Hennes ögon var fastmålade vid det hon höll på med. I den högra handen höll hon en liten kolbit som hon drog fram och tillbaka över ett A4-ark.

"Gomorrn", sade hon när jag satte mig upp i sängen och gäspade.

”Jå”, svarade jag och gäspade en gång till.

Irina var klädd i ett par svarta pyjamasbyxor och inte så mycket mer. Det var lite pinsamt, tyckte jag, men Irina verkade inte märka det. Då hade jag nämligen inte själv några bröst att tala om, och var väldigt intresserad av att se på Irinas, de var små och fasta med små rosa vårtor på. Men så får man nog egentligen inte säga, fast jag vet inte riktigt varför.

Plötsligt kom jag ihåg blommorna under dynan, men jag kom inte ihåg varför jag hade dem där. Jag vände mig om och lyfte upp den vita dynan. Där under låg blombuketten, en aning pressad och vissnen.

Jag visste att jag hade dödat blommorna och tanken gjorde mig lite ledsen, de såg så sorgsna ut. Men fridfulla. Allt dött ser ut så.

Irina såg upp mot mig, hennes händer var skuggiga av kol men hennes ögon var skarpa, liksom vassa. Det blåa fick mig att huttra till och håret på mina armar steg upp som publiken efter att teatern är slut.

”Vem drömde du om?” frågade hon.

”Jag drömde inget alls”, svarade jag och kände mig lurad. ”Det funkade ju inte fast vi var tysta.”

Irina korsade armarna över bröstet och såg ner på sin nästan färdiga kolteckning.

.”Jag drömde det här.”

Jag makade mig fram mot sängkanten för att kunna se bättre. Kolteckningen föreställde tre personer. I mitten stod en kvinna i en vid mönstrad klänning. Om hennes handleder hängde en massa armband och hennes hår var uppsatt och flätat. På hennes vänstra sida stod en fet man med ett konstigt flin. Han var nästan dubbelt större än kvinnan och såg ut som en gris, på något sätt.

På kvinnans högra sida fanns ett litet skelett som var dubbelt mindre än kvinnan. Skelettet sträckte ut sina kvistiga fingrar mot kvinnan, som såg rakt framåt mot mig och Irina, med stora mörka ögon. Hennes ögonbryn var lustiga, liksom för stora och de gick ihop i varandra som en skranglig bro. Jag tyckte inte hon var värst vacker, inte lika vacker som Irina.

Skelettet log så där som Sandra när hon vill pussa Kalle och det såg nästan lite gulligt ut.

"Inte kan du väl gifta dej med dom där", påpekade jag.

"Kanske det."

"Men den där mannen kanske", föreslog jag och pekade på grisen.

"Han är död redan", svarade Irina.

"Då kan det bli kråtigt."

Tärningen är kastad, försatt i rörelse. Den rullar sifferlöst och kubistiskt vidare, driven av Picassos aptit på kvinnor och gripbara former. Metroperrongerna är översvämmade av människomyller, skoklapper och röster.

Bonjour. Attention. Je t'aime. Adieu, mon amour. Au travail. Sådant.

Men egentligen hör jag ingenting av allt detta. Det är enbart en kuliss framför vilken allt utspelar sig. Jag som går före med min kappsäck i handen. Frida går efter mig och drar sin kappsäck som är praktiskt utrustad med hjul. Hjul som gnisslar mot alla ojämnheter, alla hinder. Pardon. Vi måste hinna fram, ursäkta ursäkta. Människorna ler snabbt och en aning ansträngt. Vi är inte ursäktade, för dem är vi också enbart en kuliss.

I vagnarna står individer. De håller löst om handtag, om varandra. De ser sammanbitna ut och svetten i deras pannor glänser, droppar, rinner. De gamla vagnarna är inte speciellt ventilerade och all luft som finns tillgänglig är återanvänd. Andas in. Andas ut. Andas in det, andra nyss andats ut.

Vi säger ingenting till varandra. Vi pressas ihop av människor som vill in och av människor som vill ut. Tärningen är kastad och rullar dunkande vidare längs med spåren. Då och då nuddar Fridas hand vid min kropp, vid min lediga hand, vid min bara arm, det är kanske omedvetet hon gör så, men det är svårt att säga, svårt att veta när det gäller Frida.

Jag vill vända om, hoppa av, dra i nödbromsar som inte finns, abstrakta gnisslande neonskyltar, stopp stopp det går för fort.

Jag ser på Frida. Bakom henne står Frida. Håret är avklippt och hon är klädd i en grå kostym. För att Diego inte älskade henne mera föll håret av, som spretiga slamsor av vågor ligger håret utspritt i vagnen, men det är ingen som ser det utom jag.

Frida ser ut genom fönstret, på hur en station avlöser en annan. Frida står bakom henne och ser allvarligt på mig, hon ser igenom mig, igenom Frida. Även hon lämnade Mexiko en gång, smalt samman med Paris organiserade bohemi. Hon trivdes inte där, för bohem-liv kan inte planeras och intellektualiseras. Det förstod Frida. Frida som raggade upp kvinnor medan Diego knullade alla deras bekanta i Coyoacán.

All you need is love, säger James och jag hoppas han har rätt, han måste ha rätt. Det är sällan James har rätt, det tycker hans föräldrar, har han sagt.

Vid Gare de l'Est hoppar sanningen ut ur metrovagnen, gråtande.

Vid Gare du Nord stiger lögnen av, skrattande.

Sedan finns bara jag och de två Fridorna kvar, fria. Som en kul-liss.

Jag bestämmer mig för att städa mitt rum. Helt frivilligt. Men jag skulle inte göra det, om inte Irina var på väg hem, det är jag säker på. Hur mycket mamma än jåmar och viker sig. Dessutom är mamma van vid att få som hon inte vill. Det tror jag att man blir om man är mamma.

Mamma städar också. Hon började redan klockan sju på morgonen och det gjorde pappa sur.

"Helvetes dammsugare", snäste han och gick till traktorförrådet. Knappast för att jobba utan snarare för att se om sådant som inte finns, finns där. Och Hunden följde med.

Mamma bad Emma och Tobbe att försöka städa sitt eget rum, men de är bättre på att rådda. Emma biter ihop tänderna och ser ut som om hon kunde börja gråta när som helst.

"Ville hjälper aldrig."

"Han kan inte", svarar mamma.

Men Emma nöjer sig inte med det. Skall de städa, så skall alla städa. Utom pappa.

"Vihi kan han."

"Nej, låt honom se på teve."

"Jag vill också se på teve."

"Och jag med", påpekar Tobbe när han springer förbi köket, flaxande som en människa som just förvandlats till en fågel, eller som en mycket klåpig spindelman utan vett i huvudet och sånt. Mamma slår på dammsugaren på nytt och ljudet av ungar försvinner, sugts upp i röret som allt annat damm som är i vägen.

Ådrorna som flyter under huden på mammas armar, tränger fram. De är tydliga som mörka blålila streck. Mamma är så gott som genomskinlig, snart försvinner hon helt. Snart ser man hennes hjärta under huden, snabbt dunkande som en indiantrumma. Pocahontas. Och det talande snälla trädet och sådant som slutar lyckligt.

Men mamma slutar aldrig lyckligt, det är inte så det funkar. Hon bara börjar och börjar. På sådana som oss finns det inget slut, förutom döden förstås, men det behöver vi inte tänka på ännu.

Så länge man tror på Gud och Gud tror på en, så får man leva för evigt. För evigt är en så lång tid att man inte ens kan föreställa sig det. Ingen klocka räcker liksom till. Man bara finns och finns och finns.

Det enda man måste göra när man är död är gråta, för annars får åkrarna inget regn. Jag kan inte gråta, men jag hoppas ändå att jag får leva för evigt. Det är nämligen ganska konstigt att tänka sig själv som död. När man är död kan man ju inte tänka eftersom hjärnan också dör. Och hjärtat. För det finns de som inte tänker med huvudet, utan med hjärtat istället. Irina säger att det går mycket bättre om man tänker så. Dessutom finns det sådana som inte tänker alls, som Ville och Maria (ibland).

Eftersom mamma använder dammsugaren får jag börja städa genom att kasta allt skräp som ligger på golven in i skåpen, och in i de rosa plastlådorna som finns under min säng. När jag är färdig med det organiserar jag mjukisdjuren på den säng där Irina nog kommer att sova, eftersom loftsängen blivit min. Jag sätter Rosa och Nallen på dynan, så att de liksom kan följa med vad som händer. Sedan sätter jag de minsta djuren först och går framåt i storleksordning. Först de små nallarna, de tjockläppade små dockorna och till sist den stora apan som

ser lite risig ut. När jag är färdig klättrar jag upp i loftsängen och njuter av att det är städat.

”Ser du stjärnan i det blå”, sjunger jag ”ta en sup så ser du två.”

Flygolyckor är obehagliga. Vrakdelar som ligger hopskrynkade och rykande på marken, brandmän som likt självlysande reflexer kliver omkring i spillrorna av liv. Flimret från teverutan.

Kaikki matkustajat menehtyvät ja presidentti Putin on blablabla. Då är det bara att byta kanal. Klick klick. Mekaniska skratt. En film med Julia Roberts. Kanske till och med någon bra. Som Notting Hill. Och vrakspillrorna hålls kvar på en annan kanal, i en annan verklighet.

Negro pero cariñoso.

Utrikesflyg på Charles de Gaulle. Departures på blåa skärmar. Klockslag och portar. Så att alla hinna kliva ombord före avgång, till och med de som skälver inombords. Klaustrofober, för det är trångt inne i gångarna på planen. Nikotinister, för man får inte röka inne på toaletten. Terrorister, för det är tungt att ha bomber fastvirade kring magen. Olagliga invandrare, för det förfälskade passet kanske kan genomskådas. Pessimister, för att planet kommer att störta. Optimister, för att deras livsåskådning kraschar i och med fallet genom luften.

Ett par som jag och Frida, för att vi är kärlek och kärlek är sådant som faller förr eller senare under tyngden av allt annat. Hatet, trångsyntheten och kraven är luftmotståndet. Utan luftmotstånd hålls inte planet uppe. Det är bara så det är, men borde det vara så?

(Ryggraden krossades, den sönderslagna pelaren, järnstången genom slidan, Fridas fingrar inuti mig, de klapprande skeletten, håret i metron, spikarna och de alltid så vita tårarna, vem behöver fötter när de har vingar, när färgerna har vingar och allt är fritt

och bråkande, den mänskliga byråkratins hage och allt bara hänger ihop, förstår ni, har det någonsin slagit er, att någonstans började det, förgrenade sig, och nu ligger allt utspritt, globalt och sammanhängande, och konstigast av allt, det fungerar, herregud vad det fungerar – det gör inte ont – men Frida gråter och planet lyfter utan att någon vet hur, men vi litar på att det finns någon som vet det, för så måste man göra, lita på)

”Gör så här, hör du”, säger Frida och kniper om mina näsvingar med sin högra hand.

Jag sitter intill det runda fönstret, som liknar ett plastigt örnöga, medan Frida sitter intill mig och bredvid Frida sitter en äldre dam med kastanjebrunt hår, och bredvid henne sitter en nästan skallig man med ölmage (fast troligen inte orsakad av öl utan helt enkelt av för mycket ost och hummer). Paret har inte sagt ett ord till varandra, men de rör sig i ömsesidigt samförstånd. Ett samförstånd som inte är direkt ömt, men accepterande, lojt.

Vi har spänt fast oss vid de havsblåa sätena och kaptenen har pratat klart, både på franska och på engelska. Landningsbanan lyser askgrå utanför och planet har redan börjat rulla framåt. Ingen applåderar i början, alla applåderar i slutet – men bara då det gäller charter. På detta plan finns mest människor som är på väg hem, eller på väg bort – inte på väg på semester, inte på väg till Playa del Ingles (eller vad de där stränderna som alla liknar varandra heter).

Jag skrattar och när jag skrattar låter det lustigt, eftersom jag inte kan andas genom näsan.

”Sluta nu. Det är roligt med lite vakuum i huvudet.”

”Tycker du ja”, svarar Frida.

Hon släpper min näsa och börjar koncentrera sig på sin egen. Hon blåser upp kinderna, som en liten olivfärgad ballong.

”Men planet har ju knappt lyft”, påpekar jag.

Frida släpper näsan.

"Man ska börja i tid."

Kvinnan intill Frida vänder sig om och iakttar oss, inte direkt intresserat utan bara för att. Därför. Mannen ser rakt framåt. Hans kinder dallrar medan allt annat på honom är stilla och tomt, som ett övergivet hus under en jordbävning.

Jag ser på Frida. Hon ramlar över mitt synfält som en enorm tavla när man står för nära. Planet rör sig allt snabbare framåt, allt är rörelse. Frida sköljer över mig som en våg. Luften gör motstånd och planet börjar vända sin nos uppåt, hjulen dras in och vingarna ger stadga. Fötterna springer baklänges och spåren sopas igen. Så är det alltid.

Fridas kindben är fjuniga, men det syns bara om man tittar efter riktigt noga. Från hennes öron hänger örhängen. Vinröda stenar som klirrar mot varandra som vinflaskor. Hon avspeglas i mig. Örnögat skiftar utseende, stiger upp, ser sig vaksamt omkring och marken under oss försvinner. Ett nästan omärkbart hopp från det säkra till det osäkra.

Frida vänder sig mot mig och jag kan inte låta bli. Jag lutar mig över det rektangulära armstödet och tar tag i Frida med båda händerna. Den dallrande rörelsen, nästan eggande. Frida svarar på mina rörelser, direkt. Det är inte en inlärd reflex, det är en upptäcktsfärd som aldrig slutar och om den slutar så börjar en ny.

Jag för mina ena hand längs med Fridas varma kind och drar hennes huvud närmare, hon för sina fingrar över mina armar och det kittlar och värmer. Vi kysser varandra länge, använder tungorna, smakar på varandras osäkerhet, nej, vi smakar på omgivningens osäkerhet bara för att konstatera att den är ihålig och falsk.

Jag känner Fridas hand på mitt lår, på mina allt för tjocka jeans. Jag vill ha henne närmare, som igår natt, som de följande nätterna, kanske. Vi vet ju inte. Vi vet ingenting.

Tápame con tu rebozo, Llorona. Porque me muero de frío.

Kvinnan intill Frida drabbas plötsligt av en ganska konstlad host-attack. Torr och unken.

"You shouldn't smoke that much, Peggy", konstaterar mannen.

Hans röst är låg och mullrande, som ett åskväder.

Frida och jag slutar hångla, vi har fortfarande ansiktena nära varandra. Jag ser Frida i ögonen, ser mina egna ögon, och vi börjar skratta.

Örnögat blickar ut över en stad som rör sig allt längre bort, mot en himmel som kommer allt närmare. Vi andas den, vi andas varandra.

”Ta Tobbe med dej”, säger mamma.

”Han vill inte följa med.”

”Det vill jag visst”, svarar Tobbe.

”Det vill du inte alls.”

”Jå.”

”Nä.”

”Sluta”, fräser mamma.

Mårran hoppar ner från bordet och diskbordet glänser.

”Jag måste få allt färdigt innan jag hämtar Irina från stan, det går mycket lättare om ni kunde hålla er ur vägen om ni ändå inte vill hjälpa till.”

”Jag kan hjälpa till.”

”Gå efter posten då som jag sa och ta Tobbe med dej.”

”Spaiiiiderman.”

Jag ser surt på Tobbe, han är en idiot.

Den här gången får mamma som hon vill, men det är bara därför att Irina kommer hem. Skulle det vara en vanlig dag, Irinalös och midsommaraftonlös, så hade mamma fått göra allt själv. Hon är van vid det, ser ni. Dessutom tycker jag att allt är så städat det bara kan bli hemma hos oss. Vore det ännu mera städat så skulle man nästan tro att man var hos Karlssons och det skulle kännas konstigt.

Hela vägen till postlådan springer Tobbe före och gör det han kan bäst. Bete sig som en idiot. Jag undrar varför mommo är så orolig över att Irina kanske inte kan få ett jobb och en

massa pengar genom att måla. Det är nästan värre med Tobbe. Jag vet inte någon som jobbar som Spiderman. Dessutom är det inget arbete man kan välja, det är något magiskt som väljer det åt en. Hur man än vill vara en Harry Potter eller en Batman eller en Dorothy från Kansas, så går det inte.

Förresten så är det ju inte sant heller. Allt är på låtsas och det finns egentligen inga magiska länder eller pojkar som kan skjuta nät från händerna och hoppa från hus som är så höga att de når ända upp till himlen. Det är ganska tråkigt egentligen, men så är det. Det är någon gråhårig man som suttit och hittat på allt och lurat oss alla och därför beter sig Tobbe som en idiot.

På långt håll ser jag något blommigt stå vid postlådorna. Först tror jag förstås att det är fru Karlsson (men hon brukar ju hämta posten vid tio och klockan är redan tolv minst) eller möjligen den där nyinflyttade finska familjen som ingen kan prata med, eftersom de är färska och inte passar in i allt det andra. Jag kisar mot solen och Tobbe hoppar ner i ett dike.

”Kan du sluta?”

”Nå nä”, säger Tobbe och börjar tränga sig fram genom kvishtar och snår.

Det är synd att det nästan inte har regnat på hela sommaren, för om det hade det vore diket lite vattenfyllt och det hade varit bra. Jag tror inte att spindelmän kan simma. Inte Tarzan heller. Eller Batman. Det är nog bara den Lilla Sjöjungfrun som kan simma och Tobbe är absolut ingen sjöjungfru.

När jag kommer lite närmare, ser jag att det är Anna. Henne har man sett oftare än Irina vare sig man vill det eller inte. Hon återvänder hem till alla lov, högtider och födelsedagar och ibland kommer hon till och med hem utan minsta lilla orsak. Jag tror att det är för att fru Karlsson vill det. Hon vill berätta

hur duktig Anna är. Att hon kommer att bli barnläkare. Att hon kommer att sticka in sprutor i ungar som inte ens skriker, eftersom Anna har så god hand med barn. Att Anna har en pojkvän som heter Artur (precis som den där kungen som levde för jättelängesedan) och att han studerar till journalist på någon skola som heter Soc- och kom eller vad den nu hette. Sånt.

Mamma säger aldrig någonting om Irina. Ja, men vad gör Irina? Frågar släktingar och annat patrask. Då rycker mamma på axlarna och säger att hon målar och studerar lite filosofi på sidan om. I Paris. Som Edelfelt en gång i tiden.

Det brukar gå bättre om hon nämner den där Edelfelt. Då tycker folk att det duger.

Tobbe hoppar upp ur diket.

"Annapanna", säger han.

"Håll käft, din idiot."

Anna får syn på oss och vinkar. I handen håller hon några brev och en tidning. Hon ler och hennes läppar glänser. Hon är väldigt make-uppad, för sådant märker man genast. Under hennes ögon finns svarta streck och hennes ögonfransar är väldigt långa. Visst är hon kanske lite vacker, men inte lika vacker som Irina – vad än andra säger.

Annas klänning är vinröd med små vita blommor som slingrar sig likt klängväxter över tyget. På fötterna har hon små nätta svarta sandaler med klack, så att hon verkar mycket längre. Hon reser sig högt över åkernivån, hennes gröna ögon tindrar och håret är brunrött och axellångt. Lite längre än fru Karlssons.

"Nå men hej på dej Selma", säger hon. "Och hej Tobbe."

"Spaiiiiiderman", påpekar Tobbe.

Då vet inte Anna vad hon skall svara. Hon skruvar på sig. Breven är mycket vita och Annas läppar verkar mycket röda.

"Det var länge sen senast", säger jag fast det inte alls var det.

"Det var det", konstaterar Anna. "Jag kom hem igår."

"Vi vet."

"Jag ska vara här hela midsommaren."

"Det vet vi också."

Tobbe öppnar postlådan och drar fram några brev (som egentligen kallas räkningar) samt tidningen.

"Post", säger han och flinar.

Sedan tappar han tidningen på marken och jag vill bara säga något fult, men gör det inte eftersom Anna står där och ser ut som om det inte vore lämpligt. Hon är väldigt bra på att se ut just så.

Jag böjer mig ner och plockar upp tidningen. Midsommaraf-
ton. Lördag. Och en stor mörk bilreklam på första sidan. Bilen
är silverfärgad och glänser på det sätt som bilar aldrig gör i
verkligheten. I alla fall inte vår bil.

"Hur är det med Irina?" frågar Anna.

Hon verkar mera besvärad än intresserad.

"Hon kommer hem idag", säger jag så lugnt jag bara kan.

"Gör hon?"

"Gör hon?" upprepar Tobbe.

"Det vet du ju."

"Det vet du ju", svarar Tobbe.

"Sluta."

"Sluta."

"Kiva", svarar Anna. "Kommer hon till brasan?"

"Kanske det, hon har med nån kaveri från Sverige."

"Jaha, just så. Hur går hennes studier då?"

"Hon bara målar", påpekar jag (för det har Irina sagt) "hon är
trött på vad sa hon nu att det var, sånt där akademiskt fjanteri."

"Hon gör tavlor", inskjuter Tobbe. "Dom är ganska jännä."

Anna snörper ihop munnen. Det glansiga minskar. Jag tycker hon ser svag ut på något sätt, som om vem som helst kunde komma och köra över henne med en traktor när som helst. Hon skulle inte ens springa undan, utan bara blommigt stå där medan hon försökte förstå vad som höll på att hända.

"Då ses vi kanske", säger hon. "Hälsa Irina."

Sedan vänder hon om på sina svarta klackar. Hon går som alla andra går. Hon bara går. Kanske det är för att hon inte riktigt betyder något för mig, men det får man inte säga.

De flesta finlandssvenskar känner sig dumma i sällskap av en rikssvensk. Vårt språk lever liksom inte upp till deras krav på vad svenska är. Man måste upprepa allt flera gånger, och långsamt. Tio heter tio. Kiva är kul. Men faktum kvarstår, kärlek är fortfarande kärlek. I Fridas sällskap känner jag mig klokare än jag gör hemma.

Språket är bara ett språk. Bilder däremot är rörelse och omedelbarhet.

En gång förklarade jag för Frida att finlandssvenskan kommer att dö ut, slockna, nå ättestupan och slänga sig ner, i en avsky i växelverkan med frågan varför.

På Universitetet frågar de sig varför, de stakar ut ett mål, kratrar fram och tovar ut. Undersöker. Den finlandssvenska kulturen är synnerligen rik i jakamensan och synnerligen produktiva är vi allihopa allihopa allihopa (till melodin av morsgrisar givetvis).

Egentligen handlar det om en slags mental inavel. Inte bara gällande Svenskfinland utan även när det gäller resten av världen.

Jag vill inte ha analyser och spetsfundigheter. Det moderna samhällets lyxprodukter. Jag vill inte veta hur många gånger ordet icke förekommer i Södergrans dikter. Jag vill inte veta vilken teknik Delacroix använde när han målade Liberty Leading the People. Marianne med blottat bröst, den fladdrande franska flaggan, de mörka intensiva färgerna. C'est la vie.

Vad vill jag då? Det enda jag vill är icke-viljande trots att det låter lite paradoxalt. I huvudsak handlar det om att leva, tror jag. Men var inte rädda, hör ni, bli inte ledsna. Det finns så många olika sätt att leva, och man måste välja det liv där man trivs, skapa det. Jag förstår

utmärkt dem som vill sitta i ett rum och räkna ut när och varför Svenskfinland går hädan och begravs till tonerna av Höstvisan.

"Jag tror Svenskfinland går under kvart över åtta på morgonen den elfte juni tvåtusentrettio två."

"Hur vet du det?"

"Det är bara en känsla jag får. Du, det är ingen fara. Flytta till Sverige med mej bara", svarar Frida.

"Hade vi inte bestämt att flytta till Helsingfors och börja studera vid Bildkonstakademin?"

"Är vi tillräckligt bra för det?"

"Det blir vi snart, vi får bara öva här ett år till, gå alla praktiska och teoretiska konstkurser här finns".

"Men du vill ju inte studera en massa akademiskt bajs", säger Frida.

"Nej, men jag måste få arbeta med att måla, annars dör jag."

"Var inte så extrem."

"Jag är inte extrem, jag tror bara att alla vetenskaplifierar allt i onödan."

"För dem är det kanske nödvändigt."

"Äh lägg av", säger jag och kysser Frida på munnen, snabbt.

Jag förstår de som vill analysera bilder, hugga sönder dem och etikettera dem med ord som för mig är ihåliga. Det är bra att någon gör det, trots att jag inte vet varför.

Jag tycker om att inte veta varför. Det är därför jag lever. För att känna och för att jag inte förstår, inte vill förstå, inte kan greppa. Och för att jag älskar. För att jag älskar Frida, för att jag alltid kommer att älska Frida och Frida.

Bägge kommer troligen att lämna mig, för människan är i grund och botten ensam. Men det gör ingenting.

Jag sätter mig på en stol och klipper av mitt blonda hår, klipper av banden som har virat mig fast vid alla konventioner, alla borde:n. Jag

ser er rakt in i ögonen. Jag är dum, jag fattar ingenting av vad ni gör, av vad jag själv gör.

Det enda jag vet är att jag måste måla. Måste vara äkta.

Men fastän man är äkta kan man vara rädd och osäker. Kura ihop sig som ett litet knytt i famnen på en annan människa, böna och be. Älska mig älska mig älska mig. Trots att det troligen är drömmen om kärlek man älskar, inte dess förverkligande, som alltid gör en besviken. Ibland är jag beroende av Frida och Frida är beroende av mig. Som nu.

I Köpenhamn byter vi flyg. Mellanlandning, timeout och rökpaus. Frida är nöjd.

"I Danmark får man röka överallt", säger hon och ställer sig i ett undanskymt hörn och tänder en cigarett.

Det är mamma som måste köra in till stan för att hämta Irina. Efter allt blekningsmedel och alla såpor är mamma osynligare än någonsin. Blek som en våt näsduk. Inte blir hon synligare heller fast hon skriker.

"Klockan är ju bara fem för fan!"

Pappa ser tomt ut genom köksfönstret. Ölen skummar och Emma börjar lipa. Nu är det något hon inte vill ha, istället för något hon vill ha. Sandra har flätat Emmas hår och hon ser söt ut, mycket sötare än jag. Ibland är det bra att hon får se hur skrikigt det kan bli, så att hon lär sig att vara mindre söt. Det måste alla lära sig, utom pojkar.

"Du vet vad mamma kommer att säga", ryter mamma.

Pappa tar en klunk öl och Emma hulkar. Hennes ögon är rödflammiga som solnedgångar.

"Du får ungarna att gråta."

"Vera", säger pappa ihåligt, "det är du som skriker."

"Det gör jag inte alls", skriker mamma.

Då sticker Kalle in huvudet genom dörröppningen. Sandras huvud hänger bakom hans bastanta kropp.

"Bete er som vuxna människor", säger han och den här gången skrattar inte Sandra. Hennes haka är hårt fastklibbad vid Kalles axel. "Vi går ut och går."

Mamma tystnar och Emma slutar gråta. Jag trummar några takter med fingrarna mot köksbordet. Köksbordet är en glänsande metallisk trumma. Takterna virvlar fram som benlösa fötter, formerade som myggsvärmar, de cirkclar runt pappas

ölglas och ryggar tillbaka inför de stickande bubblorna. Sedan svävar rytmerna trampande och stampande igenom mamma och fortsätter ut ur köket, över Kalles lediga axel. Det ser lustigt ut.

”Jaha ni”, säger pappa.

Mamma rycker hastigt till sig sin lilla vita (i alla fall har den varit vit) axelväska. Den hänger uppgivet på en stolsrygg. Efter att hon lyft bort väskan rätar stolen lättat på sig och sitsen ler. Jag ler också, för Irina är på väg hem igen.

”Jag far nu, Irina ringde från tåget och jag är redan förse-
nad.”

Pappa tar en klunk öl.

”Ta hand om småungarna, är ni snälla.”

Sedan tränger hon sig förbi Kalle och hans extra huvud, trär fumligt på sig de klapprande skorna i hallen och stänger dörren efter sig med en smäll.

”Helvetes helvete”, säger pappa.

*Itakt med att man växer upp, krymper världen. Åkrarna blir över-
skådliga och ens rum blir för litet. Vetenskapen sopar effektivt un-
dan alla trollformler och Tor bestjäls på sin åska. Åskan bestjäls på
sitt skrämmande muller. Alltmedan oförståelsen växer. Sanningarna
ställer sig i kö med skrynkliga kölappar. Next please. FPA-tanten ler.
Sanningarna måste prostituera sig för att ha råd att dricka. Så är
det. Eller så kan de ju för all del gå till socialen – som mamma – men
sanningarna har fortfarande någon slags värdighet kvar. De har fula
köttsliga leenden och använder aldrig deodorant.*

*Petar man på ytan en aning så börjar man inse att de faller sönder,
en efter en. Next please. Över ättestupan hoppar massan som förvil-
dade djuriska lämlar.*

*Det är tryggare att leva i sin egen sanning. Bekvämare än att leva
i någon annans lögn. Men det bästa av allt är att sudda ut begreppen,
måla upp dem, måla fram dem, så att de återfår alla de skiftningar och
nyanser språket tagit ifrån dem.*

*(På gränsen mellan Mexiko och USA på en kloss av sten står Frida
med cigaretten i ena handen och den mexikanska flaggan i den
andra, korsade över varandra klyvs världen upp i två tre fyra fem
delar beroende av sitt oberoende paradoxalt nog och Frida ser oss
rakt i ögonen, den rosa klänningen vid och den uppåtstigande rö-
ken från skorstenarna kring polkagrisstrecken och stjärnorna anti
anti anti kapitalism för Trotskij och världens förenande i ett vrål av
flytande blod i marken sträcker sig rötterna, våra fötter klyvs mel-
lan oss själva och det nya och det nya som är någon annans gamla,*

någon annans verklighet, någon annans sanning men Fridas lögn och solen spyr ut sina strålar över gamla ruiner från det förgångnas sanningar och lögner alltmedan Frida inte verkar beröras för man får inte beröras utan bara skapa sig till ett liv, ett annat liv)

"Kiitos", säger jag och hoppar ut ur bussen.

Busschauffören svarar med en lätt nick. Efter mig kommer Frida och hon säger ingenting. Hon brukar vara den som säger någonting, men för henne är denna del av världen ny. Det är Finland, tyvärr. Svenskfinland dessutom, om man vill stämpla världen, idissla den och kräkas upp smältbara etiketter.

Luften utanför är frisk och sommarlen i kontrast till den dova luften inne i bussen. Från Helsingfors tog det två timmar med tåg och sedan en timme med buss. Tre timmar av intensiv rörelse bakåt. Skenorna kastades dunkande fram bakom mina näthinnor. Helsingfors pulserade som ett litet europeiskt hjärta bland många hjärtan, men mycket kyligare.

Vid Järnvägsstationen rörde sig havet av människor hetsigt, som om livet höll på att springa ifrån dem. Ett liv som avgår och någon som måste springa ifatt, skrika: vänta på mig nu då för fan herregud stanna.

Jag höll Frida i handen. Hennes hand var varm och fuktig, likt hennes inre. Ansikten svävade emot oss, förbi oss, likt stenansikten. De var tomma och för dem var vi lika tomma. Ingens ansikte fick konturer, alla flöt in i varandra som färger, och till slut blev allt brunt.

"Jag vill ha färgerna tillbaks", sade jag till Frida.

Då tryckte hon min hand hårt hårt och påpekade att vi hade färgerna, att vi inte fick glömma det. Så länge man är hemma i sig själv är det inget problem.

"Jag är inte så säker mera", påpekade jag.

"Det är du visst det", svarade Frida.

Till slut står vi på busstationen med kappsäckarna och väntar på min mamma (som är min och pappas och syskonens men inte sin egen). Stationen är bekant, en kubistisk kloss invid torget. En grå klick oförgänglighet invid torgförsäljarnas prunkande jordgubbar och ärter.

För mig är allt detta bekant men allt detta känner inte längre igen mig. Jag är ett främmande organ som transplanterats till en kropp utan den nödvändiga medicineringen. Jag får en känsla av att stan försöker stöta bort mig.

Kullerstenarna som täcker torget drar ihop sig och vägrar hålla upp mina steg, stadshuset bakom busstationen drar sig undan som en katt som ryggar tillbaka inför vattenstänk. Människorna ser nyfiket på mig, men deras blickar dras in i deras huvuden, de går vidare. De bär på korgar och City-Marketkassar. De håller hårt om sina barn. Barnen håller hårt om sina glassar. Glassarna smälter och asfalten under mina och Fridas fötter rinner undan, luckras upp.

Enligt fysikens lagar finns det kanske en viss oundviklighet. Verkan följer på orsak. Det är inte det söndriga fönstret som får stenarna att kastas. Det var troligen inte relativitetsteorin som hittade på Einstein. Det var inte Vad vattnet skänkte mig som målade Frida Kahlo. Allt strävar åt ett håll, inte nödvändigtvis mot det rätta hållet, men mot det invanda. Äpplena faller nedåt och jorden snurrar medsols. Människor föds innan de dör. Ibland dör de i det skede de föds och vandrar genom livet likstela och tillknäppta.

Allt detta fladdrar genom mitt huvud som fjärilar, kittlande mot kinden. Frida andas långsamt. Jag vågar inte ta ett tag om hennes hand, eftersom någon kan se det. Ingen kan se det som inte finns. Men det som inte finns, ja, i detta fall finns det. Jag vill att de som går förbi skall förstå, utan förklaringar, utan frågor och utan svar. Allt skall gå naturligt och vara likt fysiken, oundvikligt och obönhörligt. Men jag vet att det inte är så. Människor förstår inte att de själva genomborras och uppfylls av samma lagar som allt annat.

Religionen (som människan förvisso uppfann) skapade en känsla av att människan är urkopplad från allt övrigt skeende, en objektivitet, en ras som höjer sig över djur och materia eftersom vi har en själ. Vad är en själ?

"Hur ser din mammas bil ut?" frågar Frida och låter sin hand röra vid min, snabbt och lätt, för Frida ser att jag är besvärad, disträ.

"Den har i alla fall varit vit i nåt skede, en Volvo, tror jag."

"Då kanske det är den där som står parkerad där, hon den där lilla blonda liknar dej lite, gör hon inte det?"

En äldre tant går vaggande förbi mig och Frida och hajar till, stirrar för en sekund på Frida, tills hon inser att hon glor och generat vänder bort blicken. Det beror säkert på rikssvenskan, något annat av vad vi är kan ju inte synas utanpå.

Jag vänder mig om och ser mot busstationens parkering som ligger en aning på sidan, skuggad av några alar som ser lidande ut, liksom grådaskiga, på grund av avgaserna troligen. Längst bort, bakom en stor röd Saab, står en liten smutsvit bil parkerad och bredvid bilen står mamma. Hon är ganska blek och stirrar koncentrerat på absolut ingenting. Hon har inte ens sett oss.

"Det är hon."

"Kul."

Jag sitter med Emma på trappan och väntar på Irina. Pappa sitter i köket och väntar på land som inte finns. Vi har alla suttit och väntat och längtat i åtminstone fem minuter. Telefonen har ringt så där bedjande, så det är säkert mommo eller möjligtvis famo (men hon förbereder sig för brasan och på vad hon kan säga till vem och sånt).

Mårran och Misan ligger under en buske på gården och finns till i allmänhet, och Misan finns till flera gånger om eftersom hon har så mycket liv i sig. Vanligtvis brukar Mårran och Misan inte ligga nära varandra och på samma plats, men ibland råkar det sig lite tokigt och båda är för lata för att flytta på sig i eftermiddagsvärmen. De är en grå fläck och en svart fläck. Jag och Emma är en vit fläck och en rosa fläck, om man bara ser på kläderna förstås. Egentligen är vi ljusrosa. Nej, så är det ju inte i verkligheten, vi är alla ganska vita (utom pappa), och inte blir vi bruna heller (utom pappa och möjligtvis Viktor som gör nya ämnen på midsommaren också). Vi blir bara brända och får hudcancer och leverar som ger upp kontraktet (det har mommo sagt).

Emma snörvlar och hennes ögon är ganska röda. Flätan har öppnats en aning och ett par stripor hår hänger och slänger fritt. Hon är fortfarande söt, men hon vet inte ens om det själv. Det är ganska synd, för senare får hon finnar och sånt och är inte längre lika söt – och då minsann blir man medveten om det.

”Varför bråkar dom?” frågar Emma och petar på en paljett på den rosa klänningen.

"De är dumma", svarar jag och stirrar på vårt vägsäl.

"Mamma är inte alls dum", säger Emma.

"Pappa är också dum", påpekar jag.

Då blir Emma tyst en stund och ser på katterna.

"Varför ska Misan ha ungar?"

"Alla får ungar, människor får också ungar, ser du."

Det är ganska knepigt att förklara saken, när det är lite motbjudande alltihopa. Dessutom är Emma för liten för att förstå annat än vad hon heter, ungefär.

"Varför då?"

"För att de älskar varandra."

"Vad är älska varann?"

"Tycka mycket om", svarar jag.

Emma lyckas peta loss en paljett i lila nyans som fanns vid klänningens undre kant.

"Varför har då pappa och mamma så många?"

Jesus.

"Ja du", svarar jag.

Det svaret tycks Emma nöja sig med.

Det finns vissa saker man aldrig glömmmer. Man kan acceptera, men aldrig glömma. På något sätt är allt som händer oundvikligt för annars skulle man inte vara den man är. Och man är den man är, så fort man vågar vara det. Abstrakt talat. Svartmålat.

Svart är en inskränkt färg, den tiger trotsigt. Den vet, den är inte osäker. Den är säker på sin sanning även om den visade sig vara en lögn. Den mest ärliga färgen är vitt, för vitt kan förändras. Vitt kan förvandlas till alla färger, svart är alltid svart.

Jag ser åkrarna bölja förbi, en aning matta på grund av torkan. Solen står redan högt uppe på en nästan molnfri himmel, ovanligt med tanke på att det alltid brukar regna på midsommaren.

Jag sitter i baksätet vid det ena fönstret, Frida sitter mitt på sätet strax intill och jag känner hennes värme, lika starkt här som i Paris. Men värmen är trevande, som händer som letar efter strömbrytaren om natten. Svart.

"Så du är från Stockholm", konstaterar mamma.

"Ja", svarar Frida.

"Är dina föräldrar utlänningar?"

"Bara pappa, men honom har jag aldrig träffat."

Mamma ser rakt fram. Frida måste prata med hennes blonda tunna hår.

"Hur träffades ni då, studerar du också måleri?"

"Vi bestämde oss för att dela lägenhet för att det skulle bli billigare", inskjuter jag.

"Det låter vettigt det", svarar mamma.

Frida ser på mig. Brunheten är nästan svart, uppmanande – och

jag inser plötsligt att jag inte alls är förberedd på detta. Jag känner mig som en liten unge, tillrättavisad och underkastad. Igen.

Mamma skruvar upp radion. Radio Vega, femmans nyheter. Jag försöker förstå hennes rörelser, försöker få ett grepp om hennes tankar, hennes frågor, hennes liv under de två år jag varit i Paris. Men det känns förgäves. En kram fick jag, en vanesak. Frida fick en blick och ett hej och mamma sade att det var roligt med besök utomlandsifrån men att vi tyvärr inte hade så mycket rum, tyvärr tyvärr och inte gjorde det väl någonting?

Frida skakade på huvudet och försökte le. Nej, intygade hon. Hon var van med trångboddhet och ja, det var faktiskt sällskapet som var det viktigaste, var det inte det?

"Hur är det med pappa?" frågar jag.

Mamma kör in på sandvägen och en massa småsten knastrar under däckens mönster.

"Som vanligt."

"Hur är det med Selma, Emma, Tobbe och Ville då? Och Viktor och Kalle?"

"De har vuxit", säger mamma.

"Pratar Ville?"

"Inte mycket."

"Är Ville autistisk?" frågar Frida.

"Ja, det är han väl", svarar mamma.

Vi kör förbi Karlssons hus. Staketet är vitare än någonsin och de båda bilarna står på uppfarten, glänsande i det sena eftermiddagsljuset.

"Anna har kommit hem, hon brukar alltid komma hem", berättar mamma.

Frida ser på mig, hennes ögon smeker mina bröst, rundar dem, genomsyrar dem, ger kraften sin fasthet. Jag ler mot henne fastän jag känner att jag mår illa, för att jag vet, för att Frida vet. För att vi båda

har kommit tillbaka, Frida till en del av mig och jag till en nedgrävd period av mitt liv.

Det är så att man aldrig kan fly från sitt förflutna trots att livet traskar vidare, barfota och nynnande för att dränka rösterna. Vad säger rösterna? De lagras på varandra som kompakta ekon, tillika med tiden, och i det trånga mellanrummet i dessa dimensioner av tiden uppstår tankespöken. Deras kedjor rasslar. De säger varken bu eller bä. De stönar, de överrumplar och överges. Jag ser Annas tomma ögon vandra över min halvnakenhet, ser henne le och gå. För det är så vänner gör, de går när man verkligen behöver dem.

"Jaha", svarar jag.

(Unos cuantos piquetitos på den vita banderollen under vilken kvinnan ligger på sängen sönderhuggen och flådd blodet herregud det ofrälsta blodet som rinner fläckvis över ramarna mannen vars grova hand är lutad mot sängens oskyldighet håller en kniv mörk hatt på huvudet en blodig näsduk i den andra handen och halvslutna ögon lystet lystet och stönande ser han sitt verk som var Guds verk knivhuggen naken bröstet hänger pubeshåren svarta den ena skon borta och blodet åh Gud blodet som finns överallt och duvorna den svarta och den vita som världen i de flestas ögon flimrar ondskan som inte ens är ond nej det är det värsta av allt att det mesta varken är det ena eller det andra det bara är och kvinnan på målningen hon ja hon är inte mer)

Mamma vänder in vid vägskälet.

Jag ser att Selma och Emma sitter på trappan. Så fort Selma får syn på bilen stiger hon upp och entusiasmen lyser i hennes ögon. Hon är klädd i min gamla vita ärmlösa klänning. Hon ser nästan ut som jag gjorde, liten och smal, isande blåa ögon, havsbrus. Emma har vuxit. Senast jag såg henne var hon fyra år och ganska slutet.

Dockorna var hennes domän, det var en värld där hon hade kontroll, en värld där vad som helst kunde hända, allt hon inte ville att skulle ske hände utan att hon själv visste om det.

Dockorna slog varandra som ett eko, en avspegling, men det slutade alltid lyckligt, för det var bara på lek. Allt är fortfarande en lek för alla. Ett spel med vissa regler, en pjäs med förutbestämda repliker och sammanbitna sufflörer och falluckor som öppnas där de ska.

För mig är det förändrat nu. Jag säger det jag menar, nå, jag försöker i alla fall. Det är svårt att avgöra om man är oärlig för andras skull eller för sin egen skull. Kanske både och.

Att säga något upprörande genuint vållar reaktioner som studsar tillbaka mot en själv. Man måste vara redo för reaktionerna, då är ärligheten inget problem längre, antar jag.

"Så där ja", konstaterar mamma och stannar bilen.

Jag hör bilen på långt håll. Den är från gamla tider då det inte ens fanns datorer och därför har den ganska mycket ljud. Den pruttar och fräser framåt, så man vet genast att det är vår bil. Jag sitter tålmodigt kvar på trappavsatsen och hör (o)ljudet komma närmare och närmare. Till sist visar sig bilens bleka nos vid vägskälet och jag ser mamma bakom ratten, eller kanske snarare ratten framför mamma. Hon är ju inte så lång precis.

Jag stiger upp från trappan.

"Dom kommer."

Då stiger Emma också upp. Hon snörvlar och borde egentligen snyta sig, för hon är faktiskt äldre nu, men det verkar ju inte synas någonstans. Det är hennes problem, men hon är ännu för liten för att förstå att hon har problem.

Jag tar ett tag om hennes lilla hand. Den gör inte motstånd och jag drar henne med mig, efter mig – som om Emma vore en rosa handväska ungefär. Men det är hon inte, för handväskor för inte lika mycket irriterande ljud.

Jag är lite besviken över att Emma inte verkar det minsta glad, hon är som hon brukar vara, fast det äntligen börjar hända saker. Ja, men så är det ju också så att hon inte behöver Irina lika mycket som jag. Små barn behöver sina föräldrar mer, tror jag.

Jag behöver inte mamma eller pappa, det räcker bra med Irina, för hon fattar vad det handlar om. Hon har liksom alla svaren och har hon inte svaren så svarar hon ändå. Det tycker jag är skönt. Mamma bara snäser att jag ställer dumma frågor

och pappa pratar mest strunt faktiskt. Nu när jag riktigt tänker efter känns det som om jag plötsligt förstår allt och det gör mig lycklig, så där pirrande lycklig. Som att vakna på julafton och se många paket under julgranen och veta att ungefär en sjundedel är ens egna.

Emma håller på att snubbla och katterna kan inte avgöra om ståhejet kräver någon slags reaktion. Mårran öppnar ögonen och plirar mot bilen, öronen rör sig fram och tillbaka som antenner, men när hon märker att det bara är det samma gamla vanliga (tror hon!) sluter hon ögonen igen och kurar ihop sig till en fluffig grå fläck igen. Misan sträcker på sig, kisar med halvöppna månögon och gäspar.

Inifrån huset börjar Hunden gläfsa. Det gör han alltid om det kommer någon bil, trots att han redan vid det här laget borde fatta att det är vår.

Mamma öppnar bildörren och smäller igen den med en skräll. Hennes handväska guppar som en livboj vid hennes höft. Hon går raskt till bakluckan och börjar lyfta fram en väska som jag vet är Irinas. Den andra känner jag inte igen, för den har hjul och är röd. Då minns jag att Irina sade att hon skulle släpa med någon från Sverige som hon hittat i Paris. Jag tror det är lättare att hitta vänner i Paris, för där finns det så många att välja emellan. Här finns det kanske två eller tre.

Irina öppnar försiktigt bildörren, hon stiger ut, vänder sig om och säger något jag inte kan höra till en mörkhårig flicka som sitter bredvid. Flickan nickar så att hennes färgglada vinröda örhängen dallrar. Sedan tar Irina tag i flickans hand och hjälper henne ut, som om hon vore en liten unge fast hon inte är det. Hon är lika kort som Irina, smal men mörkare i huden, som om hon solat sig hela sitt liv i en gulaktig gassande sol. Ändå är hon blek på något sätt, tycker jag. Sådana som är sol-

brända har svårare att blekna, men de kan nog, om de riktigt försöker och snörper ihop ansiktet så att alla färger kramas ur dem som från en tvättsvamp (dem måste man alltid vrida ur säger mommo för annars möglar de, fast när mommo har gått säger mamma att hon aldrig sett en svamp som möglat på riktigt).

Jag släpper Emmas hand och springer raskt fram till Irina. Hon ser mig komma och ler. Jag kastar mig runt henne som ett älskande varmt täcke och trycker mig hårt mot hennes bräckliga kropp. Irina ger mig en lång kram.

”Hej gulle”, säger hon. ”Jag har saknat dej.”

Emma springer också fram, men hon verkar lite blyg. Irina ger henne en snabb kram och Emma säger ingenting.

Mamma bär fram kappsäckarna, suckar, och lägger ner dem bredvid flickan, som släpat sig själv från Sverige till Paris och som Irina dragit med sig från Paris till Finland. Jag försöker se på henne noga, för att få en liten vink om vad hon egentligen gör här (för ingen bara kommer i allmänhet, alla kommer kånkande på någon angelägen synnerhet).

”Hej”, säger flickan och räcker fram sin hand. ”Jag heter Frida Larsson och jag har hört mycket om er alla, det skall bli kul att vara här en vecka.”

Jag skakar hand med Frida och vet inte vad jag skall tycka. Emmas ögon är stora som Digestivekex. Hon har aldrig träffat någon som pratar som hennes dockor gör. Det har inte jag heller, men jag är så gammal att jag minsann vet att dockor inte kan prata, om de så än skulle vilja det.

”Ni kan föra väskorna till Selmas rum”, säger mamma. ”Selma har lovat att sova i småbarnens rum, för småbarnen far säkert till famo över natten.”

Skit också. Hade jag lovat det?

”Det är inget problem”, säger Frida till mamma. ”Jag och Irina brukar sova i samma säng.”

”Just så”, säger mamma och ser sig omkring. Bilnycklarna i hennes högra hand skramlar. ”Hade ni bara råd med en säng i Paris, ja, säg det inte åt mommo bara, för hon har redan så mycket att säga till om det där måleriet och vad heter det nu, jo, bohemeriet. Men ni får ta loftsängen för Selma har så många mjukisdjur att ingen ryms i den andra sängen.”

”Det passar utmärkt”, säger Frida.

Jag tycker hon låter så där lite inställsam, som Hunden vid matbordet.

Mamma vägrar förstå, hennes huvud är en lång korridor som saknar dörrar, slut och början. Vill man nå fram måste man spika upp skyltar på väggarna som talar klarspråk. Harkling harkling, hör du mamma? Ja, just du. Hur många andra mammor finns det här? Vi har en sak att säga, jag och Frida (och kanske Frida). Lova att inte bli arg, snälla, men så här är det, och det går inte att ändra på detta och eftersom du inte har läst Freud kan du inte ta på dig skulden, för skuldbegreppet finns bara inom din snäva kristendom ser du (fastän du inte ens har läst Bibeln).

Skammen och skulden uppstår ur intet. Ex nihilo. Från jord till jord lever begreppen ihåliga som vakuum. Det är inte liv, mamma. Snälla du. Det är inte liv. Liv är det som känns. Kärlek är inte att vända kinden till och låta pappa slå, med ord och nävar och ölflaskor. Liv är att leva sitt eget liv. Skapa. Inte bara ta emot och acceptera. Men det är det kristendomen lär ut, mamma, och samhället också.

Det är lättare för auktoriteter med människor som fogar sig, människor som likt obrända lerstatyer fortfarande går att forma. Lerstatyer torkar dock snabbt och spricker till slut om du vidrör dem. De spricker för att de är urholkade och sköra, mamma. Jag är inte längre det. Jag har Frida inom mig och när Frida lämnar mig eller när jag lämnar Frida, så vet jag i alla fall att jag kan älska, jag vet hur kärlek känns. Vet du det? Det måste du veta.

Men jag tiger och mamma tiger. Vi tiger ihjäl varandra, förhållandet till varandra. Så har det alltid varit, och så kommer det alltid att vara om man inte säger vad man menar, om man inte visar, säger eller målar upp vad man känner.

Medan Selma visar Frida sitt rum, vilket hon gör lite motsträvt, går jag ut till köket där pappa sitter. Där han alltid har suttit. Två år har ätits upp av tiden och jag är inte längre den Irina som reste, men jag känner mig inte heller som den Irina som kommit hem. Jag är den Irina som imorse kände mig hemma där jag var, var jag än var. I en viss mån känner jag mig fortfarande så.

Pappa lyfter blicken. Skäggstubben sticker sönder solstrålarna som om de vore urgröpta tankebubblor, halvfärdiga experiment av liv.

"Hej."

"Hej", svarar jag och sätter mig ner vid bordet.

Ölglaset är tomt och pappa vilar sina grova händer mot bordet. Hans t-skjorta är fläckig och han doftar svagt av svett, nästan av ångest, en kvävande känsla av inlåsthet. En sådan man får när man distanserar sig från konst genom att analysera den.

"Har du målat?" frågar pappa.

"Har du skrivit?"

Pappa skakar på huvudet.

"Varför inte det?"

"För att det inte är värt besväret."

"Konst är inget besvär, konst är ett måste, det vet du väl?"

"Är man en medelmåtta kan man lika gärna låta bli."

Jag ser ut genom fönstret och ser hur Tobbe kommer springande. Hans huvud rör sig fram och tillbaka och upp och ner som en ugg-las.

"Mår han bra?"

"Vem?" frågar Pappa.

"Tobbe."

"Jag vet inte."

"Det måste du väl veta", säger jag.

"Men nu är det så att jag inte vet det, han är ju bara barnet."

"Just det."

"Du har väl inte kommit hem bara för att kritisera oss."

"Nä. Ni har tillräckligt många som gör det ren."

"Varför kom du hem då, och vem är den där flickan du släpat med dej?"

"Det är Frida."

"Som Kahlo", påpekar pappa.

"Just det."

Pappa lutar sig framåt, som om han ville viska något åt mig. Hans andedräkt är unken, som om den legat och möglat längst bak i kylskåpet bakom grädden som glatt passerade bäst-före-datum någon gång förra året.

"Jag vet", säger han.

Mitt hjärta stannar, den plötsliga förståelsen plockar ut batterierna och solen utanför går i moln i ett desperat försök att följa traditionerna. Det smäller till i dörren och snabba fötter springer genom hallen, en snabb andhämtning och en blond rufsig kalufs kastar sig in i köket.

"Irina, vet du va, hördu, nu ska du få se här, titta nu då, titta titta!"

Tobbe hoppar upp och ner och sträcker ut sin handflata med fingrarna spretande som en kratta.

"Snart kommer det ut nåt, vänta bara."

"Gå och lek nån annanstans", säger pappa. "Låt de vuxna prata ifred."

Tobbe drar till sig sin hand som om han bränt sig, men förstått det först efter en stund. Hans blåa ögon ser oförstående ömsom på mig och ömsom på pappa. Hans magra armar hänger slokande från sina fästen, han sjunker ihop, huvudet stelnar vid den översta nackkotan och han ser på mig, iakttar min stumhet, min förväntan.

"Jag tittar sen", säger jag. "Jag lovar."

"Jag är Spiderman."

Hans röst är ett barns. Han vänder sig om och jag hör hur stegen försvinner upp för trappan, inte lika snabbt, nästan vacklande.

Jag vänder mig mot pappa.

"Vad är det du vet?"

Pappa lutar sig tillbaka i stolen, den knarrar. Pappa andas in och det uppstår en teatralisk paus, som känns nästan medveten från pappas sida.

"Du har tröttnat på måleriet", säger han till slut. "Du har bestämt dej för att flytta tillbaka."

Jag lutar mig tillbaka i stolen och iakttar pappa en stund, med en känsla av medlidande. Med en känsla av att svaret är nej, att svaret alltid och för evigt kommer att vara nej. Inom den utsirade ramen av en sekund trodde jag att pappa visste, att han kände mig och kunde utläsa mina tankar i hudens linjer. Men jag hade fel.

Pappa har åldrats och hans tankar har fastnat i ett spindelnät. Åkrarnas och krossandets spindelnät, ödets paradoxala spindelnät – hans tankar sprattlar och sprattlar men spindeln kommer vinglande på de klibbiga sköra trådarna.

Alla blir vi någon annans föda förr eller senare, objekt som antingen skuffas undan eller som måste förtäras in på de kala benen.

"Nej", svarar jag. "Se nu på det här. Jag kanske flyttar tillbaka till det här landet, men inte hit, det förstår du väl, nu får ni ta och klara er själva. Jag har Frida. Vi flyttar kanske till Helsingfors nästa år om vi är tillräckligt bra för Akademin."

Pappa gör inte en min. Han stiger upp och går fram till kylskåpet för att ta fram en till flaska öl. Hans rörelser är ostadiga, skälvande.

"Man är aldrig tillräckligt bra", säger han.

Vår familj påminner faktiskt ganska mycket om familjen von Trapp, bortsett från att vi har besök nu förstås. Ett besök som heter Frida Larsson och som inte alls ser ut som baronessan. Dessutom pratar hon som en docka, så Emma vågar knappt säga någonting alls.

Klockan sju noll noll eller åtminstone där omkring, står maten på bordet och efter det är det meningen att vi alla skall grodhoppa iväg till brasan.

Mamma har kokat nypotatis och så finns det sill och lax och allt sånt som får katterna att ligga och lurpassa under Emmas stol.

Pappa och mamma sitter vid var sin ända av bordet, som kungen och drottningen liksom. Men mest är det nog för att de inte vill sitta nära varandra. Jag sitter till vänster om Irina och Frida sitter till höger. Under Irinas stol ligger Hunden.

Bredvid mig sitter Kalle och bredvid Kalle sitter Sandra (ingen överraskning precis). Mitt emot sitter Tobbe och Ville och Emma, i precis den ordning jag just nämnde.

”Om vi sku låta gästen börja”, säger mamma.

Frida ler mot mamma och Irina ler mot Frida och jag har ingen att le åt alls.

Pappas ögon är vattniga som ett ostädat akvarium och han glor ner i tallriken som om där fanns något intressant att se på. Jag ser ner i min glänsande vita tallrik och ser inget annat än skuggan av mig själv, och det tycker jag inte är något vidare intressant.

Frida lägger upp några potatisar på sin tallrik. Hennes gröna armband skramlar.

"Dom är våra egna", säger Tobbe och vickar hit och dit med stolen.

"De ser goda ut."

"Inte utan ketchup", svarar Tobbe.

"Jag vill ha ketchup", påpekar Emma.

"Var du tvungen?"

Mamma ser surt på Tobbe, men hennes blick får inte fäste. Tobbe är hal som en tvål.

"Säg nånting Anton."

Men pappa säger ingenting, och om han sade någonting så är jag nästan säker på att det skulle låta som om han hade fullt med potatis i munnen. Och det har han ju inte, så det skulle bli pinsamt.

Ay de mí, Llorona Llorona, Llorona, llévame al río.

"Hutta hit potatisen", uppmanar Tobbe och Frida ser oförstående ut.

"Det betyder skicka", säger Irina.

"Fattar hon inte svenska?"

"Det där är inte svenska."

"Nå vihi är det", säger Tobbe och tar emot den tunga skålen med ångande potatis.

Imman dansar upp mot taket som oorganiserade tårar. Tårar som inte förstått att de måste gråta, för ibland måste allting gråta. Jag är helt säker på att änglar inte finns (vad än mommo säger) för det räcker med det som finns på riktigt, tycker jag. Irina och sånt som finns.

Jag gluttar i smyg på Irina. Hon ser fundersam ut. Man ser på henne när en massa tankar bråkar om utrymmet i hennes huvud. Det värsta är, har Irina sagt, att det aldrig är någon

tanke som vinner fajten, utan bara tankar som flyr till slut med svansen mellan benen (men jag tror inte att tankar har svans).

"Kommer alla med till brasan?" frågar mamma.

Ingen protesterar.

"Jag tror småbarnen får fara till famo över natten."

"Nähä", säger Emma och ser sur ut. "Jag vill ha ketchup."

"Så att Frida får ett eget rum", fortsätter mamma.

"Det är en sak jag måste säga", säger Irina plötsligt.

Det känns som om alla tankar utom den modigaste flytt ut genom hennes öron.

"Jag vill inte heller till famo", säger Tobbe och spottar ut en mjölig bit potatis på tallriken.

"Äckelpotta", fräser jag.

"Det har jag också", säger Frida.

Emma ser fascinerat på Frida och en sillbit faller från hennes gaffel.

"Kan vi inte bete oss som vuxna människor idag?" föreslår Kalle och Sandra nickar försiktigt.

"Vuxna människor är tråkiga", påpekar jag. "Om alla betar sig som fru Karlsson eller vi eller som nån av de andra vi känner, borde vi alla låta bli att vara vuxna."

"Sluta nu Selma", säger pappa.

Hans röst är sprucken som en söndrig spegel. Sju års olycka, har jag hört. Men jag har redan på känn att olyckan varat längre än sju år, så det kan helt enkelt inte stämma.

"Vad har ni på hjärtat?" frågar mamma medan hon lägger upp två små potatisar på Villes tallrik.

"Icke picke pöö", säger han, "fö han var redan dö å bodde på en ö."

*T*ill slut blev hennes bilder allt oskarpare, blicken allt skörare. Ansiktet fårades av den rakryggade smärtan, kroppen sade upp kontraktet till sin hårdhänta chef – livet. Men in i det sista hade hon kvar det som räknas, det som verkligen spelar någon roll bland alla andra roller.

Det är känslan, ren och lätt som nyfallen snö. Den ena Fridan, i vit blodfläckad spetsklänning, stiger upp och släpper klaffen som håller tillbaka blodet. Hon ser rakt mot er, känner ni det? Hon ger inte upp, absolut inte. Hon accepterar livet, dess rungande grymhet och orättvisa men även dess kärlek och oförståelighet.

Greppet till den andra Fridan lossnar och ådran som sammanbinder dem vid varandra bryts, lätt och naturligt. Bilden av den fete Diego faller ner till golvet och spricker upp, likt historiens romantiserade lögner. Allt är klart. Jesus böjer ner huvudet och fattar att han har förlorat och att det kanske inte varit mödan värt, ens med tanke på kändisskapets fröjder. Vad har man för nytta av att bli känd efter sin död? De dödas blickar vävs in i de levandes medvetanden, konsten växer skälvande fram ur askan, ur den dunkla rädslan.

Om bara Frida Kahlo visste, att utan henne skulle hela mitt liv fortsatt att vara en lögn. En omedveten lögn jag byggt upp inför mig själv, för att inte konfronteras med det jag egentligen vet, det jag på riktigt känner.

Ärligheten är Fridas blick i min panna som sakta tunnas ut.

Den vitklädda Fridan går sakta ut ur bilden, utan den minsta tillstymmelse till bitterhet. Kvar sitter den andra Fridan, klädd i moss-

brun klänning med vit volang och en skjorta i samma färger som Sveriges flagga.

Det är min Frida.

Hennes allvarliga min öppnas som en daggvåt blomma, vecklas ut i ett leende.

Det är min Frida.

Jag räcker fram min bleka hand över ramkanten och Frida tar ett stadigt tag om den. Hennes hand är varm och färgstark, som en pikant oliv. Bakom hennes mörka hår börjar molnen röra sig, de flyter fram över himlen, ut ur tavlan och in från vänster kommer nya. Det är bara en tidsfråga innan molntäcket särar på sina läppar och visar upp den leende solen, inte ödesdigert orange, utan lent gul.

Frida drar upp mig. Jag stöder min fot mot Frida Kahlos signatur i blodrött och min fot halkar en aning över årtalet, 1939. Genast då jag står stadigt i tavlan flagnar signaturen bort, bokstav efter bokstav svävar iväg likt damm som mattas av och därefter försvinner helt.

Det är min och Fridas tavla nu. Vi har skapat den tillsammans.

Jag sätter mig bredvid Frida. Vi håller fortfarande varandra i handen. Vi är inte sammanlänkande av beroende som den ena Fridan och den andra. Vi är. Skapande. Vi ser rakt mot er, vi ser mot varandra och mot mamma och pappa. Fridas blick talar i färger, det bruna skiftar, rör sig.

Vi stiger upp samtidigt, vi håller om varandras händer, hårt.

Pappa ser upp från sin tallrik och potatisen skalar på sig igen, en aning generat. Selma drar ihop sig som ett litet knytt, och jag vet att hon inte vill förstå och på något plan vet jag att jag sviker henne. Men jag vet att hon kommer att klara sig, att vi alla klarar oss. På sätt eller annat, för det finns ingen motsats till att inte klara sig. Bara olika grader att leva som den man är, fullt ut. Att leva enligt förväntningar, andras drömmar och samhällets krav, vållar enbart ångest och skam.

Jag och Frida vet det nu.

"Nu är saken den", börjar jag "att ... jag är förälskad. Frida är min flickvän ... förstår ni ... jag är lesbisk. Vi ligger med varandra och vi njuter av det."

Jag ser på Tobbe. Hans ansikte spricker upp i ett finurligt och medkännande leende.

"Och jag är Spiderman", säger han med en viss stolthet i rösten.

Mamma och pappa tiger. Deras ansikten är stumma och färglösa. Pappa lyfter upp sitt ölglas och tar en rejäl klunk öl. Jag vågar inte se på Selma eller Kalle och Sandra. Småbarnen ser ut som de brukar och Hunden har satt sig upp (egentligen heter han Delacroix men det kan tydligen ingen uttala). Han sitter och ser upp på mig och Frida, hans blick är hängiven och omedelbar.

"Jag tror att jag och Irina skall gå till midsommarbrasan nu", tillägger Frida. "Det är kul att se att en stor familj som ni känner så mycket kärlek för varandra."

Då börjar mamma gråta.

Jag känner hur hela mitt evighetslånga liv spatserar förbi som en liten armé på bordskanten. Jag har hört att det är så det är, när allt blir konstigt. Att det är så det är när man tänker nu dör jag nu dör jag nu dör jag. De flesta dör på riktigt i det här skedet, för det har jag sett på teve. Men jag dör bara lite grann, så att det inte ens syns.

Irina ser inte på mig. Hon kikar på pappa och på mamma och på Tobbe (som är en idiot). Jag har aldrig sett henne så där förut. Hon ser ut som kvinnan på tavlan jag trampade sönder (och det har inte ens Irina märkt och ingen annan heller), liksom trotsig som Emma. Men till skillnad från Emma gråter inte Irina, inte nära på. Det har mamma bestämt sig för att göra istället, för att Irinas Frida sade något opassande.

Jag tycker nästan det var fint sagt. Vi är nog en familj där alla älskar varandra så att det nästan plaskar över kanten. Vi tycker så mycket om varandra att flaskorna skräller, Hunden skäller och mamma och pappa skriker. Så är det. Det är så det skall vara. Hos Karlssons är det ingen som skriker, men där vågar man knappt andas för man är rädd att man gör det på fel sätt. Det är inte kärlek det.

Mamma gråter, men inte ens det kan hon göra ordentligt så jag vet inte vart jag skall titta. Hon utstöter trevande jämranden medan stora genomskinliga tårar av glas rullar ner för hennes vita kinder. Det är som om Ishavet grät. Små isberg smälter i mammas ögon och det där skeppet som sjönk för längesen tuttar helt hysteriskt men kör ändå rakt in i alla ledsamheter och

mamma bara fortsätter gråta. Ingen försöker hindra henne, för man kan inte göra så med vuxna som gråter. Man skall låtsas som om de inte finns, så går det över.

Ingen säger någonting heller. Alla iakttar hur Irina och flickvännen Frida går ut ur köket, hand i hand som världens bästa kompisar. Det är ju klart att det där är Irinas flickvän, jessus, det är första gången Irina har med någon kompis hem som ser snäll ut och som beter sig lite som man inte ska. Jag förstår inte vad det är för speciellt med det. Ordet lesbisk har jag faktiskt hört någonstans och det är inte så illa som det låter. Det är ungefär det samma som homo, men när det gäller flickor. Det är flickor som tycker om flickor. Ibland tycker jag att det nästan är fiffigare så. Jag menar, vem vill vara tillsammans med en pojke när de inte fattar någonting och säger yo yo jag är Spiderman eller Batman eller Eminem och homojävel och vittus fitta på skolgården och när de ligger ovanpå mammor och luktar öl och sådant? Pojkar kan man klara sig utan, men det kan vara att mommo tycker lite annorlunda, så det är kanske därför mamma gråter?

Det är svårt att säga varför ens mamma gråter. Emma gråter alltid när det är något hon vill ha eller något hon inte vill ha. Mamma brukar säga att hon har allt hon behöver, utom frid och fröjd (det brukar hon säga att hon saknar ibland).

För tillfället tycker jag här är ganska frid och fröjd, för Irina är hemma och brasan skall tuttas på om en liten timme eller så. Ändå tiger alla som om det var begravning på gång och det är alltid pinsamt när man inte vet vem som har dött.

Jag har dött lite grann, men det räknas förstås inte, eftersom det inte syns.

Genom köksfönstret ser jag Irinas vita rygg röra sig intill Fridas röda. De är ungefär lika långa och är som varandras

motsatser, ni vet, den där bilden med den svarta bollen som passar ihop med den vita? Så ser Irina och Frida ut.

”Vad har jag gjort för fel”, snyftar mamma.

Det är inte meningen att man skall svara på det, men pappa kan inte hålla munnen fastlåst, tanderad. Man blir lite sladdrig och vag i konturerna när man dricker öl. Det verkar som det är svårare att bete sig då. Svårare att vara snäll, liksom.

Alla dumheter kryper fram ur sina dammiga skrymslen, de hostar lite anklagande och börjar gräva upp pyttesmå gropar i parketten. De fnittrar och fnissar som alla världens dumheter (vilket de ju också är) och faller sedan ner i sina egna gropar. Skrattar bäst som faller själv i gropen, eller hur det nu var som famo brukar säga.

Famo är bra på att prata så att man inte förstår vad hon menar. Hon brukar säga täta buskigheter som till exempel:

Vår Gud är oss en väldig borg (fast hon borde veta att Gud är en gubbe).

Skrattar bäst som skrattar sist (fast den som skrattar bäst är den som förstått vitsen först).

Borta bra men hemma bäst (fast Irina säger att man är hemma var man än är).

Småfåglarna har kvittrat att blablabla (det betyder att fru Karlsson eller mommo skvallrat).

Trampa i klaveret (fast det låter som om någon promenerar omkring på ett piano).

Jag kunde räkna upp hur många lustiga saker som helst, men det är inte grejen egentligen. Saken är den att när man dricker öl så gräver dumheterna gropar åt sig som de själva trillar i. Sedan skrattar den bäst som förstått vitsen till sist (för att inte verka dum).

”Ja du”, svarar pappa. ”Det kan man fråga sej.”

Sandra skrattar till, nervöst.

"Det är väl bra att Irina har hittat sin plats", säger Kalle och ser på pappa.

Småbarnen petar sönder sina potatisar. Inte ens Tobbe vågar säga någonting, för han börjar väl så småningom förstå att han är en idiot.

"Som om vi behövde mera sånt."

"Vad menar du?" frågar Kalle.

"Mera problem."

Då stiger mamma upp. Hennes händer skälver som skrämda djur. Naglarna är tio små ögon som ser ut genom en imma av rött nagellack. De räknar in oss alla, de ser oss som blodiga köttbitar, förstörda och rödbrusiga. Vad vet jag. Händerna stöder sig mot bordskanten och den första lilla soldaten i bordsarmén ramlar generat över ett finger, han reser sig upp precis i det skede då nästa kamrat faller över honom. Lite som domi-nobrickor. Först faller en och sen faller alla.

"Nu räcker det", säger mamma.

Hennes röst viner fram över bordet och potatisarna huttrar och drar ihop sig inom sina tunna skal. Emma ser på mamma. Hennes ögon är blåa och stormiga. Tobbe spottar ut en bit sill, som verkar sprattla till trots att den varit död i en burk ganska länge. Kalle ser på Sandra och jag ser på den fallna armén på bordet. De har mörkblåa dräkter och röda skjortor och gevär som ligger huller om buller.

Sedan går mamma. Hennes steg ekar som dinosauriesteg på en bibba. Hon slår inte igen ytterdörren med en smäll, när hon går. För det är barnsligt. Hon stänger den försiktigt med ett klick och Hunden skäller till och ser på hennes övergivna tallrik. Dregel hänger från det lurv han har kring munnen.

Pappa sjunker ihop som pannkaksdeg. Plötsligt ser han

så liten ut. De mörkgröna ögonen är som stora granar som sträcker ut sina stickiga barr mot oss, men ingen vill ta emot dem. De muskelknuttiga armarna växer ner i bordet som väderbitna trädstammar. De suger åt sig allt. All vätska. All öl i världen. En skog av öl och problemiteter. Prasslande tidningar och kraftsugande brev.

Emma börjar gråta och Ville bryr sig ingen om. Inte någon. För märks man inte så är det som om man inte fanns.

Jag ser på Ville, han är riktigt söt med sitt blonda rufs på huvudet och den inåtvända blicken. Han har blåvitrutig skjorta på sig och har till och med byxor. Jag vill gå fram och ta honom i min famn och säga att de är lite löjliga allihop, men att det går över. Att det är så världen ser ut, att man bara måste vänja sig. Ingen förstår sådana som Ville som bara pratar om en Pöö som bodde på en ö och som dör hela tiden, många gånger om, så att någon kan förlora.

När jag inte vet vad jag skall göra måste jag klättra upp i ett träd. I åtminstone fem minuter. Finns det inget träd, så finns det bara en lösning kvar.

"How do you solve a problem like Maria", nynnar jag. "How do you catch a hmm hmm hm hm hm."

Pappa ser upp mot mig. Han säger ingenting och Emma fortsätter att gråta, tyst tyst.

Åkrarna är uppmålade med tjocka penseldrag. Färgerna är varma och lena. Vincent van Gogh klistrar fast sitt avskurna öra igen, han lappar ihop sig själv och flinar köttigt under den tunga solen.

Det finns så många som vet det nu. Så många som förstår.

Det finns så många som fortsätter blunda. Så många som lånar majoritetens glasögon.

(det är ett rus Fridas hand i min hennes blick inuti min slida hennes fingrar mina i hennes över bröstet som drar fram penslarna musiken tangon som dansar över fälten över van Goghs vansinnesögon det är konsten i sig som ger tillbaka vardagen dess vitalitet som får människor att stanna upp och se verkligen se på ett nytt sätt genom en annans sätt att se på nytt och återge tingen och känslorna innehåll för till slut om man inte gör så lunkar allt på som alltid tyst tyst och smygande lufsar begreppen genom färglösheten och de berör ingen men se! på mina färgfläckiga fingrar ger de liv åt vitheten ger liv och bryter upp och bryter ner genom förintandet växer det nya fram och genom gråten kommer glädjen det jag kallar kontrasternas växelverkan för att uppnå liv så som jag och Frida upplever det och kärlek vad är kärlek ja vem vet inte du vem vet inte jag sjunger Lisa Ekdahl som liknar mig lite fast jag är sötare säger Frida nåväl handlöst har jag ramlat in i livet och handlöst ramlar jag ut ur ramarna igen men jag har levat det skall ni veta)

Jag och Frida vänder av till höger vid vägskälet. Solen ligger lågt och lurpassande vid horisontens böljande linje. Det är jordklotets norra

sida som lutar sin runda glänsande panna mot solen. Vi befinner oss längst bort från den nu, men jorden lutar sig framåt, den vill ha värme, den vill ha mer.

"Det var inte så farligt", säger Frida.

"Vad skulle din mamma säga?"

"Ingenting, för hon har fullt upp med sitt eget huvud, förstår du, hon klarar sej helt enkelt inte, för hon har inga redskap att reda ut saker och ting med samtidigt som hon översvämmas av allt från alla håll. Det gör henne apatisk och självmordsbenägen."

"Med mina föräldrar är det en annan sak."

"Ja. Deras värld är inramad från förut, ser du, de är säkra, de vet var de står eller tror sej i alla fall veta det. Det är mycket lättare att leva i en sådan verklighet där det finns saker som är sanna och saker som är falska, än i en värld där allt flyter och där man samtidigt inte kan handskas med det."

"Allt flyter", upprepar jag och kramar om Fridas hand.

"Men vi har konsten", säger Frida.

"Eller så har konsten oss."

Frida skrattar, böjer sig fram och ger mig en lätt kittlande puss på kinden. Jag ryser trots den tidiga kvällsvärmen.

"Var det bara därför du kom hem?" frågar Frida. "För att säga att du har lesbiska tendenser och en lite flytande gränsöverskridande syn på kärlek?"

"Inte bara."

"Jaha", konstaterar Frida. "Vad är det annat?"

"Jag vet inte."

"Är det det du berättade för mej?"

"Kanske det", svarar jag.

"Äh. Glöm de där jävlarna."

"Jag har glömt dom."

"Vad är det då?"

"Jag vet inte."

Och det är sant för det känns sant.

Sanden under våra sandaler knastrar som tuggande tänder. Sandtänderna äter upp marken inifrån. Jag och Frida berörs inte, för vi svävar som spöken. Jag är ett spöke som återvänt för att säga det som hindrar mig från att få ro.

Spöken finns, det är jag säker på. Spöken finns för att tiden inte finns i lineär bemärkelse. Tiden är som toapapper, lager på lager, virat runt runt runt. Mellan de tunna lagren slumrar dimensionerna, och där finns allt som fastnat kvar, allt som inte kommit vidare, inte klarat av att bryta upp och återuppta rörelsen.

Spöken är människor som fastnat som siluetter mellan tidslager.

Tankespöken är tankar som fastnat i nuets variationer, utan att komma undan. De skrapar med långa kvistiga naglar på glömskans glasruta, men glömskan är ogästvänlig och släpper inte in dem. Glömskan är i en viss mån rädd också och måste stödas av accepterandet, gråta mot dess axel. Sedan löser sig allt. Det är jag säker på.

Jag vet inte varför jag knackar på hos Karlssons. Kanske för att Maria är det närmaste en vän jag har. Kanske för att mamma gått och pappa gått och Kalle släpat småbarnen till famo och för att Sandra har skrattat helt hysteriskt och sagt att det är lustigt att föreställa sig hur de egentligen gör det.

Gör vad då? frågade jag. Men jag fick inget svar. Bara lite skratt som ramlade pladask till marken. Kalle skrattade inte trots att Sandras bröst hoppade upp och ner under hennes vita skjorta. Man såg konturerna av hennes behå helt tydligt.

"Det här är inte kiva hördu", sade Kalle sedan plötsligt medan han trädde skorna på Villes orörliga fötter.

Då slutade Sandra skratta. Emma höll hårt om hennes hand och Tobbe höll hårt om sin dumhet, för det är det enda han har. Okej, jag vet att ni tycker att jag också är dum för det är alla som säger att någon annan är dum, men ibland har jag faktiskt rätt.

Jag knackar en gång till på dörren, hårdare och bestämdare och då knarrar dörren till med ett perfekt ljud och en springa uppstår och i springan sticker fru Karlsson ut sitt organiserade huvud.

"Nämen Selma", säger hon och ser ut som Hunden inför en tallrik med sprattlande utspottade sillbitar.

"Stör jag?" frågar jag.

Jag vet att jag stör, men det får ingen säga högt.

"Nej nej absolut inte. Vi har just ätit och är på väg till kokko-brasan. Letar du efter Maria, kanske? Hon håller på och radar in lite disk i maskinen, vänta lite så skall jag ropa på henne."

Fru Karlsson vänder huvudet in mot hallen och ropar så där mammaaktigt, Maria, vännen, du har fått besök.

Jag känner mig inte alls som ett besök. Fru Karlsson vänder huvudet mot mig och hennes ögon är som tropiska skogar där det aldrig regnar men där det är grönt ändå. Det känns lite orättvist, men mommo säger att det till slut blir rättvist.

Alla som begravs får knacka på en stor port. Den öppnas av en slags Per som jobbar där som portvakt. Han har en skimrande nyckel av guld hängande från en kedja runt halsen (det är så jag tror i de stunder då jag tror på sånt strunt).

När man bankat tillräckligt länge öppnar han och ser klandrande på en och frågar om man varit snäll. Han är lite som julgubben faktiskt. Då måste man svara ja, för annars får man inte komma in.

Mommo har sagt att det är rättvist, för bakom porten bor Gud. Gud vet allt vad man gjort och vad man inte gjort. Han har en lång shoppinglista där allt finns uppskrivet. Med krux intill, gröna och röda. Är de gröna kruxen fler får man komma in och sitta på ett moln i all evigheters evighet. Är de röda kruxen fler får man ta hissen ner till helvetet där allt brinner.

Jag har inte vågat säga det åt mommo, men på något sätt verkar det kivogare med brasor än med moln. Men det är som sagt Gud som bestämmer vart man ska. Jag vet inte om det är så rättvist.

"Här är hon", säger fru Karlsson och viker undan.

Jag vet att hon kommer att stå i något hörn och tjuvlyssna sen, men just nu orkar jag inte bry mig om det.

"Hej", säger Maria och ser skeptiskt på mig. "Vad vill du?"

"Det är jättehemskt alltihop", säger jag.

Maria lutar sig mot dörrlisten och ser lite nyfiknare ut.

"Vad då?"

"Irina har en flickvän."

"Aj den där kaverin från Sverige då?"

"Just hon."

Jag ids inte ens fråga var de hört det ifrån. Kanske jag har berättat det utan att märka det själv, sånt händer ofta.

"Vad med det då?"

"Kan du inte komma med till brasan nu? Snälla snälla."

"Jag vet inte. Vi ska gå tillsammans nu när Anna är här."

"Men Anna är ju alltid här."

"Det är du med", säger Maria.

Hennes ögon är kalla.

"Vad är det för konstigt med den där kaverin, säg nu?"

"Lova att inte berätta det åt nån."

"Jå jå, jag lovar."

Jag lutar mig närmare Maria.

"Dom är flickor som tycker om flickor."

Annas ögon vänds åt sidorna som uggleögon. Hon burrar upp sig, klänningen fladdrar frasande kring hennes smala ank-lar. Hon har ett silverkors runt halsen. Det har hon fått när hon döptes, har hon sagt. Jag fick inget annat än ett namn när jag döptes och det låter väldigt tantigt tycker jag.

"Uj", säger Maria.

Jag tar ett steg tillbaka.

"Vad då uj?"

Jag märker att jag håller på att bli lite sur.

"Det är ju äckligt."

"Varför då, pojkar är ju äckliga dom med."

"Jå jå, men det där är ju *helt* sjukt."

Si porque te quiero quieres, Llorona, quieres que te quieres más.

Jag känner hur surheten sväller inom mig. Citronpopcorn. Oljan fräser irriterat och skjuter de exploderande kornen över

kanten på kastrullen. Mamma svär. Helvetes helvetes helvete, säger hon. För i helvetes helvete brinner allt därför att det är intressantare än med fluffighet. Pang! Nu är du död, men det märks inte ens. Det märks aldrig att du är död och att jag just vaknat till liv igen. Det är så det är när det är riktigt rättvist. Jag bryr mig strunt i vad andra säger om den saken.

”Det är det inte alls, det är du som är sjuk”, säger jag. ”Du tror att du är en kaveri, men det är du inte. Du är dum och jag kommer aldrig hit igen. Jag behöver ingen kaveri som dej.”

Jag hoppar ner för trappan, vänder ryggen till och börjar springa mot brasan, som knappast är eldig ännu utan bara en stor hög kvistar och skräp och gamla Husistidningar. Mina fötter är snabba som Formulabilar utan avgaser. Jag ser inte på åkrarna, och de vänder bort sin torrhet, som pappa inte åtgärdat på grund av alla land som inte finns och all öl som finns.

Jag vill se Irina och den där Frida. Jag vill se dem tillsammans för att vara riktigt säker på att de inte ser sjuka ut. Jag springer så snabbt att det tar mindre tid än fem minuter att komma fram.

På långt håll ser jag den stora högen (som skakar hit och dit men det gör den bara för att jag springer). I mitten på jättarnas platta stenblock reser den sig upp ur åkern och ser ut som en förstelnad igelkott. På blocket finns några färgklickar som rör sig. Det är människor från vår by och några från nästa. Jag är inte ens säker på att jag känner alla, fast alla troligen känner mig (och jag hatar sånt!).

Vissa har dragit med sig färggranna rutiga filter och pinsamma korgar med bubblande vin i. Det ser ut som om en del tagit med mat också, bara för att vara på den säkra sidan om hungrigheten.

Jag får nästan genast syn på dem, Irina och Frida. De har

satt sig lite avsides, till höger om brasan. De sitter tätt hop-slingrade.

Jag tycker inte de ser det minsta sjuka ut. Inte på hundra meters avstånd i alla fall. Deras hudfärg är som den skall vara och inte alls blå. Inte är de sjuka i huvudet heller, för sådana människor dreglar slem och hasar sig fram på alla fyra och säger saker som saknar ben.

Jag vet att Maria har fel. Allt som man säger att någon annan är, är man själv. I alla fall lite grann och beroende på vad det gäller (småsyskon gäller det inte).

*A*lla kisar nyfiket på Frida, men det bryr hon sig inte om. För alla ser Frida exotisk ut, inte blek och färglös som resten av detta patrask. Jag känner en viss grad av stolthet växa ut genom mina fingrar. I did it. Jag kom. Tillbaka. Som den jag är på riktigt. Bilderna på min panna skiftar i solens matta projektorsken. De får gärna stirra på Frida, för hon är så vacker. Hon pratar som SVT Europa. Hon är en nollåtta bland nollor. En som klivit in i van Goghs åkerlandskap, diffus men på väg att skärpas, vinklarna ställs in.

Världen cirklar kring oss som hungriga gamar under en brännande eldgul ökensol. Där öknen blommar och det frodiga skrumprar samman.

Om en kvart eller så kommer Kaj att tända brasan. Han är chef för byns officiella frivilliga brandkår. Kaj är väldigt stolt över att det finns en frivillig brandkår han kan tvinga alla att delta i, antingen med pengar eller med personal. Att vi aldrig riktigt har några bränder tycks inte vara något problem, för då kan alla vara med och känna sig viktiga utan att behöva anstränga sig.

Kaj är i femtioårsåldern och gift med byskolans föreståndare som heter Agnes. Kaj är helt skallig och flinten kommer att glänsa i eldskeppet som den brukar. Agnes kommer att sitta bredvid den röda brandsläckaren som alltid finns med, för säkerhets skull. Ändå vet jag att om det är som det brukar, dricker alla sig så berusade att världen kunde gå under utan att någon märkte det. Utom möjligen Selma, för det är få som vet hur mycket hon ser.

Alla dras till denna plats som magneter. Som skvallerlystna och dryckesbenägna Mårror. Jag vet vad jag vill ha. Jag vill bara ha värme

och kärlek, trots att det i vissas ögon kan te sig skrämmande och ovanligt.

Fridas hand letar sig in i min. Den finska familjen Lehtinen tittar lite medkännande åt vårt håll. De är också främlingar här. De sitter också avsides och tycker att alla pratar ett språk de inte förstår. Lehtinens har inga barn. Eller kanske de har vuxna barn? Det är ingen som är intresserad av det.

Stärkt av Fridas värme börjar jag se mig omkring, börjar fånga upp bekanta ansikten, siluetter av det förflutna, som Agnes och Kaj, famos bekanta som änkan Hjördis och Gunilla med korsorden och Trygve med fru och barnbarn och några fjortisar från stan som bröstat till sig på två år. De är redan ganska fulla och Kaj sneglar lite fördömande åt deras håll men han törs inte säga något eftersom han ännu själv är nykter.

Jag ser tillbaka på Frida och lutar mitt huvud mot hennes axel och för min lediga hand genom hennes grova mörka hår. Ängel. Konstängel. Brinnande eld och förtärande lågor. Je m'en fous. Tav-lans ramar suddas ut och nya stiger in i bilden. Jag iakttar dem med ett halvt öga.

"Irina."

Jag vänder mig om och greppet om Fridas hand lossnar.

"Får jag sätta ner mej här med er?"

"Klart du får, gulle liten", säger jag och ler. "Men du är ju inte så liten mer faktiskt. Du förstår nog mer än vad alla tror, eller hur?"

Selma nickar och sätter sig ner bredvid mig. Min lillasyster. Har jag svikit henne? Gjorde jag fel när jag stack med hatten och kappsäcken och de slumrande konstiga känslorna. Nej. Svaret är nej. Men jag kan inte hjälpa att jag känner mig skyldig, att det känns som det på något sätt är mitt fel att Selma är blek och sammanbiten.

Det är svårt när svartvitheten flagnar av tillvaron, när ingen längre är ond eller god. När blodet rinner ut på bindor och pojkar

skriker vittu och lärare suckar och drar sig tillbaka. När unga flickor i minikjol blir våldtagna av ölmagade alkisar, då flickorna klätts upp enligt normerna utan att förstå att de verkar sexiga, inbjudande.

Jag borde vara orolig. Jag borde hålla hårt om Selma, som en mamma. Men jag är ingen mamma. Det är mammas uppgift att vara mamma. Hon födde fram oss. Hon skrek och slet och spydde och rensade trädgården i regnet och trodde att ingen märkte att hon grät. Hon plockade undan flaskor och slog igen böcker som stelnat på sidan tvåhundra nitton. Böcker om vällust och samhällets fördömande.

Märta och Henrik Tikkanen, Kjell Westö, Edith Södergran, Christer Kihlman, Claes Andersson, Monika Fagerholm, Tove Jansson, J.L. Runeberg, Edelfelt och Vallgren, Merete Mazzarella och resten av den finlandssvenska kultureliten. Alla munhuggs i pappas bokhylla. En värld pappa utestängdes ifrån.

Dörren slog igen och åkrarna öppnade sina mulldrypande tandlösa käftar. Det är rättvisa det. Guds rättvisa, inte vår. Vem har skapat Guds rättvisa? Det är kanske skit samma det, men en sak är säker. Det finns folk som upprätthåller den orättvisa rättvisan.

Varför. Därför. För att.

Klockan åtta noll noll exakt tänder Kaj på brasan. Han tänd-der på en gammal Husis och sticker in den mellan de knar-rande grenarna. Jag hoppas att grenarna redan är döda, för det är knappast skönt att brinna levande. Det kan ju vara så att trä-dens armar och fingrar känner ändå, för det kan jag inte veta. Det är så lite man egentligen kan veta säkert.

Elden blossar nästan genast upp, som om den bara väntat på sin chans. Genom alla som sitter kring brasan sprids ett litet smygande åh som låter lite löjligt. Grenarna knastrar där elden rycker fram och till slut är nästan alla kvistar täckta av eld och helvete. Kaj ser nöjd ut och kliar sig på flinten där små flugfot-spår bildar stigar av grått.

Det känns tryggt att sitta här och jag känner mig så varm. Irina har lagt den ena armen om mig och den andra om Frida och det känns inte alls sjukt. Om det är som Maria säger så är jag hellre dödssjuk på detta sätt än sitter och fryser under ölskum och hunddregel.

Hela tiden strömmar det till fler och fler människor. De skrat-tar och prepplar och skvallrar och deras röster är pipiga eller dova eller gälla. Det är morjens morjens och pang pang akta er skratt skratt när korkar flyger upp mot himlen och människor börjar bli lite ostadiga och så.

Här finns mer och mer bekanta och jag smygglo på dem alla, för att se om de tittar på oss. Det gör de, men de försöker också smygglo.

Karlssons har kommit. De har slagit sig ner på ett ordentligt sätt på en skotskrutig pläd ett tiotal meter till vänster från oss.

Maria kisar lite tveksamt åt mitt håll och jag känner mig stark som alla världens pippilottor.

Fru Karlssons ögon rör sig överallt, sveper över alla ansiktsdrag för att fånga upp något avvikande. Jag vet att hon iakttar Irina och Frida hela tiden, att hon väntar på att något saftigt skall hända, för det syns i hennes ögon, i hur hon snabbt hälsar på alla med avvisande gester och sedan fortsätter glutta åt vårt håll. Jag tror inte Irina märker det, eller så bryr hon sig helt enkelt inte.

Anna sitter bredvid Anders. Båda håller i var sitt bubbelglas och verkar ganska insugna i sig själva. Som damm i en dammsugare ungefär.

Anna vaknar upp först då en pojke kommer fram till henne, lite vinglande. Hans byxor hänger löst och man ser lite svarta kalsonger över den mörka jeanslinjen. Det är som om han saknade rumpa och händer. För händerna har han nerstuckna i fickorna. Han ser lite bekant ut, men det gör förstås alla här.

Anna ser inte direkt överraskad ut, men lite tvekande. Pojken pratar och pratar och viftar på händerna som han har i fickorna. Det ser ganska lustigt ut. Plötsligt minns jag att det var den där pojken jag såg i S-Market. Yo yo jappen. Han som frågade efter Irina och liksom kände henne på något sätt men jag minns inte heller längre på vilket sätt.

Jag puffar till Irina och pekar mot Eminemen. Mattias var det visst? Alla heter Mattias här. Eller Anna och Maria eller sånt.

"Va?"

"Den där pojken frågade efter dej i S-Market."

Irina vänder sig om och ser på pojken. Hon liksom stannar upp inombords, för sådant känner man om man sitter såpass nära.

"Vad sa han?"

"Jag kommer inte ihåg."

"Fan", säger Irina. "Frida, kom."

*S*tillbild. Matte och Anna. Rewind på teverutan och ett kvävande flimmer framför ögonen.

"Frida, kom", säger jag och drar upp Frida från den solvarma skrovliga stenytan. Hon förstår direkt. Hon ställer inga frågor och kräver inga svar. Det gör ingen som lärt känna mänsklighetens fårade ansikten. Erfarenhetsfloder förvisso, men vissa kunde man leva utan. Leva utan för att veta säkert. För att veta varför man dras till kvinnor, varför man stämplas och sedan skuffas in i ett utanförskap.

Det finns alltid de som vill ha svar. Som vill skuffa in ett beteende inom en viss förklaringsram. Bilden som framträder inom ramen är svartvit och suddig, som en immig glasruta. Frost.

Freud säger: du vill kompensera för din förlorade modersbild.

Jag svarar: dra åt helvete med dina sexuella teorier.

Gud säger: ajabaja, nästa avgångsplats är Helvetet.

Jag svarar: det är ju bra för där tänkte jag hoppa av och dessutom har jag inte betalat för biljetten.

Jesus säger: älska din nästa som dig själv.

Jag svarar: onanerar inte alla?

Far- och morföräldrar säger: hur blev det så här illa?

Jag svarar: det är tur att det inte blev bra för ert bra får mig att må illa.

Jag säger: Irina. Du har bara haft dåliga erfarenheter av män. Han med våld inuti dig grävande och det gjorde ont och det blödde och hon såg på och gick sedan bara gick medan du låg där naken på golvet bland spyor och pizzakartonger och ölflaskor. Öppnad och söndersku-

ren inifrån. Därför.

Jag svarar: men det gör inte ont längre.

Frida säger: jag älskar dej.

Jag svarar: jag älskar dej också.

Anna och Matte tittar på mig och Frida när vi kommer gående hand i hand, sammanlänkande. De drar ihop sina kroppar, sjunker ihop. Anna tar en klunk ur champagneglasen. Bubblorna skimrar som diamanter emot elden, som värmer upp men samtidigt kyler av.

Jag är hård som sten. En klippa av beslutsamhet. This is it.

Anders ser förvånad ut och Stina drar sig närmare. Maria ser bara liten och osäker ut. Inte alls som Selma.

"Hej", säger Anna.

"Moi", säger Matte.

De vänder blickarna neråt. De vänder historien bakåt, till en början på slutet för deras del. Slutet är aldrig ett slut, det är en början och här står jag nu med Frida i handen och vet att jag har börjat och att de för länge sedan slutat. Stannat. Sjunkit. Fastnat.

"Jag heter Frida Larsson", säger Frida. "Jag och Irina träffades i Paris där vi har målat och ägnat oss åt kärlek. Ni vet, sådan som känns. Kanske ni inte vet?"

Frida höjer den ena handen och hennes armband klirrar, sedan sänker hon den och tar ett stadigt tag om min midja, drar mig intill sig. Jag trycker mig mot hennes kropp, besvarar omfamningen. Omgivningen är bara vår kuliss, våra sprängda ramar. Vi är pjäsen. De andra ser på men jag orkar inte se på dem längre. Jag har fått nog av deras tomma blickar, av deras ihåliga prat.

Jag gör vad fan jag vill och Frida känner det. Efter några minuter släpper vi greppet om varandra och jag skrattar. Jag kan skratta, så att jag nästan gråter. Gränsen mellan tårar och skratt är hårfin och vacklande.

Todos me dicen el negro, Llorona, negro pero cariñoso.

Sedan ser jag rakt på Anna. Hennes ögon vänds instinktivt neråt. Hon vet. Hon minns. För en stund tycker jag nästan synd om henne också, men bara för ett litet ögonblick. Den historiska ilskan bubblar fram ur minnenas kratrar och värmen från den knarrande elden är påtaglig. Min framsida som är vänd mot Anna är kall. Min rygg är varm.

Matte har tagit några stapplande steg bakåt. Han är full av alkohol och förvirrad svinaktighet.

"Voi vittu", säger han.

"Du bara såg på", säger jag till Anna. "Du lyfte inte ett finger fast du såg att jag gjorde motstånd och sen log du medan nåt inom mej dog, fattar du?"

"Vi var ju så små."

"Vi var sexton."

"Vi var ju helt aspackade."

"Och."

Frida håller hårt om min hand. Anders och Stina tiger. Det är första gången jag ser dem så tysta, så äkta. En förvåning blandad med rädsla skiner i deras ordningsgranna ögon. Vår familj har blivit deras fördärv, Stinas gissel. Anders flykt. Runda ögon.

Anna ser bedjande på Matte som har lite svårt att stå stadigt.

"Vart har ni kommit", säger jag, "se för fan på er själva."

De ser på varandra.

"Sori", säger Matte. "Det bara blev."

(hans kropp inuti min kropp med våld ovanpå och golvet så kyligt under och smärtan så skärande som ett rakblad och en blick en publik och applåder och skratt och jag berusad av skräck och klarvaken men det räcker med sori det bara blev för det är sådant som bara blir när inget vet var de står och vart de skall kasta sin

ångest och det är klart nu det är så det är jag lyckas nästan synd
om dem inramade i historia målade streckgubbar i blyerts och jag
vet hur svårt de har att leva för det har vi alla helt enkelt och jag
vill skratta men jag skrattar inte längre jag drar Frida med mig
och vi går och vi fortsätter att röra oss för att de är fastlåsta i sig
själva utanför konsten utanför färgerna i annan värld i en trång
ankdamm framför sprakande eldar i en midsommarnattsdröm som
inte är en dröm utan sann)

Irina och Frida står ganska länge och pratar med Anna och den där Mattias. Anders och fru Karlsson ser bara räddare och räddare ut och det känns ganska rättvist. Irina och Frida står riktigt ordentligt nära varandra och alla som ännu kan se klart stirrar på dem, men det känns ganska roligt. Inte alls sjukt.

Ha! Där fick ni. Liksom. Flickor får vara nära varandra om de vill.

Jag vänder mig bort från den eldslungande brasan och ser ut över åkrarna. De ser vänliga ut fastän de är lite torra och skröpliga på grund av att det inte regnar. Änglarna är lyckliga nu. Ibland kan man faktiskt tro på änglar, det får man själv bestämma.

Två vita streck närmar sig långsamt på sandvägen. De tittar rakt fram och verkar lite tilltufsade. Två utropstecken (som man inte skall använda så ofta har Agnes sagt för då blir det man har att skriva sämre på något sätt).

Det är mamma och mommo. Famo har inte ens dykt upp. Hon har troligen fastnat i Emmas trots och det är väl lika bra det. Kalle och Sandra ser säkert på teve. Det är skam att glo på teve när det är midsommar, tycker jag.

Mamma och mommo ser på Irina och Frida. De har nog sett hur nära de står. Ändå ser mommo inte så hemskt avsvimmad ut, hon kan gå och hon går till och med ganska snabbt. Mamma får syn på mig och mommo får syn på Hjördis som står och pratar med Gunilla med korsorden och de ser ganska avsvimmade ut faktiskt, men jag vet inte på vilket sätt eller varför.

Jag ser koncentrerat på brasan och låtsas som om jag inte alls märker att mamma är på väg. Det brukar vara tvärtom, så det känns lite spännande allt detta. Man hör att det är mamma som kommer, för som jag sagt många gånger så går hon väldigt gnälligt. Gnissel gnissel gnäll gnissel, liksom, så förstår ni bättre.

"I mumindalens tadajdaj daj daj daj hej mu-u-min", sjunger jag. Mest för att fördriva tiden tills mamma hunnit ända fram. Det är tur att hon är snabb för jag har blivit urdålig på att komma ihåg texterna till alla visor jag kan. Det blir så när man blir äldre, man minns ingenting.

"Här sitter du och sjunger."

"Jo."

Mamma slår sig ned intill mig, ganska nära för att vara mamma.

"Brasan är ganska vacker i år och det regnar inte ens."

"Nä", säger jag och undrar lite smått vad det här är för slags prat.

"Allt är mitt fel", säger mamma, och stryker mig försiktigt över håret.

Elden dansar över hennes ansikte som små skuggor med vita rosor mellan tänderna. Jag vet inte vad jag skall svara på det. Mamma har inte gjort något illa egentligen. Hon är bara en mamma som försöker spela en mamma med ganska mycket publik som buar för det mesta. Och kastar tomater och potatismos.

"Det är nog pappas fel", svarar jag, för det är sånt vuxna vill höra.

Mamma kastar en snabb blick mot Irina och Frida.

"Jag har försökt", säger mamma. "Att få pappa att söka hjälp nånstans, men han gör det inte."

"Nä. Han letar bara efter saker som inte finns."

"Och se nu på Irina", säger mamma medan hon vänder blicken tillbaka mot brasan. "Sin pappa upp i dagen minsann."

"Men allt som Irina sökt fanns på riktigt."

"Och det där är riktigt, tycker du?"

Mamma låter motsträvig, precis som Hunden då det regnar ute och han ändå måste gå ut för att pissa i en buske istället för på köksmattan.

Allt det här pratet känns lite dimmigt, men mamma verkar inte bry sig om det alls.

"Vet du vad mommo sa?"

"Nä", säger jag och vill egentligen inte veta.

"Herregud sa hon."

Jag känner att jag har börjat tröttna på Herre Gud.

Vi lämnar kvar stillbilden och försätter oss själva i rörelse. Horisonten är blodröd och skratt och prat rullar över klippan. Tärningar med siffror och tärningar utan siffror. En del har ett mål, andra har det inte. Det är liv, bara liv.

Frida lutar sig mot mig. Jag ser att mamma har kommit. Hon sitter intill Selma och verkar prata. Så brukade mamma aldrig göra då jag var i Selmas ålder. Hon var en skugga av stumhet. Men nu är jag inte i Selmas ålder längre. Jag har målat fram mitt eget. Målat upp allt som rasat, och det är nytt och det är fräscht och Frida doftar frihet och friheten svävar över åkrarna, över allt inlåst och inrökt.

Vi håller varandra lätt i handen och går fram till mamma och Selma. Selma verkar glad över att vi kommer, medan mamma vänder ner blicken, viker undan, som alltid.

"Vad hade ni för ärende till Karlssons och den där jappen?" frågar Selma

"Sagt och accepterat", svarar jag, för det är sant.

Världarna har förenats likt kroppar av åtrå efter sammanhang.

"Just så", säger mamma och synar mig och Frida noga. "Jag antar att det här går över."

Jag tar ett hårdare tag om Fridas hand.

"Kärlek är kärlek är kärlek", säger jag. "Tycker du inte att vi sett nog av motsatsen?"

Mamma svarar inte.

"Får vi sätta oss här?" frågar Frida och ler mot mamma som inte ler tillbaka. Istället för att le, ser hon mot monno som står och pratar med Hjördis och Gunilla och Agnes. Mamma funderar, väntar, av-

vaktar och ser ut att inte veta, att inte förstå. Ändå verkar hon hitta en tanke som bär där alla andra tankar brustit på hälften, förlorat sig själva i vanan.

Hon ser upp mot Frida.

"Nå, sätt ner er då."

Vi slår oss ner bredvid mamma och Selma. Och skratten återvänder långsamt, fortsätter att rulla utför klippblockets skrovlighet. Brasans eldstrålar dansar knastrande och alla ser på hur de gamla kvistarna och tidningarna brinner upp i ett moln av tjärdoftande rök. Berusningen tilltar, livsberusningen. Den äkta.

Jag kastar en snabb blick mot familjen Karlsson. Anna tiger och hennes föräldrar pratar intensivt, deras händer viftar i luften, men det går inte att höra vad de säger. Maria ser blek ut och Matte har försvunnit, vandrat ut ur firandet, fastän han är förlåten är det alltid svårast att förlåta sig själv.

Jag vänder tillbaka blicken. Bakom elden syns horisonten och den envisa matta midsommarsolen.

Alldeles intill horisontens rand vandrar en skepnad i mörkgrön sammetsklänning. Håret är mörkt och skimrande och vaggar löst i takt med de rakryggade stegen. Barfota mot potatisåkern. En cigarett i gestaltens ena hand glöder stilla. Röken dansar slingrande sin väg upp mot den ljusblåa himlen. Brasan knastrar.

Gestalten når horisonten och vänder sig om. Hennes ögon är bruna, skrattande. Smärtan är borta. Jag vet det. Pelaren är lappad med kärlek. Kring klänningens vita volanger sipprar toner fram, en dämpad äldre kvinnoröst börjar sjunga, gitarrsträngar kvider och ger stadga. Hon sjunger om hur hon kallades den svarta gråterskan. Svår men öm, som livet. Livet.

Gestalten ser på hur tonerna virvlar omkring, spretiga och runda men välstämda. Sedan kastar gestalten en sista blick mot mig och blicken är stolt, obeveklig.

Hon tvekar inte, utan stiger över horisontlinjen i ett damm av färger. Rött, blått, lila, grönt, rosa, brunt, gult. Hon går ut ur tavlan, ut ur min målning, och hon är lycklig.

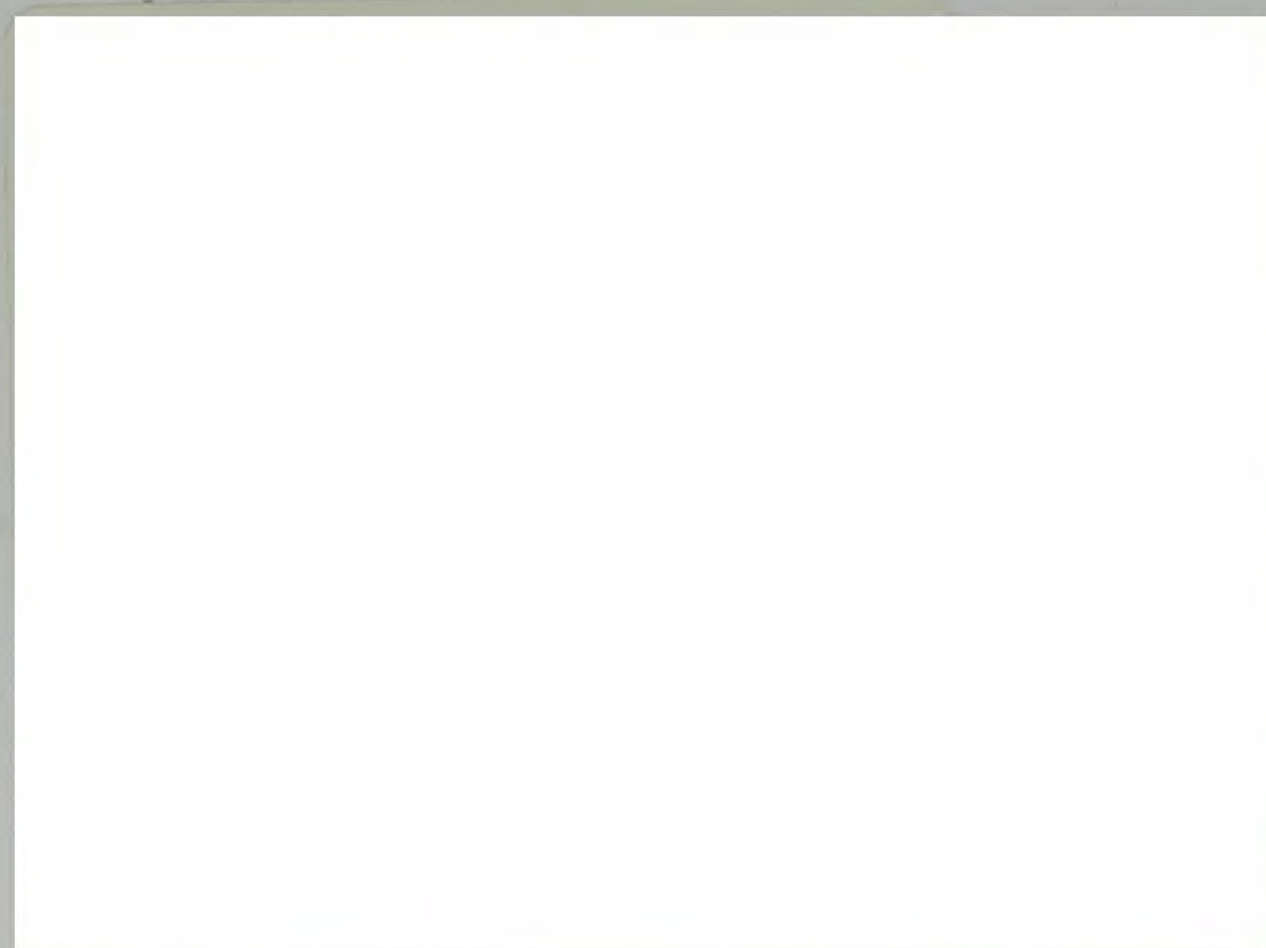
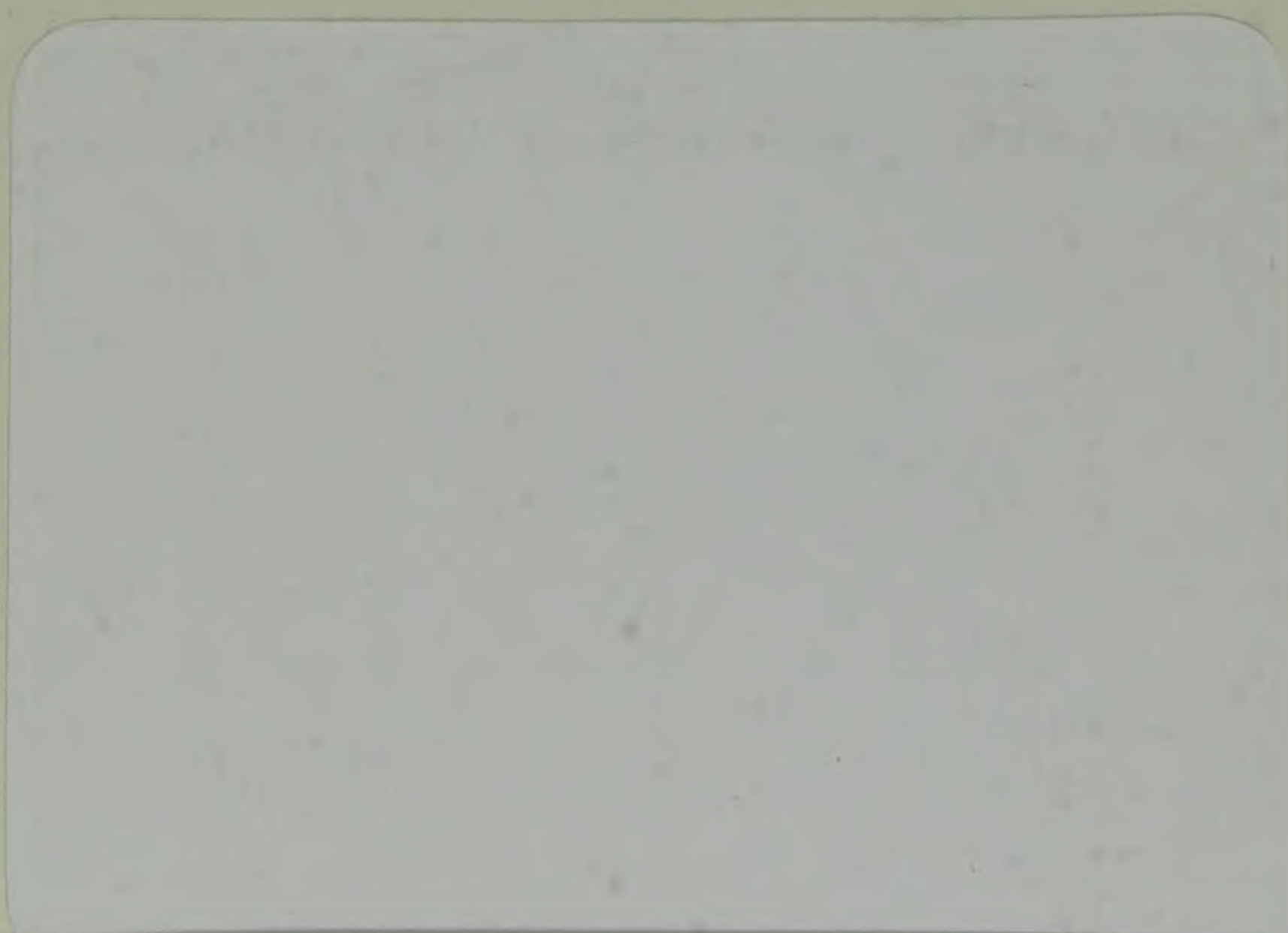
Jag pressar min kropp mot Fridas. Låter mina fingrar löpa över hennes arm.

"Du är min enda Frida", säger jag.

"Just så", kommenterar mamma.

"Det var kul att höra", svarar Frida. "Tog vi inget med att dricka?"

Hon ler.

Frida och Frida

"VÅR FAMILJ PÅMINNER LITE OM FAMILJEN VON TRAPP FRÅN THE SOUND OF MUSIC. JA BORTSETT FRÅN ATT VI INTE SJUNGER NÄR NÅGOT SKITER SIG. VI BARA SKRIKER ELLER TIGER. DESSUTOM FINNS HÄR INGA ALPER HELLER."

Så här beskriver den 13-åriga Selma sin familj i Emma Juslins nya roman, som utspelar sig på den finlandssvenska landsbygden och i Paris. Äldsta dottern Irina har sökt sig till en målarskola i Paris för att studera konst och få distans till det problematiska familjelivet. På målarskolan finns en underbar flicka med ett underbart namn, Frida. Precis som Irinas idol, Frida Kahlo.

Irina och Frida inleder ett intensivt kärleksförhållande. Men när Irina tar Frida med sig hem till Finland för att fira midsommar, visar det sig hur provocerande kärlek kan vara.

Emma Juslin skriver en prosa där språket överskrider alla onödiga gränser. I *Frida och Frida* låter hon syskonen Irina och Selma berätta om glädje, om kärlek och ömhet, men även om det allra tyngsta och svåraste.

"Jag tror jag vet hur det är. Kärleken är den enda transcendensen för människor som inte längre har en Gud. Det är svårt att kämpa för en sådan andlighet. Det är mer accepterat att hata."

